

LONGMAN

SŁOWNICTWO

język angielski

poziom podstawowy

BANK SŁÓW :

1. CZŁOWIEK
2. DOM
3. SZKOŁA
4. PRACA
5. RODZINA
6. JEDZENIE
7. ZAKUPY
8. PODRÓŻE
9. KULTURA
10. SPORT
11. ZDROWIE
12. NAUKA
13. PRZYRODA
14. PAŃSTWO

1. CZŁOWIEK

DANE OSOBOWE

age (n) /eɪdʒ/ wiek
 birth (n) /bɜːθ/ narodziny
 date of ~ /deɪt əv 'bɜːθ/ data urodzenia
 place of ~ /pleɪs əv 'bɜːθ/ miejsce urodzenia
 citizen (n) /'sɪtɪzən/ obywatel
 divorced (adj) /dɪ'vɔːst/ rozwiedziony
 female (n) /'fiːmeɪl/ kobieta
 first name (n) /'fɜːst neɪm/ imię
 job (n) /dʒɒb/ zawód
 male (n) /meɪl/ mężczyzna
 marital status (n) /'mæriəl 'stetəs/ stan cywilny
 married (adj) /'mæriəd/ żonaty, zamężna
 nationality (n) /næʃə'neɪləti/ narodowość
 occupation/profession (n) /ɒkju'peɪʃən, prə'feʃən/ zawód wymagający kwalifikacji
 personal details (n) /'pɜːsnəl 'diːteɪls/ dane osobowe
 sex (n) /seks/ płeć
 single (adj) /'sɪŋɡl/ stanu wolnego
 surname (n) /'sɜːneɪm/ nazwisko
 widow (n) /'wɪdʒu/ wdowa
 widower (n) /'wɪdaʊə/ wdowiec

UBRANIA I AKCESORIA

STYL

casual (adj) /'kæʒʊəl/ nieformalny, codzienny
 elegant/smart (adj) /'eləɡənt, smɑːt/ elegancki
 fashionable (adj) /'feɪʃənəbəl/ modny
 style (n) /staɪl/ styl

UBRANIA

anorak (n) /'ænərək/ kurtka przeciwdeszczowa
 blouse (n) /blaʊz/ bluzka
 boxer shorts (n) /'bɒksə 'ʃɔːts/ bokserki
 bra (n) /brɑː/ stanik
 clothes (n) /kloʊðz/ ubrania
 coat (n) /kəʊt/ płaszcz
 dress (n) /dres/ sukienka
 hooded sweatshirt (n) /'hʊdɪd 'swetʃɜːt/ bluza z kapturem
 jacket (n) /'dʒækt/ marynarka; żakiet; kurtka
 jeans (n) /dʒiːnz/ dżinsy
 jumper (n) /'dʒʌmpə/ sweter
 pants (n) /'pænts/ majtki; spodnie (AmE)
 pullover (n) /'pʊləʊvə/ pulower
 pyjamas (n) /pə'dʒæməz/ piżama
 shirt (n) /ʃɜːt/ koszula
 shorts (n) /'ʃɔːts/ szorty
 skirt (n) /skɜːt/ spódnica
 sock (n) /sɒk/ skarpetka
 suit (n) /suːt/ garnitur
 sweater (n) /'swetə/ sweter
 swimming trunks (n) /'swɪmɪŋ 'trʌŋks/ kąpielówki
 swimsuit (n) /'swɪmsuːt/ kostium kąpielowy
 T-shirt (n) /'tiː ʃɜːt/ podkoszulka
 tie (n) /taɪ/ krawat
 tights (n) /taɪts/ rajstopy
 top (n) /tɒp/ top
 tracksuit (n) /'træksuːt/ dres
 trousers (n) /'traʊzəz/ spodnie
 underpants (n) /'ʌndə'pænts/ slipy
 underwear (n) /'ʌndəweə/ bielizna
 uniform (n) /'juːnɪfɔːm/ mundur

school ~ /skuːl 'juːnɪfɔːm/ mundurek szkolny

BUTY I AKCESORIA

accessories (n) /ək'sesəriːz/ akcesoria
 baseball cap (n) /'beɪsbɔːl kæp/ czapka z daszkiem
 belt (n) /belt/ pasek
 boots (n) /buːts/ kozaki
 briefcase (n) /'brɪfkeɪs/ teczka, aktówka
 flat shoes (n) /flæt 'ʃuːz/ buty na płaskim obcasie
 glasses (n) /'glɑːsɪz/ okulary
 gloves (n) /glɔːvz/ rękawiczki
 handbag (n) /'hændbæɡ/ torebka
 hat (n) /hæt/ kapelusz
 high heels (n) /haɪ 'hiːlz/ buty na wysokim obcasie
 jewellery (n) /'dʒuːəlri/ biżuteria
 sandals (n) /'sændəlz/ sandały
 scarf (n) /skɑːf/ szalik, apaszka
 shoes (n) /ʃuːz/ buty
 trainers (n) /'treɪnəz/ buty sportowe
 woolly hat (n) /'wɒli 'hæt/ czapka zimowa

PRZYMIOTNIKI

baggy (adj) /'bæɡi/ luźny, obszerny
 checked (adj) /tʃekd/ w kratę
 denim (adj) /'denɪm/ dżinsowy
 knitted (adj) /'nɪtɪd/ zrobiony na drutach
 leather (adj) /'leðə/ skórzany
 lightweight (adj) /'laɪtweɪt/ lekki
 sleeveless (adj) /'sliːvləs/ bez rękawów
 striped (adj) /'straɪpt/ w paski
 tight (adj) /taɪt/ obcisły
 waterproof (adj) /'wɔːtəpruːf/ nieprzemakalny

CZASOWNIKI

dress (v) /dres/ ubierać (się)
 fit (v) /fɪt/ pasować (pod względem rozmiaru)
 match (v) /mætʃ/ pasować (pod względem koloru, wzoru)
 suit (v) /suːt/ pasować (do osoby, jej stylu)
 wear (v) /weə/ nosić, mieć na sobie

ZWROTY

dress up ubrać się elegancko
 dress up as sb/sth przebrać się za kogoś/coś
 get dressed ubrać się
 put on założyć coś na siebie
 take off zdjąć z siebie, rozebrać się

CZĘŚCI CIAŁA

CIAŁO

ankle (n) /'æŋkl/ kostka
 arm (n) /ɑːm/ ręka
 back (n) /bæk/ plecy
 body (n) /'bɒdi/ ciało
 bottom (n) /'bɒtəm/ pupa
 chest (n) /tʃest/ klatka piersiowa
 elbow (n) /'elbəʊ/ łokieć
 finger (n) /'fɪŋɡə/ palec (u dłoni)
 fist (n) /fɪst/ pięść
 foot (n) /fʊt/ stopa
 feet (n) /fiːt/ stopy
 hand (n) /hænd/ ręka
 head (n) /hed/ głowa
 heel (n) /hiːl/ pięta
 hip (n) /hɪp/ biodro
 knee (n) /niː/ kolano

leg (n) /leg/ noga
 neck (n) /nek/ szyja
 shoulder (n) /'ʃəʊldə/ ramię
 skin (n) /skɪn/ skóra
 stomach (n) /'stʌmək/ brzuch
 thigh (n) /θaɪ/ udo
 thumb (n) /θʌm/ kciuk
 toe (n) /təʊ/ palec (u stopy)
 waist (n) /weɪst/ talia
 wrist (n) /rɪst/ nadgarstek

TWARZ

cheek (n) /tʃiːk/ policzek
 chin (n) /tʃɪn/ podbródek
 ear (n) /ɪə/ ucho
 eye (n) /aɪ/ oko
 eyelash (n) /'aɪleɪʃ/ rzęsa
 face (n) /feɪs/ twarz
 forehead (n) /'fɔːhed/ czoło
 jaw (n) /dʒəʊ/ szczęka
 lip (n) /lɪp/ wargę
 mouth (n) /maʊθ/ usta
 nose (n) /nəʊz/ nos
 throat (n) /θrəʊt/ gardło
 tongue (n) /tʌŋ/ język
 tooth (n) /tuːθ/ ząb
 teeth (n) /tiːθ/ zęby

WYGLĄD ZEWNĘTRZNY

PRZYMIOTNIKI

attractive (adj) /ə'træktɪv/ atrakcyjny
 beautiful (adj) /'bjuːtɪfəl/ piękny
 good-looking (adj) /ɡʊd 'lʊkɪŋ/ przystojny, atrakcyjny
 gorgeous (adj) /'ɡɔːdʒəs/ olśniewający
 handsome (adj) /'hænsəm/ przystojny
 pretty (adj) /'prɪti/ ładny
 scruffy (adj) /'skraʃi/ niechlujny
 ugly (adj) /'ʌɡli/ brzydki

WIEK

child (n) /tʃaɪld/ dziecko
 children (n) /tʃɪldrən/ dzieci
 elderly (adj) /'elðəli/ w starszym wieku
 in his/her early twenties /ɪn hɪz, hɜː 'ɜːdi 'twentɪz/ po dwudziestce
 in his/her late thirties /ɪn hɪz, hɜː leɪt 'θɜːtiːz/ przed czterdziestką
 in his/her mid fifties /ɪn hɪz, hɜː mɪd 'fɪftɪz/ około pięćdziesięciu pięciu lat
 middle-aged (adj) /'mɪdəl 'eɪdʒd/ w średnim wieku
 old (adj) /əʊld/ stary
 teenager (n) /'tiːnɪdʒə/ nastolatek
 young (adj) /jʌŋ/ młody

WZROST

height (n) /haɪt/ wzrost
 (of) medium ~ /ɒv 'miːdiəm 'haɪt/ średniego wzrostu
 short (adj) /ʃɔːt/ niski
 tall (adj) /tɔːl/ wysoki

BUDOWA CIAŁA

build (n) /bɪld/ budowa ciała
 athletic ~ /æθ'letɪk 'bɪld/ sportowa sylwetka
 fat (adj) /fæt/ gruby
 overweight (adj) /əʊvə'weɪt/ z nadwagą
 plump (adj) /plʌmp/ puszysty
 skinny/thin (adj) /'skɪni, θɪn/ chudy
 slim (adj) /slɪm/ szczupły

1. Człowiek

well-built (adj) /wel 'bɪlt/ dobrze zbudowany

WŁOSY

bald (adj) /bɔ:ld/ łysy
curly (adj) /'kɜ:li/ kręcone
dark (adj) /dɑ:k/ ciemne
dyed (adj) /daɪd/ farbowane
fair (adj) /feə/ jasne
fringe (n) /frɪndʒ/ grzywka
ginger/red (adj) /'dʒɪndʒə, red/ rude
grey/white (adj) /greɪ, waɪt/ siwe
hair (n) /heə/ włosy
ponytail (n) /'pɒnɪteɪl/ kucyk
shiny (adj) /'ʃaɪni/ lśniące
shoulder-length (adj) /'ʃəʊldə lenkθ/ do ramion
spiky (adj) /'spi:kɪ/ nastroszone
straight (adj) /streɪt/ proste
wavy (adj) /weɪvi/ faliste

INNE SŁOWA

appearance (n) /ə'piərəns/ wygląd
beard (n) /bɪəd/ broda
complexion (n) /kəm'plekʃən/ cera
pale ~ /peɪl kəm'plekʃən/ blada cera
smooth ~ /smu:ð kəm'plekʃən/ gładka cera
tanned ~ /tænd kəm'plekʃən/ opalona cera
eyeliner (n) /'aɪlaɪnə/ kredka do oczu
freckles (n) /'frecklɪz/ pieg
haircut (n) /'heəkʌt/ fryzura
lip gloss (n) /lɪp glɒs/ błyszczek do ust
make-up (n) /meɪkʌp/ makijaż
mascara (n) /mæ'skærə/ tusz do rzęs
moustache (n) /maʊ'steɪʃ/ wąsy
scar (n) /skɑ:/ blizna
tattoo (n) /tæ'tu:/ tatuaż
wrinkles (n) /'rɪŋklɪz/ zmarszczki

CECZY CHARAKTERU

aggressive (adj) /ə'ɡresɪv/ agresywny
ambitious (adj) /æm'bɪʃəs/ ambitny
arrogant (adj) /ə'reɡənt/ arogancki, zarozumiały
boring (adj) /'bɔ:ɪŋ/ nudny
bossy (adj) /'bɒsi/ dominujący, apodyktyczny
brave (adj) /breɪv/ odważny
bright (adj) /braɪt/ bystry
calm (adj) /kɑ:m/ opanowany
careful (adj) /'keəfəl/ ostrożny
careless (adj) /'keələs/ nieostrożny
caring (adj) /'keərɪŋ/ troskliwy
cheerful (adj) /'tʃɪəfəl/ radosny
clever (adj) /'klevə/ zdolny, inteligentny, sprytny
compassionate (adj) /kəm'pæʃənət/ współczujący
cruel (adj) /'kru:əl/ okrutny
dull (adj) /dʌl/ nieciekawny
easy-going (adj) /i:zi'ɡəʊɪŋ/ łatwy w obejściu, „wyluzowany”
friendly (adj) /'frendli/ przyjazny
unfriendly (adj) /ʌn'frendli/ nieprzyjazny
funny (adj) /'fʌni/ zabawny
generous (adj) /dʒenərəs/ szczodry, wspaniałomyślny
gentle (adj) /dʒentl/ łagodny
hard-working (adj) /hɑ:d 'wɜ:kɪŋ/ pracowity

helpful (adj) /'helpfəl/ uczynny, pomocny
honest (adj) /'ɒnɪst/ uczciwy
dishonest (adj) /dɪs'ɒnɪst/ nieuczciwy
insecure (adj) /ɪn'sɜ:kjə/ niepewny
intelligent (adj) /ɪn'telɪdʒənt/ inteligentny
kind (adj) /kaɪnd/ miły, uprzejmy
unkind (adj) /ʌn'kaɪnd/ niemiły, nieuprzejmy
lazy (adj) /'leɪzi/ leniwy
lively (adj) /'laɪvli/ żywiołowy
loyal (adj) /'ləʊəl/ lojalny
disloyal (adj) /dɪs'ləʊəl/ nielojalny
mature (adj) /mə'tʃʊə/ dojrzały
immature (adj) /ɪmə'tʃʊə/ niedojrzały
mean (adj) /mi:n/ skąpy
messy (adj) /'mesi/ nieporządkny
modest (adj) /'mɒdɪst/ skromny
immodest (adj) /ɪ'mɒdɪst/ nieskromny
narrow-minded (adj) /nærəʊ'maɪndɪd/ ograniczony
nasty (adj) /'nɑ:sti/ wstrętny
neat (adj) /ni:t/ staranny
outgoing (adj) /aʊt'ɡəʊɪŋ/ otwarty, towarzyski
patient (adj) /'peɪʃənt/ cierpliwy
impatient (adj) /ɪm'peɪʃənt/ niecierpliwy
personality (n) /pɜ:snə'neɪləti/ osobowość
polite (adj) /pə'laɪt/ uprzejmy
impolite (adj) /ɪmpə'laɪt/ nieuprzejmy
quiet (adj) /'kwaɪət/ cichy
rebellious (adj) /rɪ'beljəs/ buntowniczy
reliable (adj) /rɪ'laɪəbəl/ godny zaufania
reserved (adj) /rɪ'zə:vəd/ powściągliwy
responsible (adj) /rɪ'spɒnsəbəl/ odpowiedzialny
irresponsible (adj) /ɪrɪ'spɒnsəbəl/ nieodpowiedzialny
rude (adj) /ru:d/ niegrzeczny
self-confident (adj) /self'kɒnfɪdənt/ pewny siebie
selfish (adj) /'selfɪʃ/ samolubny
selfless (adj) /'selfləs/ bezinteresowny
sense of humour (n) /sens əv 'hju:mə/ poczucie humoru
sensible (adj) /'sensəbəl/ rozsądny
sensitive (adj) /'sensətɪv/ wrażliwy
insensitive (adj) /ɪn'sensətɪv/ niewrażliwy
shallow (adj) /'ʃæləʊ/ płytki
shy (adj) /ʃaɪ/ nieśmiały
sociable (adj) /'səʊʃəbəl/ towarzyski
stubborn (adj) /'stʌbɔ:n/ uparty
stupid (adj) /'stju:pɪd/ głupi
talkative (adj) /'tɔ:kətɪv/ gadatliwy
tolerant (adj) /'tɒlərənt/ tolerancyjny
intolerant (adj) /ɪn'tɒlərənt/ nietolerancyjny
vain (adj) /veɪn/ próżny
wise (adj) /waɪz/ mądry

UCZUCIA

PRZYMIOTNIKI

bored (adj) /bɔ:d/ znudzony
depressed (adj) /dɪ'prest/ załamany
disappointed (adj) /dɪsə'pɔɪntɪd/ rozczarowany
embarrassed (adj) /ɪm'berəst/ zażenowany, zawstydzony
excited (adj) /ɪk'saɪtɪd/ podekscytowany
frightened (adj) /'fraɪtnd/ przerażony
frustrated (adj) /frʌ'streɪtɪd/ sfrustrowany
miserable (adj) /'mɪzrəbəl/ nieszczęśliwy

moved (adj) /mu:vəd/ wzruszony
relaxed (adj) /rɪ'leɪkst/ odpężony
stressed out (adj) /strest 'aʊt/ zestresowany
surprised (adj) /sə'praɪzd/ zdziwiony
worried (adj) /wə'raɪd/ zmartwiony

CZASOWNIKI

admire (v) /əd'maɪə/ podziwiać
adore (v) /ə'dɔ:/ uwielbiać
detest (v) /dɪ'test/ nie znosić
dislike (v) /dɪs'laɪk/ nie lubić
hate (v) /heɪt/ nienawidzić
like (v) /laɪk/ lubić
reject (v) /rɪ'dʒekt/ odrzucić
respect (v) /rɪ'spekt/ szanować

ZWROTY

angry with sb zły na kogoś
be afraid of sb/sth bać się kogoś/czegoś
be attracted to sb uważać, że ktoś jest pociągający
be feel fed up with sb/sth mieć kogoś/czegoś dość
be fond of sb/sth lubić kogoś/coś
be keen on sth bardzo coś lubić
can't stand sb/sth nie cierpieć kogoś/czegoś
change one's mind zmienić zdanie
cheer up rozweselić, rozchmurzyć się
fall in love with sb zakochać się w kimś
in a good mood w dobrym nastroju
laugh at sb/sth śmiać się z kogoś lub czegoś
look down on sb patrzeć na kogoś z góry, pogardzać kimś
look up to sb podziwiać kogoś
lose one's temper stracić panowanie nad sobą
my heart is pounding wali mi serce
my palms are sweating pocą mi się ręce

2. Dom

CZĘŚCI DOMU I POMIESZCZENIA

attic/loft (n) /'ætik, loft/ strych, poddasze
 balcony (n) /'bælkəni/ balkon
 basement/cellar (n) /'beɪsmənt, seɪlə/ piwnica
 ceiling (n) /'si:liŋ/ sufit
 chimney (n) /'tʃɪmni/ komin
 door (n) /dɔː/ drzwi
 back ~ /bæk 'dɔː/ tylne drzwi
 front ~ /frʌnt 'dɔː/ drzwi frontowe
 downstairs (adv) /daʊn'steɪəz/ na dole
 drive (n) /draɪv/ podjazd
 fence (n) /fens/ płot
 floor (n) /flɔː/ piętro; podłoga
 garage (n) /'gærɪdʒ/ garaż
 underground ~ /ˌʌndə'graʊnd 'gærɪdʒ/ garaż podziemny
 garden (n) /'gɑːdn/ ogród
 front ~ /frʌnt 'gɑːdn/ ogród z przodu budynku
 rear ~ /rɪə 'gɑːdn/ ogród z tyłu budynku
 gate (n) /'geɪt/ furta
 laundry (area) (n) /'ləʊndri, eəriə/ pralnia
 lawn (n) /lɔːn/ trawnik
 letterbox (n) /'letəbɒks/ skrzynka na listy
 roof (n) /ruːf/ dach
 staircase (n) /'steɪkɪs/ klatka schodowa
 stairs (n) /steɪz/ schody
 toilet (n) /'tɔɪlət/ toaleta
 upstairs (adv) /ʌp'steɪəz/ na górę
 WC (n) /ˌdʌbljuː 'siː/ ubikacja
 window (n) /'wɪndəʊ/ okno

MEBLE I SPRZĘT DOMOWY

W CAŁYM DOMU

blind (n) /blaɪnd/ roleta, żaluzja
 central heating (n) /ˌsentrəl 'hiːtɪŋ/ centralne ogrzewanie
 curtain (n) /'kɜːtn/ zasłona
 doorbell (n) /'dɔːbəl/ dzwonek
 doormat (n) /'dɔːmət/ wycieraczka do butów
 electrical appliances (n) /ɪˌlektʁɪkəl ə'plɑːənsəz/ urządzenia elektryczne
 fitted carpet (n) /'fɪtɪd 'kɑːpɪt/ wykładzina dywanowa
 fitting (n) /'fɪtɪŋ/ element instalacji, armatura
 furniture (n) /'fɜːnɪtʃə/ meble
 hall (n) /hɔːl/ przedpokój
 household appliances (n) /ˌhaʊshəʊld ə'plɑːənsəz/ sprzęt AGD
 light (n) /'laɪt/ lampa
 light bulb (n) /'laɪt bʌlb/ żarówka
 net curtain (n) /net 'kɜːtn/ firanka
 plant (n) /plɑːnt/ roślina
 radiator (n) /'reɪdɪətə/ grzejnik
 vacuum cleaner (n) /'vækjuəm ˌkliːnə/ odkurzacz
 wallpaper (n) /'wɔːlpəpeɪp/ tapeta
 windowsill (n) /'wɪndəʊsɪl/ parapet okienny

ŁAZIENKA

bath (n) /bɔːθ/ wanna
 bathroom (n) /'bɔːθru:m/ łazienka
 mirror (n) /'mɪrə/ lustro
 shower (n) /'ʃaʊə/ prysznic
 soap (n) /səʊp/ mydło
 tap (n) /tæp/ kran
 toothbrush (n) /'tuːθbrʌʃ/ szczoteczka do zębów
 towel (n) /'taʊəl/ ręcznik
 washbasin (n) /'wɔːʃbeɪsɪn/ umywalka
 washing machine (n) /'wɔːʃɪŋ məːʃiːn/ pralka

SYPIALNIA

bed (n) /bed/ łóżko
 bedding (n) /'bedɪŋ/ pościel
 bedroom (n) /'bedru:m/ sypialnia
 bedside table (n) /ˌbedsaɪd 'teɪbəl/ szafka nocna
 blanket (n) /'blæŋkɪt/ koc

bookshelf (n) /'bʊkʃelf/ półka na książki
 chair (n) /tʃeə/ krzesło
 chest of drawers (n) /tʃest əv 'draʊəz/ komoda
 dressing table (n) /'dresɪŋ 'teɪbəl/ toaleta
 fitted wardrobe (n) /'fɪtɪd 'wɔːdrəʊb/ szafa wnękowa
 lamp (n) /læmp/ lampa
 mattress (n) /'mætrɪs/ materac
 pillow (n) /'pɪləʊ/ poduszka
 rug (n) /rʌg/ dywanik
 sheet (n) /ʃiːt/ prześcieradło
 shelf (n) /ʃelf/ półka
 wardrobe (n) /'wɔːdrəʊb/ szafa

POKÓJ DZIENNY

armchair (n) /'ɑːmtʃeə/ fotel
 audio system/stereo (n) /ˌɑːdiəʊ 'sɪstɪm, 'steriəʊ/ sprzęt audio
 bookcase (n) /'bʊkkeɪs/ biblioteczka
 carpet (n) /'kɑːpɪt/ dywan
 CD player (n) /siː 'diːˌpleɪə/ odtwarzacz płyt CD
 coffee table (n) /'kɒfi 'teɪbəl/ niski stolik
 couch/sofa (n) /kaʊtʃ, 'səʊfə/ kanapa
 cushion (n) /'kʊʃn/ poduszka dekoracyjna
 dining table (n) /'daɪnɪŋ 'teɪbəl/ stół jadalny
 fireplace (n) /'faɪəpleɪs/ kominek
 living room/sitting room (n) /'lɪvɪŋ ru:m, 'sɪtɪŋ ru:m/ pokój dzienny, salon
 TV set (n) /tiː viː 'set/ telewizor

KUCHNIA

cooker (n) /'kʊkə/ kuchenka
 electric ~ /ɪˌlektʁɪk 'kʊkə/ kuchenka elektryczna
 crockery (n) /'krɒkəri/ zastawa stołowa
 cupboard (n) /'kʌbəd/ szafka kuchenna
 cutlery (n) /'kʌtləri/ sztućce
 dishwasher (n) /'dɪʃwɔːʃə/ zmywarka
 freezer (n) /'friːzə/ zamrażarka
 fridge (n) /frɪdʒ/ lodówka
 kettle (n) /'ketl/ czajnik
 electric ~ /ɪˌlektʁɪk 'ketl/ czajnik elektryczny
 kitchen (n) /'kɪtʃɪn/ kuchnia
 kitchen table (n) /'kɪtʃɪn 'teɪbəl/ stół kuchenny
 microwave oven (n) /ˌmaɪkrəweɪv 'ʌvən/ kuchenka mikrofalowa
 oven (n) /'ʌvən/ piekarnik
 running water (n) /ˌrʌnɪŋ 'wɔːtə/ bieżąca woda
 sink (n) /sɪŋk/ zlew
 teapot (n) /'tiːpɒt/ dzbanek do herbaty

RODZAJE DOMÓW I MIESZKAŃ

apartment/flat (n) /ə'pɑːtmənt, flæt/ mieszkanie
 bedsit (n) /'bedsɪt/ pokój do wynajęcia
 double ~ /ˌdʌbl 'bedsɪt/ pokój dla dwóch osób do wynajęcia
 block of flats (n) /blɒk əv 'flæts/ blok mieszkalny
 bungalow (n) /'bʌŋgələʊ/ dom parterowy
 cottage (n) /'kɒtɪdʒ/ domek wiejski
 detached house (n) /dɪ'tætʃt 'hʌʊs/ dom wolnostojący
 farmhouse (n) /'fɔːmhaʊs/ dom w gospodarstwie wiejskim
 high rise/tower block (n) /'haɪ raɪz, 'taʊə blɒk/ wieżowiec
 mansion (n) /'mænsjən/ luksusowa rezydencja
 office building (n) /'ɒfɪs 'bɪldɪŋ/ biurowiec
 residential building (n) /ˌrezɪ'denʃjəl 'bɪldɪŋ/ budynek mieszkalny
 semi-detached house (n) /semi dɪ'tætʃt 'hʌʊs/ połówka bliźniaka
 skyscraper (n) /'skaɪskreɪpə/ drapacz chmur
 studio flat (n) /'stjuːdiəʊ flæt/ kawalerka
 terraced house (n) /ˌterəs 'hʌʊs/ dom szeregowy
 two-roomed flat (n) /tuːru:mɪd 'flæt/ mieszkanie dwupokojowe

WYNAJMOWANIE MIESZKANIA

accommodation (n) /əˌkɒmə'deɪʃn/ zakwaterowanie
 bill (n) /bɪl/ rachunek
 electricity ~ /ɪˌlektʁɪsəti bɪl/ rachunek za prąd
 excluding ~s /ɪk'skljuːdɪŋ 'bɪlz/ rachunki niewliczone w cenę

2. Dom

including ~s /ɪnˌkluːdɪŋ ˈbiːz/ rachunki wliczone w cenę
telephone ~ /ˈteləfoʊn biːl/ rachunek za telefon
estate agent (n) /ˈeɪsteɪt eɪdʒənt/ pośrednik w handlu nieruchomościami
flatmate (n) /ˈflætmeɪt/ współlokator, z którym dzielimy mieszkanie
for sale /fɔː ˈseɪl/ na sprzedaż
landlady (n) /ˈlændleɪdi/ osoba wynajmująca komuś mieszkanie/pokój (kobieta)
landlord (n) /ˈlændlərd/ osoba wynajmująca komuś mieszkanie/pokój (mężczyzna)
per month /pə ˈmʌnθ/ miesięcznie
per week /pə ˈwiːk/ tygodniowo
reasonable price (n) /ˈriːznəbəl ˈpraɪs/ rozsądna cena
rent (n) /rent/ czynsz
roommate (n) /ˈruːmmeɪt/ współlokator, z którym dzielimy pokój
tenant (n) /ˈtenənt/ najemca
to let /tə ˈlet/ do wynajęcia

ZWROTY

can/could afford sth móc sobie pozwolić na coś
find a place of your own znaleźć swój kąt
let a flat wynajmować mieszkanie (komuś)
pay in advance płacić z góry
pay the bills płacić rachunki
pay the rent płacić czynsz
rent a flat wynajmować mieszkanie (od kogoś)
share a flat/a room dzielić z kimś mieszkanie/pokój

POŁOŻENIE

amenities/facilities (n) /əˈmiːnɪtɪz, fəˈsɪlɪtɪz/ udogodnienia, infrastruktura
area (n) /ˈeəriə/ okolica
capital/capital city (n) /ˈkæpɪtəl, ˈkæpɪtəl ˈsɪti/ stolica
city (n) /ˈsɪti/ duże miasto
conveniently located (adj) /kənˌviːniəntli laʊˈkeɪtəd/ dogodnie położony
countryside/the country/village (n) /ˈkʌntrisaɪd, ðə ˈkʌntri, ˈvɪlɪdʒ/ wieś
district (n) /ˈdɪstrɪkt/ okręg, dzielnica
easy access to sth /iːzi ˈækses tə/ łatwy dostęp do czegoś
home town (n) /ˈhoʊm ˈtaʊn/ miasto rodzinne
housing estate (n) /ˈhaʊzɪŋ ɪˈsteɪt/ osiedle mieszkaniowe
inhabitant/resident (n) /ɪnˈhæbɪtənt, ˈrezɪdənt/ mieszkaniec
location (n) /ləʊˈkeɪʃn/ położenie
neighbour (n) /ˈneɪbə/ sąsiad
neighbourhood (n) /ˈneɪbəhʊd/ okolica
old town (n) /əʊld ˈtaʊn/ starówka
public transport (n) /ˈpʌblɪk ˈtrænspɔːt/ transport publiczny
rural (adj) /ˈruərəl/ wiejski
slums (n) /slʌmz/ slumsy
suburbs (n) /ˈsʌbəːbz/ przedmieścia
tourist resort (n) /ˈtuərɪst rɪˌzɔːt/ kurort
tourist town (n) /ˈtuərɪst taʊn/ miasto turystyczne
town (n) /taʊn/ małe miasto
underground station (n) /ˈʌndəgraʊnd ˈstetʃən/ stacja metra
urban (n) /ˈɜːbən/ miejski
view (n) /vjuː/ widok

WARUNKI MIESZKANIOWE

ancient (adj) /ˈeɪnʃənt/ starożytny; wiekowy, bardzo stary
bare (adj) /beə/ pusty
bright (adj) /braɪt/ jasny
comfortable (adj) /ˈkʌmfətbəl/ wygodny
uncomfortable (adj) /ʌnˈkʌmfətbəl/ niewygodny
cosy (adj) /ˈkəʊzi/ przytulny
fitted kitchen (n) /ˈfɪtɪd ˈkɪtʃɪn/ umeblowana kuchnia
furnished (adj) /ˈfɜːnɪʃt/ umeblowany
unfurnished (adj) /ʌnˈfɜːnɪʃt/ nieumeblowany
in bad condition /ɪn bæd kənˈdɪʃən/ w złym stanie
in good condition /ɪn ɡʊd kənˈdɪʃən/ w dobrym stanie
modern (adj) /ˈmɒdən/ nowoczesny

recently renovated (adj) /ˈriːsntli ˈrenəʊvətəd/ odnowiony, po remoncie
roomy/spacious (adj) /ˈruːmi, ˈspeɪʃəs/ przestronny
tiny (adj) /ˈtaɪni/ mały

CZASOWNIKI I ZWROTY

collapse/fall down walić się
do up one's house/redecorate odnowić dom

PRACE DOMOWE I ŻYCIE CODZIENNE

CZASOWNIKI

clean (v) /kliːn/ myć, sprzątać
commute (v) /kəˈmjʊt/ dojeżdżać do pracy
cook (v) /kʊk/ gotować
vacuum (v) /ˈvækjuəm/ odkurzać

ZWROTY

be at home/be in być w domu
clean the bathroom sprzątać łazienkę
clean the floors myć podłogi
clean the windows myć okna
clear up the mess posprzątać bałagan
do household jobs wykonywać prace domowe
do the cooking gotować
do the dishes/the washing-up myć naczynia
do the housework wykonywać prace domowe
do the ironing prasować
do the shopping robić zakupy
do the washing prać
feel homesick tęsknić za domem
get home dotrzeć do domu
leave the house wychodzić z domu
lock the door zamknąć drzwi na klucz
make the beds ścieścić łóżka
move house przeprowadzać się
move in wprowadzać się
move out wyprowadzać się
put away one's clothes poukładać ubrania
see sb home odprowadzić kogoś do domu
stay in zostać w domu
stay out przebywać poza domem

3. Szkoła

RODZAJE SZKÓŁ

- academy (n) /ə'kædəmi/ akademia
 elementary school/primary school (n) /elə'mentəri sku:l, 'praɪməri sku:l/ szkoła podstawowa
 high school/secondary school (n) /'haɪ sku:l, 'sekəndəri sku:l/ szkoła średnia
 independent school (n) /ˌɪndə'pendənt 'sku:l/ szkoła niepubliczna, społeczna
 kindergarten/nursery school (n) /'kɪndəgɑ:tn, 'nɜ:səri sku:l/ przedszkole
 middle school/junior high school (US) (n) /ˌmɪdl 'sku:l, ˌdʒu:nɪə 'haɪ sku:l/ gimnazjum
 mixed school/co-educational school (n) /ˌmɪkst 'sku:l, ˌkəʊedʒuːkeɪʃənəl 'sku:l/ szkoła koedukacyjna
 private school/public school (UK) (n) /ˌpraɪvət 'sku:l, ˌpʌblɪk 'sku:l/ szkoła prywatna
 single-sex school (n) /ˌsɪŋɡəl 'seks sku:l/ szkoła tylko dla chłopców lub dziewcząt
 state school (UK)/public school (US) (n) /steɪt 'sku:l, ˌpʌblɪk 'sku:l/ szkoła państwowa
 university (n) /ju:nə'vɜ:səti/ uniwersytet
 vocational school (n) /vəʊ'keɪʃənəl 'sku:l/ szkoła zawodowa

SZKOŁA: POMIESZCZENIA

- canteen/dining room (n) /ˌkænti:n, 'daɪnɪŋ ru:m/ stolówka
 classroom (n) /'klɑ:sru:m/ klasa, sala lekcyjna
 common room (n) /'kɒmən ru:m/ świetlica
 computer room (n) /kəm'pjʊtə ru:m/ pracownia komputerowa
 corridor (n) /'kɒrɪdɔ:/ korytarz
 gym (n) /dʒɪm/ sala gimnastyczna
 headmaster's office (n) /hed'mɑ:stəz ˌɒfɪs/ gabinet dyrektora
 laboratory/lab (n) /lə'bɒrətɔ:ri, læb/ pracownia
 library (n) /'laɪbrəri/ biblioteka
 office (n) /'ɒfɪs/ sekretariat
 playground (n) /ˌpleɪgraʊnd/ boisko do zabawy
 science lab (n) /ˌsaɪəns læb/ sala do nauki biologii, chemii, fizyki
 sports field (n) /ˌspɔ:ts fi:ld/ boisko sportowe
 staffroom (n) /ˌstɑ:f ru:m/ pokój nauczycielski

SZKOŁA: OSOBY

- classmate (n) /'klɑ:smeɪt/ kolega z klasy
 college student (n) /'kɒlɪdʒ ˌstju:dənt/ student
 deputy head/assistant principal (US) (n) /ˌdeɪpjəti hed, ə'sɪstənt ˌprɪnsəpəl/ wicedyrektor
 examiner (n) /ɪg'zæmɪnə/ egzaminator
 form teacher (n) /ˌfɔ:m ˌti:tʃə/ wychowawca
 headmaster/head teacher/principal (US) (n) /hed'mɑ:stə, hed 'ti:tʃə, ˌprɪnsəpəl/ dyrektor
 headmistress/head teacher/principal (US) (n) /hed'mɪstrɪs, hed 'ti:tʃə, ˌprɪnsəpəl/ dyrektorka
 lecturer (n) /ˌlektʃərə/ wykładowca
 professor (n) /prə'fesə/ profesor
 schoolboy/pupil (n) /'sku:lboɪ, ˌpju:pəl/ uczeń
 schoolgirl/pupil (n) /'sku:lɡɜ:l, ˌpju:pəl/ uczennica
 schoolmate (n) /'sku:lmeɪt/ kolega ze szkoły
 secretary (n) /ˌsekretəri/ sekretarz
 student (n) /ˌstju:dənt/ uczeń, student
 teacher (n) /ˌti:tʃə/ nauczyciel
 teaching staff (n) /ˌti:tʃɪŋ stɑ:f/ grono pedagogiczne
 university student (n) /ju:nə'vɜ:səti ˌstju:dənt/ student uniwersytetu

PRZEDMIOTY SZKOLNE

- Art (n) /ɑ:t/ plastyka
 Biology (n) /baɪ'ɒlədʒi/ biologia
 Chemistry (n) /'keməstri/ chemia
 Civic studies/Civics (n) /ˌsɪvɪk 'stʌdɪz, 'sɪvɪks/ wiedza o społeczeństwie
 club (n) /klʌb/ kółko
 English language and literature (n) /ˌɪŋɡlɪʃ ˌlæŋɡwɪdʒ ən ˌlɪtərətʃə/ język angielski

- foreign languages (n) /ˌfɔ:rn ˌlæŋɡwɪdʒəz/ języki obce
 Geography (n) /dʒi'ɒɡrəfi/ geografia
 humanities (n) /ˌhju:mənəti:z/ przedmioty humanistyczne
 History (n) /'hɪstəri/ historia
 Information and Communication Technology/Information Technology/ICT/IT (n) /ɪnfə'meɪʃən ən kəmju:nɪ'keɪʃən tek,nɒlədʒi, ɪnfə'meɪʃən tek,nɒlədʒi, aɪ si: 'ti:, aɪ 'ti:/ informatyka
 Mathematics (n) /ˌmæθə'mætiks/ matematyka
 Music (n) /'mjuzɪk/ muzyka
 Physical Education/PE (n) /ˌfɪzɪkəl edʒu'keɪʃən, pi: 'i:/ wychowanie fizyczne, WF
 Physics (n) /'fɪzɪks/ fizyka
 Polish language and literature (n) /ˌpəʊlɪʃ ˌlæŋɡwɪdʒ ən ˌlɪtərətʃə/ język polski
 Religious Education/RE (n) /rɪ'lɪdʒəs edʒu'keɪʃən, ɔ:r 'i:/ religia
 Science (n) /ˌsaɪəns/ przedmioty ścisłe, nauki przyrodnicze
 subject (n) /ˌsʌbdʒəkt/ przedmiot szkolny

PRZEDMIOTY ZNAJDUJĄCE SIĘ W SALACH LEKCYJNYCH

- blackboard (n) /'blækbo:rd/ tablica (czarna)
 blackboard marker (n) /'blækbo:rd mɑ:kə/ pisak do tablicy
 board (n) /bo:rd/ tablica
 calculator (n) /ˌkælkjuleɪtə/ kalkulator
 chalk (n) /tʃɔ:k/ kreda
 copybook/notebook (n) /ˌkɒpi:bʊk, ˌnəʊtbʊk/ zeszyt
 coursebook/textbook (n) /ˌkɔ:sbʊk, ˌtekstbʊk/ podręcznik
 duster (n) /ˌdʌstə/ gąbka do tablicy
 exercise book/workbook (n) /ˌeksəsaɪz bʊk, ˌwɜ:kbo:k/ zeszyt ćwiczeń
 file (n) /faɪl/ segregator
 folder (n) /ˌfəʊldə/ teczka tekturowa
 interactive whiteboard (n) /ɪntərˌæktɪv ˌwaɪtbo:rd/ tablica interaktywna
 locker (n) /ˌlɒkə/ szafka
 PE kit (n) /pi: 'i: kɪt/ strój gimnastyczny
 pen (n) /pen/ pióro, długopis
 pencil (n) /ˌpensl/ ołówek
 pencil case (n) /ˌpensl keɪs/ piórnik
 pencil sharpener (n) /ˌpensl ʃɑ:pənə/ temperówka
 row of desks (n) /rəʊ əv 'desks/ rząd ławek
 rubber (n) /ˌrʌbə/ gumka
 ruler (n) /ˌru:lə/ linijka
 whiteboard (n) /ˌwaɪtbo:rd/ tablica (biała)

EGZAMINY

- academic results (n) /ækə'demɪk rɪ'zʌltz/ wyniki w nauce
 academic standards (n) /ækə'demɪk ˌstændədz/ poziom nauczania
 exam paper (n) /ɪg'zæm peɪpə/ arkusz egzaminacyjny
 past exam paper /past ɪg'zæm peɪpə/ arkusz egzaminacyjny z ubiegłych lat
 exam results (n) /ɪg'zæm rɪ'zʌltz/ wyniki egzaminu
 examination/exam (n) /ɪg'zæmə'nɪʃən, ɪg'zæm/ egzamin
 get a place at a university (v) /get ə pleɪs ət ə ju:nə'vɜ:səti/ dostać się na uniwersytet
 school-leaving exam (n) /sku:l ˌli:vɪŋ ɪg'zæm/ egzamin końcowy (na zakończenie szkoły)
 university entrance exam (n) /ju:nə'vɜ:səti ˌentrəns ɪg'zæm/ egzamin wstępny na uczelnię

ZWROTY

- cheat in an exam ściągać na egzaminie
 do/sit/take an exam przystępować do egzaminu
 do badly in an exam źle sobie poradzić na egzaminie
 do well in an exam dobrze sobie poradzić na egzaminie
 fail an exam oblać egzamin
 get/score 56 marks in a test dostać 56 punktów z testu
 grade/mark oceniać, sprawdzać
 grade/mark exam papers sprawdzać arkusze egzaminacyjne
 grade/mark a test sprawdzać test
 grade/mark homework sprawdzać pracę domową

3. Szkoła

pass an exam zdać egzamin
prepare for an exam przygotowywać się do egzaminu
retake an exam ponownie przystępować do egzaminu
revise for an exam powtarzać do egzaminu
study for an exam uczyć się do egzaminu

NAUKA W SZKOLE

absence (n) /'æbsəns/ nieobecność
absent (adj) /'æbsənt/ nieobecny
attendance (n) /ə'tendəns/ obecność
break (n) /breɪk/ przerwa
bully (n) /'bʊli/ uczeń prześladowujący/zastraszający innych uczniów
class (n) /klaːs/ lekcja
competition (n) /kəmpe'tɪʃən/ olimpiada szkolna
compulsory (adj) /kəm'pʌlsəri/ obowiązkowy
deadline (n) /'dedlaɪn/ termin wykonania pracy
grade/mark (n) /greɪd, mɑːk/ stopień, ocena
grant/scholarship (n) /grɑːnt, 'skɒləʃɪp/ stypendium
holiday (n) /'hɒlədeɪ/ wakacje
learning difficulties (n) /'liːnɪŋ, 'dɪfɪkəltɪz/ trudności w nauce
lesson (n) /'lesən/ lekcja
lunch break (n) /'lʌntʃ breɪk/ przerwa na lunch
newcomer (n) /'njuːkʌmə/ nowy uczeń
optional (adj) /'ɒpʃənəl/ nieobowiązkowy
present (adj) /'prezənt/ obecny
school certificate (n) /skuːl sə'tɪfɪkət/ świadectwo szkolne
school fee (n) /skuːl 'fiː/ czesne
school trip (n) /skuːl trɪp/ wycieczka szkolna
set books (n) /set 'bʊks/ lektury szkolne
sports club (n) /'spɔːts klʌb/ SKS (Szkolne Koło Sportowe)
staff meeting (n) /'stɑːf miːtɪŋ/ rada pedagogiczna
term (n) /tɜːm/ semestr
timetable (n) /'taɪmteɪbəl/ plan lekcji
written work (n) /'rɪtɪn waɪk/ praca pisemna

CZASOWNIKI

attend (v) /ə'tend/ uczęszczać
chatter (v) /'tʃætə/ paplać, trąkotać
learn (v) /lɜːn/ uczyć się
set (v) /set/ zadawać

ZWROTY

attend a course uczęszczać na kurs
attend classes uczęszczać na zajęcia
attend school uczęszczać do szkoły
discuss set books omawiać lektury
do a course robić kurs
do a project robić projekt
do a task/an activity wykonywać zadanie
do an exercise robić ćwiczenie
do an experiment przeprowadzić eksperyment
do homework odrabiać pracę domową
do one's best bardzo się starać
go to school chodzić do szkoły
hand in homework oddawać pracę domową
have a break zrobić sobie przerwę, mieć przerwę
make a presentation przygotowywać prezentację
make mistakes robić błędy
make notes robić notatki
make progress robić postępy
memorise/learn by heart uczyć się na pamięć
miss lessons opuszczać lekcje
participate/take part in a lesson brać udział w lekcji
pay attention in class uważać na lekcji
read maps czytać mapy
set an essay zadawać wypracowanie
set homework zadawać pracę domową
skip classes/play truant opuszczać zajęcia, chodzić na wagary
solve a problem rozwiązywać zadanie matematyczne
study hard uczyć się pilnie
study sources studiować teksty źródłowe

take the register sprawdzać listę obecności w dzienniku
turn up late/be late spóźniać się
wipe the board ścierać tablicę
write an essay pisać wypracowanie

UKOŃCZENIE SZKOŁY

BA (Bachelor of Arts) (n) /biː 'ɑːt, 'bætʃələ ɒv 'ɑːts/ licencjat (nauki humanistyczne)
BSc (Bachelor of Science) (n) /biː es 'siː, 'bætʃələ ɒv 'saɪəns/ licencjat (nauki ścisłe)
graduate (n) /'grædʒʊət/ absolwent
MA (Master of Arts) (n) /em 'ɑːt, 'mɑːstə ɒv 'ɑːts/ magister (nauki humanistyczne)
MSc (Master of Science) (n) /em es 'siː, 'mɑːstə ɒv 'saɪəns/ magister (nauki ścisłe)
PhD (Doctor of Philosophy) (n) /piː etʃ 'diː, 'dɒktə ɒv fə'lɒsəfi/ doktor (nauki humanistyczne i ścisłe)

ZWROTY

get into university dostać się na uczelnię
graduate from university skończyć uniwersytet
receive/obtain/get a certificate otrzymać świadectwo
receive/obtain/get a degree uzyskać stopień naukowy
receive/obtain/get a diploma otrzymać dyplom

PRZYMIOTNIKI OPISUJĄCE NAUCZYCIELI I UCZNIÓW

active (adj) /'æktɪv/ aktywny
cooperative (adj) /kəʊ'ɒpərətɪv/ chętny do współpracy
uncooperative (adj) /ʌnkəʊ'ɒpərətɪv/ niechętny do współpracy
demanding (adj) /dɪ'mɑːndɪŋ/ wymagający
fair (adj) /feɪə/ sprawiedliwy
unfair (adj) /ʌn'feɪə/ niesprawiedliwy
gifted (adj) /'gɪftɪd/ utalentowany
imaginative (adj) /ɪ'mædʒɪnətɪv/ obdarzony wyobraźnią
motivated (adj) /'mɒtɪveɪtɪd/ zmotywowany
motivating (adj) /'mɒtɪveɪtɪŋ/ motywujący
passive (adj) /'pæɪsɪv/ bierny
professional (adj) /prə'feʃjənəl/ profesjonalny
punctual (adj) /'pʌŋktʃʊəl/ punktualny
strict (adj) /strɪkt/ surowy
systematic (adj) /sɪstə'mætɪk/ systematyczny
talented (adj) /'tæləntɪd/ utalentowany

4. Praca

ZAWODY

accountant (n) /ə'kaʊntənt/ księgowy
 au pair (n) /əu'peə/ au pair
 babysitter (n) /'beɪbɪsɪtə/ opiekun/opiekunka do dziecka
 beautician (n) /bju:'tɪʃjən/ kosmetyczka
 bus driver (n) /'bʌs 'draɪvə/ kierowca autobusu
 car mechanic (n) /'kɑ: mɪ'kænɪk/ mechanik samochodowy
 chef (n) /ʃef/ szef kuchni
 chemist/pharmacist (n) /'kemɪst, 'fɑ:məsɪst/ farmaceuta
 cleaner (n) /'kli:nə/ sprzątac/sprzątaczką
 computer programmer (n) /kəm'pjʊtə 'prəʊgræmə/ programista
 cook (n) /'kʊk/ kucharz
 dentist (n) /'dentɪst/ dentysta
 doctor (n) /'dɒktə/ lekarz
 dressmaker (n) /'dresmeɪkə/ krawiec
 driving instructor (n) /'draɪvɪŋ ɪn'strʌktə/ instruktor nauki jazdy
 economist (n) /'i:kə'nɒmɪst/ ekonomista
 electrician (n) /ɪ'lek'trɪʃjən/ elektryk
 engineer (n) /endʒə'nɪə/ inżynier
 executive (n) /ɪg'zɛkjʊtɪv/ pracownik na kierowniczym stanowisku
 farmer (n) /'fɑ:mə/ rolnik
 fashion designer (n) /'fɛʃjən dɪ'zajnə/ projektant mody
 film director (n) /'fɪlm dɪ'rektə/ reżyser
 firefighter (n) /'faɪəfaɪtə/ strażak
 flight attendant (n) /'flaɪt ə'tendənt/ steward/stewardesa
 fruit picker (n) /'fruɪt 'pɪkə/ osoba zbierająca owoce
 hairdresser (n) /'heədresə/ fryzjer
 housewife (n) /'haʊswaɪf/ gospodyni domowa
 instructor (n) /ɪn'strʌktə/ instruktor
 IT specialist (n) /aɪ'ti: 'speʃlɪst/ informatyk
 journalist (n) /'dʒɜ:nəlɪst/ dziennikarz
 lawyer (n) /'lɔ:zə/ prawnik
 lecturer (n) /'lektʃərə/ wykładowca
 librarian (n) /laɪ'brɛəriən/ bibliotekarz
 lollipop lady (n) /'lɒlɪpɒp 'leɪdi/ pani przeprowadzająca przez ulicę dzieci idące do szkoły
 lollipop man (n) /'lɒlɪpɒp mæn/ pan przeprowadzający przez ulicę dzieci idące do szkoły
 manager (n) /'mænɪdʒə/ menedżer, kierownik
 miner (n) /'maɪnə/ górnik
 musician (n) /'mju:zɪʃjən/ muzyk
 nurse (n) /nɜ:s/ pielęgniarz/pielęgniarka
 painter (n) /'peɪntə/ malarz
 photographer (n) /fə'tɒɡrəfə/ fotograf
 pilot (n) /'paɪlət/ pilot
 plumber (n) /'plʌmə/ hydraulik
 police officer (n) /pə'li:s ə'fɪsə/ policjant
 politician (n) /pə'lɪtɪʃjən/ polityk
 postman (n) /'pəʊstmən/ listonosz
 postwoman (n) /'pəʊstwʊmən/ listonoszka
 psychologist (n) /saɪ'kɒlədʒɪst/ psycholog
 receptionist (n) /rɪ'sepʃjənɪst/ recepcjonista
 sales representative/sales rep (n) /'seɪlz reprɪ'zentətɪv, 'seɪlz rep/ przedstawiciel handlowy
 scientist (n) /'saɪəntɪst/ naukowiec
 secretary (n) /'sekretəri/ sekretarz/sekretarka
 security guard (n) /sɪ'kjʊərəti ɡɑ:rd/ pracownik ochrony
 shop assistant (n) /ʃɒp ə'sɪstənt/ sprzedawca
 shopkeeper (n) /'ʃɒpkɪpə/ sklepikarz
 stockbroker (n) /'stɒk brəʊkə/ makler giełdowy
 surgeon (n) /'sɜ:dʒən/ chirurg
 tailor (n) /'teɪlə/ krawiec męski
 taxi driver (n) /'tæksɪ 'draɪvə/ taksówkarz
 teacher (n) /'ti:tʃə/ nauczyciel
 ticket inspector (n) /'tɪkɪt ɪn'spektə/ kontroler biletów
 tour guide (n) /'tuə ɡaɪd/ przewodnik
 translator (n) /trænz'leɪtə/ tłumacz
 travel agent (n) /'trævəl əɪdʒənt/ agent biura podróży
 TV presenter (n) /ti:'vi: prɪ'zentə/ prezenter telewizyjny
 vet (n) /vet/ weterynarz
 waiter (n) /'weɪtə/ kelner
 waitress (n) /'weɪtɪs/ kelnerka

PRZYMIOTNIKI OPISUJĄCE PRACĘ

badly-paid (adj) /'bædli 'peɪd/ źle płatny
 full-time (adj) /fʊl 'taɪm/ pełnoetatowy
 manual (adj) /'mænjuəl/ fizyczny
 part-time (adj) /pɑ:t 'taɪm/ w niepełnym wymiarze godzin
 permanent (adj) /'pɜ:mənənt/ stały
 temporary (adj) /'tempərəri/ tymczasowy
 well-paid (adj) /wel 'peɪd/ dobrze płatny

W POSZUKIWANIU PRACY

applicant (n) /'æplɪkənt/ osoba starająca się o pracę
 candidate (n) /'kændɪdət/ kandydat
 suitable ~ /'sʊtəbl 'kændɪdət/ odpowiedni kandydat
 curriculum vitae/CV (n) /kə,rɪkjʊləm 'vɪtæ, sɪ: 'vi:/ życiorys, CV
 employment contract (n) /ɪm'plɔɪmənt 'kɒntrækt/ umowa o pracę
 experience (n) /ɪk'spɪəriəns/ doświadczenie
 five years' ~ /faɪv jɪəz ɪk'spɪəriəns/ pięcioletnie doświadczenie
 form (n) /fɔ:m/ formularz
 application ~ /æplɪ'keɪʃən fɔ:m/ formularz podania o pracę
 job (n) /'dʒɒb/ praca
 ~ advertisement /'dʒɒb əd'vɜ:tɪsmənt/ ogłoszenie o pracę
 ~ application /'dʒɒb æplɪ'keɪʃən/ podanie o pracę
 ~ centre /dʒɒb 'sentə/ biuro pośrednictwa pracy
 ~ interview /'dʒɒb ɪntə'vju:/ rozmowa kwalifikacyjna
 opportunity (n) /ɒpə'tju:nəti/ okazja, szansa
 previous experience (n) /'pri:vɪəs ɪk'spɪəriəns/ dotychczasowe doświadczenie
 qualifications (n) /kwɒlɪfɪ'keɪʃnz/ kwalifikacje
 recruitment (n) /rɪ'krʊtmənt/ rekrutacja
 references (n) /'refrənsəz/ referencje
 skills (n) /skɪlz/ umiejętności
 computer ~ /kəm'pjʊtə skɪlz/ umiejętność obsługi komputera
 training (n) /'treɪnɪŋ/ szkolenie
 ~ session /'treɪnɪŋ 'seʃən/ sesja szkoleniowa
 vacancy (n) /'veɪkənsɪ/ wolna posada, wakat

ZASOWNIKI

recruit (v) /rɪ'krʊt/ rekrutować

ZWROTY

apply for a job złożyć podanie o pracę
 apply for a position ubiegać się o stanowisko
 enclose a CV załączyć życiorys
 fill in a form wypełnić formularz
 find work znaleźć pracę
 interview applicants przeprowadzać rozmowę kwalifikacyjną z kandydatami
 look for a job szukać pracy
 the job involves dealing with people praca wymaga kontaktów z ludźmi

PRACA I PIENIĄDZE

bonus (n) /'bəʊnəs/ premia
 earnings (n) /'ɜ:nɪŋz/ zarobki
 fee (n) /fi:/ wynagrodzenie za usługi (np. lekarzy, adwokatów)
 fringe benefits/perks (n) /'frɪndʒ 'benɪfɪts, pɜ:ks/ świadczenia dodatkowe
 income (n) /ɪŋkə'm/ dochód
 minimum wage (n) /'mɪnɪməm 'weɪdʒ/ płaca minimalna
 pay (n) /peɪ/ płaca
 decent ~ /dɪ'sent 'peɪ/ przywoita płaca
 ~ rise /'peɪ raɪz/ podwyżka wynagrodzenia
 reasonable ~ /'rɪznəbl 'peɪ/ rozsądna płaca
 sick ~ /sɪk 'peɪ/ wynagrodzenie za czas choroby
 pension (n) /'penʃən/ emerytura (pieniądze)
 profit (n) /'prɒfɪt/ zysk
 salary (n) /'sæləri/ pensja (np. miesięczna, roczna)
 starting ~ /'stɑ:tɪŋ 'sæləri/ pensja początkowa
 wages (n) /'weɪdʒəz/ płaca tygodniowa, dzienna lub godzinowa (za pracę niewykwalifikowaną)

4. Praca

CZASOWNIKI

earn (v) /ɜ:n/ zarabiać
pay (v) /peɪ/ płacić

ZWROTY

get a pay rise dostać podwyżkę
get paid overtime otrzymać wynagrodzenie za pracę w nadgodzinach

W PRACY

at work /ət 'wɜ:k/ w pracy
career prospects (n) /kə'ri:ə ˌprɒspekts/ perspektywy rozwoju zawodowego
deadline (n) /'dedlaɪn/ termin wykonania zadania/pracy
hard work (n) /hɑ:d 'wɜ:k/ ciężka praca
management (n) /'mænɪdʒmənt/ zarządzanie
office (n) /'ɒfɪs/ biuro
overwork (n) /ˌoʊvə'wɜ:k/ przepracowanie
responsible for sb/sth (adj) /rɪ'spɒnsəbəl fɔ: ,səmbədi, ,səmbɪŋ/ odpowiedzialny za kogoś/coś
teamwork (n) /'ti:mwɜ:k/ praca zespołowa
working conditions (n) /'wɜ:kɪŋ kən'dɪʃnz/ warunki pracy
workplace (n) /'wɜ:kpleɪs/ miejsce pracy

CZASOWNIKI

assist sb (v) /ə'sɪst ,səmbədi/ pomagać, asystować komuś
manage (v) /'mænɪdʒ/ zarządzać
work (v) /wɜ:k/ pracować

ZWROTY

be in charge of sth kierować czymś, być za coś odpowiedzialnym
be part of a team być częścią zespołu
be self-employed prowadzić działalność gospodarczą, pracować na własny rachunek
be/get promoted awansować
clock in/clock on odbić kartę zegarową, przychodząc do pracy
concentrate on sth koncentrować się na czymś
deal with people pracować z ludźmi
do a hard day's work pracować ciężko cały dzień
do a training course brać udział w szkoleniu
do one's job well wykonywać dobrze swoją pracę
do physical work pracować fizycznie
do sth for a living/earn a living zarabiać na życie
do/work overtime pracować w nadgodzinach
get a job dostać pracę
give sb a hand pomagać komuś
go on strike rozpocząć strajk
go to work iść do pracy
pay per hour płacić za godzinę pracy
pay per month płacić za miesiąc pracy
pay per week płacić za tydzień pracy
run a business prowadzić firmę
take over duties from sb przejmować od kogoś obowiązki
work as (an engineer) pracować jako (inżynier)
work for (a company) pracować w (firmie)
work from home pracować z domu
work long hours pracować wiele godzin dziennie
work on sth pracować nad czymś
work shifts pracować na zmiany

URLOPY I ZWOLNIENIA

holiday (n) /'hɒlədeɪ/ urlop
leave (n) /li:v/ urlop, zwolnienie
maternity ~ /mə'tɜ:ni:ti li:v/ urlop macierzyński
paid ~ /peɪd 'li:v/ urlop płatny
sick ~ /sɪk li:v/ zwolnienie lekarskie

ZWROTY

be off sick być na zwolnieniu lekarskim
take (a week's) leave wziąć (tydzień) urlopu
take a day off work wziąć dzień wolny

PRACOWNICY

boss (n) /bɒs/ szef
colleague/workmate (n) /'kɒli:ɡ, 'wɜ:kmeɪt/ kolega z pracy
employee (n) /ɪm'plɔɪ-i:/ pracownik
employer (n) /ɪm'plɔɪə/ pracodawca
staff (n) /stɑ:f/ personel
team (n) /ti:m/ zespół
worker (n) /'wɜ:kə/ pracownik fizyczny

ZATRUDNIENIE

career (n) /kə'ri:ə/ kariera zawodowa
employ (v) /ɪm'plɔɪ/ zatrudniać
employment (n) /ɪm'plɔɪmənt/ zatrudnienie
job (n) /dʒɒb/ zawód, praca
current ~ /'kʌərənt 'dʒɒb/ obecna praca
holiday/summer ~ /'hɒlədeɪ, 'sʌmə dʒɒb/ praca wakacyjna
odd ~s /ɒd 'dʒɒbz/ różnorodne, drobne prace na zlecenie
occupation (n) /ˌɒkjʊ'peɪʃn/ zawód
position/post (n) /pə'zɪʃn, pəʊst/ stanowisko, posada
profession (n) /prə'feʃn/ zawód (wymagający kwalifikacji)
by ~ /baɪ prə'feʃn/ z zawodu
self-employed /self ɪm'plɔɪd/ samozatrudniony
work experience (n) /wɜ:k ɪk'spiəriəns/ doświadczenie zawodowe

BRAK ZATRUDNIENIA

economic crisis (n) /i:kə,nɒmɪk 'kraɪsɪs/ kryzys gospodarczy
pensioner (n) /'penʃənə/ emeryt
retirement (n) /rɪ'taɪmənt/ emerytura (okres w życiu człowieka)
unemployed/out of work (adj) /ˌʌnɪm'plɔɪd, aʊt əv 'wɜ:k/ bezrobotny
unemployment (n) /ˌʌnɪm'plɔɪmənt/ bezrobocie
high ~ /haɪ ˌʌnɪm'plɔɪmənt/ wysokie bezrobocie
low ~ /ləʊ ˌʌnɪm'plɔɪmənt/ niskie bezrobocie
~ benefit /ˌʌnɪm'plɔɪmənt 'beznɪfɪt/ zasiłek dla bezrobotnych

CZASOWNIKI

resign (v) /rɪ'zaɪn/ złożyć rezygnację
retire (v) /rɪ'taɪə/ odejść na emeryturę

ZWROTY

fire sb/sack sb/give sb the sack zwolnić kogoś z pracy
give up/quit one's job rzucić pracę
go bankrupt zbankrutować
hand in one's resignation złożyć rezygnację
lose one's job stracić pracę
make sb redundant zwolnić kogoś z powodu redukcji etatów
on the dole na zasiłku dla bezrobotnych

5. Rodzina

CZŁONKOWIE RODZINY

adopted child (n) /əˈdɒptɪd ˈtʃaɪld/ adoptowane dziecko
 adoption (n) /əˈdɒpʃn/ adopcja
 aunt (n) /aʊnt/ ciocia
 brother (n) /ˈbrʌðə/ brat
 brother-in-law (n) /ˈbrʌðər ɪn lɔː/ szwagier
 child (n) /tʃaɪld/ dziecko
 children (n) /ˈtʃɪldrən/ dzieci
 cousin (n) /ˈkaʊzɪn/ kuzyn
 daughter (n) /ˈdɔːtə/ córka
 daughter-in-law (n) /ˈdɔːtər ɪn lɔː/ synowa
 ex-husband (n) /eks ˈhʌzbənd/ były mąż
 ex-wife (n) /eks ˈwaɪf/ była żona
 family member (n) /ˈfæməli ˌmembə/ członek rodziny
 family tree (n) /ˈfæməli ˈtriː/ drzewo genealogiczne
 father (n) /ˈfɑːðə/ ojciec
 father-in-law (n) /ˈfɑːðər ɪn lɔː/ teść
 foster children (n) /ˈfɒstə ˈtʃɪldrən/ przybrane dzieci
 foster parents (n) /ˈfɒstə ˈpeərənts/ przybrani rodzice
 grandchildren (n) /ˈgræntʃɪldrən/ wnuki
 granddaughter (n) /ˈgrændɔːtə/ wnuczka
 grandfather (n) /ˈgrænfɑːðə/ dziadek
 grandmother (n) /ˈgrænməðə/ babcia
 grandparents (n) /ˈgrænpeərənts/ dziadkowie
 grandson (n) /ˈgrænsən/ wnuk
 great-grandchildren (n) /ɡreɪt ˈgræntʃɪldrən/ prawnuki
 great-granddaughter (n) /ɡreɪt ˈgrændɔːtə/ prawnuczka
 great-grandfather (n) /ɡreɪt ˈgrænfɑːðə/ pradziadek
 great-grandmother (n) /ɡreɪt ˈgrænməðə/ prababcia
 great-grandparents (n) /ɡreɪt ˈgrænpeərənts/ pradiadkowie
 great-grandson (n) /ɡreɪt ˈgrænsən/ prawnuk
 half-brother (n) /ˈhɑːfbrʌðə/ brat przyrodni
 half-sister (n) /ˈhɑːfsɪstə/ siostra przyrodnia
 husband (n) /ˈhʌzbənd/ mąż
 mother (n) /ˈmʌðə/ matka
 mother-in-law (n) /ˈmʌðər ɪn lɔː/ teściowa
 nephew (n) /ˈnefjuː/ siostrzeniec, bratanek
 niece (n) /niːs/ siostrzenica, bratanica
 only child (n) /ˌəʊnli ˈtʃaɪld/ jedynak
 orphan (n) /ˈɔːfn/ sierota
 parents (n) /ˈpeərənts/ rodzice
 relative /ˈrelatɪv/ krewny
 siblings (n) /ˈsɪblɪŋz/ rodzeństwo
 sister (n) /ˈsɪstə/ siostra
 sister-in-law (n) /ˈsɪstər ɪn lɔː/ szwagierka, bratowa
 son (n) /sʌn/ syn
 son-in-law (n) /ˈsʌn ɪn lɔː/ zięć
 stepbrother (n) /ˈsteɪpbɹəðə/ syn ojczyma lub macochy
 stepdaughter (n) /ˈsteɪpdɔːtə/ pasierbica
 stepfather (n) /ˈsteɪpfɑːðə/ ojczym
 stepmother (n) /ˈsteɪpməðə/ macocha
 stepsister (n) /ˈsteɪpsɪstə/ córka ojczyma lub macochy
 stepson (n) /ˈsteɪpsən/ pasierb
 twins (n) /twɪnz/ bliźniaki
 uncle (n) /ˈʌŋkl/ wujek
 wife (n) /waɪf/ żona

ŚWIĘTA I UROCZYSTOŚCI

anniversary (n) /əˈnɪvɜːsəri/ rocznica
 birthday (n) /ˈbɜːθdeɪ/ urodziny
 birthday cake (n) /ˈbɜːθdeɪ keɪk/ tort urodzinowy
 birthday present (n) /ˈbɜːθdeɪ ˈprezənt/ prezent urodzinowy
 Christmas (n) /ˈkrɪsməs/ Boże Narodzenie
 Christmas card (n) /ˈkrɪsməs kɑːd/ kartka bożonarodzeniowa
 Christmas Eve (n) /ˈkrɪsməs ˈiːv/ wigilia
 Easter (n) /ˈiːstə/ Wielkanoc
 family gathering (n) /ˈfæməli ˈgæðərɪŋ/ spotkanie rodzinne
 Father's Day (n) /ˈfɑːðəz deɪ/ Dzień Ojca
 festival (n) /ˈfestɪvəl/ festiwal, święto
 funeral (n) /ˈfjuːnərəl/ pogrzeb

Mother's Day (n) /ˈmʌðəz deɪ/ Dzień Matki
 New Year's Day (n) /njuː jɪəz ˈdeɪ/ Nowy Rok
 New Year's Eve (n) /njuː jɪəz ˈiːv/ Sylwester
 wedding (n) /ˈwedɪŋ/ ślub
 ~ reception /ˈwedɪŋ rɪˌsepʃn/ przyjęcie weselne

CZASOWNIKI

celebrate (v) /ˈselɪbreɪt/ świętować

ZWROTY

blow out candles zdmuchiwać świeczki
 celebrate sb's birthday obchodzić czyjeś urodziny
 decorate the Christmas tree ubierać choinkę
 dress up as przebrać się za
 have a celebration świętować
 paint eggs malować jajka

MAŁŻEŃSTWO I DZIECI

divorced (adj) /dɪˈvɔːst/ rozwiedziony, rozwiedziona
 engaged (adj) /ɪnˈɡeɪdʒd/ zaręczony, zaręczona
 engagement ring (n) /ɪnˈɡeɪdʒmənt rɪŋ/ pierścionek zaręczynowy
 honeymoon (n) /ˈhʌnɪmuːn/ miesiąc miodowy
 marriage (n) /ˈmæriʒ/ małżeństwo (związek)
 married (to sb) (adj) /ˈmæriəd to ˌsʌmbədi/ żonaty/zamężna (z kimś)
 married couple (n) /ˈmæriəd ˈkʌpl/ małżeństwo (para małżeńska)
 pregnant (adj) /ˈpregnənt/ w ciąży
 single (adj) /ˈsɪŋgl/ stanu wolnego
 single father (n) /ˈsɪŋgl ˈfɑːðə/ ojciec samotnie wychowujący dziecko
 single mother (n) /ˈsɪŋgl ˈmʌðə/ matka samotnie wychowująca dziecko

CZASOWNIKI I ZWROTY

be expecting a child spodziewać się dziecka
 become/get engaged zaręczyć się
 bring up/raise children wychowywać dzieci
 get married to sb/marry sb poślubić kogoś
 look after children/take care of children opiekować się dziećmi
 run away from home uciec z domu

ZAJĘCIA W CZASIE WOLNYM

entertainment (n) /entəˈteɪnmənt/ rozrywka
 free time (n) /friː ˈtaɪm/ czas wolny
 leisure activities (n) /ˈleɪʒə ækˌtɪvətɪz/ zajęcia w czasie wolnym
 weekend plans (n) /ˈwiːkend plænz/ plany na weekend

CZASOWNIKI

dance (v) /dɑːns/ tańczyć
 play (v) /pleɪ/ grać

ZWROTY

ask sb out umówić się z kimś na randkę
 dress up ubierać się elegancko
 go bowling iść na kręgle
 go clubbing iść do klubu/klubów
 go dancing iść potańczyć
 go for a walk iść na spacer
 go out wychodzić z domu (np. do kina, restauracji)
 go out for a meal iść do restauracji
 go swimming iść popływać
 go to a concert iść na koncert
 go to a disco iść na dyskotekę
 go to a party iść na przyjęcie
 go to the cinema iść do kina
 have a party wydawać przyjęcie
 listen to music/to the radio słuchać muzyki/radia
 look forward to sth z niecierpliwością czekać na coś
 meet friends spotykać się z przyjaciółmi
 pass time spędzać czas
 play board games grać w gry planszowe
 play cards grać w karty
 play chess grać w szachy

5. Rodzina

play computer games grać w gry komputerowe
play the guitar grać na gitarze
play the piano grać na fortepianie/pianinie
play video games grać w gry wideo
read books/comics/magazines czytać książki/komiksy/czasopisma
spend time outdoors spędzać czas na świeżym powietrzu
watch a film/a video/TV oglądać film/wideo/telewizję

CZYNNOŚCI DNIA CODZIENNEGO

CZASOWNIKI

babysit (v) /'beɪbɪsɪt/ opiekować się dzieckiem (kogoś innego)
lie (v) /laɪ/ leżeć

ZWROTY

daily routine ustalony porządek dnia
eat out jeść poza domem
get dressed ubierać się
get ready (for bed/school) szykować się (do snu/do szkoły)
get up wstawać
go to bed early/late kłaść się spać wcześniej/późno
go to school iść do szkoły
go to work iść do pracy
have a meal zjeść posiłek
have breakfast jeść śniadanie
have dinner jeść obiad
have lunch jeść lunch
have supper jeść kolację
have tea jeść podwieczorek
have/take a bath brać kąpiel
have/take a rest odpoczywać
have/take a shower brać prysznic
lie down położyć się
lie in wylegiwać się
make one's bed posłać łóżko
prepare a meal przygotowywać posiłek
sweep the floor zamywać podłogę
take a nap zdrzemnąć się
take the children to school zaprowadzić/zawieźć dzieci do szkoły
take the dog for a walk wyprowadzić psa na spacer
take turns to do sth wykonywać coś na zmianę
tidy up one's room posprzątać swój pokój
wake up budzić się

OKRESY W ŻYCIU CZŁOWIEKA

adolescence (n) /ə'dɒləsəns/ okres dorastania
adolescent (n) /ə'dɒləsnt/ dorastający chłopak/dorastająca dziewczyna
adult (n) /'ædʌlt/ dorosły
adulthood (n) /'ædʌlθud/ wiek dorosły
age group (n) /'eɪdʒ grʊp/ grupa wiekowa
at the age of (thirty) /ət ði eɪdʒ əv 'θɜːti/ w wieku (trzydziestu) lat
birth (n) /bɜːθ/ narodziny
childhood (n) /'tʃɪldhʊd/ dzieciństwo
dead (adj) /ded/ umarły
death (n) /deθ/ śmierć
generation (n) /dʒɛnə'reɪʃn/ pokolenie
grown-up (n) /'grəʊn ʌp/ dorosły (osoba)
grown-up (adj) /'grəʊn ʌp/ dorosły
middle age (n) /'mɪdl 'eɪdʒ/ wiek średni
middle-aged (adj) /'mɪdl 'eɪdʒd/ w średnim wieku
old age (n) /əʊld 'eɪdʒ/ starość
youth (n) /juːθ/ młodość

CZASOWNIKI

die (v) /daɪ/ umrzeć

ZWROTY

be born urodzić się
give birth to a child/have a baby urodzić dziecko
grow up dorastać

ZWIĄZKI I RELACJE MIĘDZY LUDŹMI

boyfriend (n) /'bɔɪfrend/ chłopak (sympatia)
close friend (n) /kloʊs 'frend/ bliski przyjaciel
fiancé (n) /fi'ænseɪ/ narzeczony
fiancée (n) /fi'ænseɪ/ narzeczona
girlfriend (n) /'gɜːlfrend/ dziewczyna (sympatia)
lovebirds (n) /'lʌvbɜːdz/ zakochani, „gruchające gołąbki”

ZWROTY

be attracted to sb czuć pociąg do kogoś
break up/split up with sb zerwać z kimś
end a relationship with sb zakończyć z kimś związek
enjoy oneself/have fun/have a good time dobrze się bawić
fall out/have a row/have an argument with sb pokłócić się z kimś
get divorced rozwieść się
get on (well) with sb być z kimś w dobrych stosunkach
go out with sb chodzić z kimś, umawiać się z kimś na randki
have a bad relationship with sb być z kimś w złych stosunkach
make up with sb pogodzić się z kimś
start a relationship with sb wejść z kimś w związek

6. Jedzenie

KATEGORIE PRODUKTÓW
ŻYWNOŚCIOWYCH

PRODUKTY ZBOŻOWE

- bread (n) /brɛd/ chleb
brown ~ /braʊn 'bred/ ciemny chleb
white ~ /waɪt 'bred/ biały chleb
wholemeal ~ /'hoʊlmi:l 'bred/ chleb razowy
breakfast cereal (n) /'brekfəst 'sɪəriəl/ płatki śniadaniowe
cereal products (n) /'sɪəriəl 'prɒdʌkts/ produkty zbożowe
cornflakes (n) /'kɔ:nlfeɪks/ płatki kukurydziane
muesli /'mjuzli/ muesli
noodles/pasta (n) /'nu:dlz, 'pæstə/ makaron
rice (n) /raɪs/ ryż
roll (n) /rɔ:l/ bułka
toast (n) /təʊst/ pieczywo tostowe

NABIAŁ

- butter (n) /'bʌtə/ masło
cheese (n) /tʃi:z/ ser
blue ~ /blu: 'tʃi:z/ ser pleśniowy (niebieski)
cottage ~ /'kɒtɪdʒ 'tʃi:z/ twarożek
grated ~ /'greɪtɪd 'tʃi:z/ starty ser
Parmesan ~ /'pɑ:mɪzæn 'tʃi:z/ parmezan
dairy products (n) /'deəri 'prɒdʌkts/ nabiał
egg (n) /eg/ jajko
margarine (n) /'mɑ:dʒə'ri:n/ margaryna
milkshake (n) /'mɪlkʃeɪk/ koktajl mleczny
yoghurt (n) /'jɒgət/ jogurt

MIĘSO

- bacon (n) /'beɪkən/ bekon
beef (n) /bi:f/ wołowina
chicken (n) /'tʃɪkɪn/ kurczak
ham (n) /hæm/ szynka
meat (n) /mi:t/ mięso
pork (n) /pɔ:k/ wieprzowina
sausage (n) /'sɔ:sɪdʒ/ kielbasa
turkey (n) /'tɜ:ki/ indyk

RYBY I OWOCE MORZA

- cod (n) /kɒd/ dorsz
fillet (n) /'fɪlɪt/ filet
fish (n) /fɪʃ/ ryba/ryby
herring (n) /'herɪŋ/ śledź
salmon (n) /'sælmən/ łosoś
sardine (n) /sɑ:'dɪn/ sardynka
seafood (n) /'si:fu:fd/ owoce morza
shellfish (n) /'ʃelɪfɪʃ/ skorupiaki
tuna (n) /'tju:nə/ tuńczyk

OWOCE

- apple (n) /'æpl/ jabłko
apricot (n) /'eɪprɪkɒt/ morela
avocado (n) /ævə'kɒdəʊ/ awokado
banana (n) /bə'nænə/ banan
blackcurrant (n) /'blæk'kʌrənt/ czarna porzeczka
blueberry (n) /'blu:bəri/ jagoda
cherry (n) /'tʃeri/ wiśnia
coconut (n) /'kəʊkənʌt/ kokos
fruit (n) /fru:t/ owoce
grapefruit (n) /'greɪpfru:t/ grejpfrut
grapes (n) /'greɪps/ winogrona
kiwi fruit (n) /'ki:wi: fru:t/ kiwi
lemon (n) /'lemən/ cytryna
lime (n) /laɪm/ limonka
mango (n) /'mæŋgəʊ/ mango

- melon (n) /'melən/ melon
orange (n) /'ɒrɪndʒ/ pomarańcza
peach (n) /'pi:tʃ/ brzoskwinia
pear (n) /'peə/ gruszka
pineapple (n) /'paɪnæpl/ ananas
plum (n) /plʌm/ śliwka
strawberry (n) /'strɔ:bəri/ truskawka
watermelon (n) /'wɔ:təmelən/ arbuz

WARZYWA

- anchovy /'æntʃəvi/ anchois
asparagus /ə'spærəgəs/ szparag
aubergine /'əʊbɜ:ʒɪn/ bakłażan
beans (n) /bi:nz/ fasola
broccoli (n) /'brɒkəli/ brokuły
cabbage (n) /'kæbɪdʒ/ kapusta
carrot (n) /'kærət/ marchewka
cauliflower (n) /'kɔ:lɪflaʊə/ kalafior
celery (n) /'seləri/ seler
cucumber (n) /'kju:kʌmbə/ ogórek
garlic (n) /'gɑ:lɪk/ czosnek
green peas (n) /'grɪn 'pi:z/ groszek
lettuce (n) /'letɪs/ sałata
maize (n) /meɪz/ kukurydza
mushroom (n) /'mʌʃru:m/ grzyb
onion (n) /'ɒnjən/ cebula
parsley (n) /'pɑ:slɪ/ pietruszka
pepper (n) /'pepə/ papryka
green ~ /'grɪn 'pepə/ zielona papryka
red ~ /red 'pepə/ czerwona papryka
potato (n) /pə'tetəʊ/ ziemniak
radish (n) /'rædɪʃ/ rzodkiewka
spinach (n) /'spɪnɪdʒ/ szpinak
sweetcorn (n) /'swi:tkɔ:n/ kukurydza cukrowa
tomato (n) /tə'mætəʊ/ pomidor
vegetable (n) /'vedʒtəbl/ warzywo

SŁODYCZE I SŁONE PRZEKĄSKI

- apple pie (n) /'æpl 'paɪ/ szarlotka, jablecznik
biscuit (BrE)/cookie (AmE) (n) /'bɪskɪt, 'kuki/ herbatnik, ciasteczko
cake (n) /keɪk/ ciasto, ciastko, tort
cheesecake (n) /'tʃi:zkeɪk/ sernik
chocolate (n) /'tʃɒklət/ czekolada, czekoladka
crisps /'krɪspz/ czipsy
dessert (n) /dɪ'zɜ:t/ deser
fruitcake (n) /'fru:tkeɪk/ ciasto z suszonymi owocami
honey (n) /'hani/ miód
pudding (n) /'pu:dɪŋ/ deser
sweets (n) /swi:tz/ słodycze

PRZYPRAWY I DODATKI

- fat (n) /fæt/ tłuszcz
herbs (n) /hɜ:bz/ zioła
ketchup (n) /'ketʃəp/ keczup
mayonnaise (n) /meɪə'neɪz/ majonez
mustard (n) /'mʌstəd/ musztarda
olive oil (n) /'ɒlɪv 'ɔɪl/ oliwa
pepper (n) /'pepə/ pieprz
black ~ /blæk 'pepə/ czarny pieprz
salad dressing (n) /'sæləd 'dresɪŋ/ sos do sałatek
salt (n) /sɔ:lt/ sól
a pinch of ~ /ə pɪntʃ əv sɔ:lt/ szczypta soli
spice (n) /spɑ:s/ przyprawa
sugar (n) /'ʃʊgə/ cukier
tomato sauce (n) /tə'mætəʊ sɔ:s/ sos pomidorowy
vinegar (n) /'vɪnɪgə/ ocet

NAPOJE

- beer (n) /biə/ piwo
cocoa (n) /'kəʊkəʊ/ kakao
coffee (n) /'kɒfi/ kawa
cola (n) /'kəʊlə/ cola
drink (n) /drɪŋk/ napój
fizzy ~ /'fɪzi 'drɪŋk/ napój gazowany
soft ~ /sɒft 'drɪŋk/ napój bezalkoholowy
juice (n) /dʒu:s/ sok
tea (n) /ti:/ herbata
water (n) /'wɔ:tə/ woda
wine (n) /waɪn/ wino

POTRAWY

- baked beans (n) /beɪkɪd 'bi:nz/ fasolka w sosie pomidorowym
fish and chips (n) /fɪʃ ən 'tʃɪps/ ryba z frytkami
mashed potatoes (n) /mæʃt pə'tetəʊz/ tłuczony ziemniak
omelette (n) /'ɒmɪlət/ omelet
pancake (n) /'pæŋkeɪk/ naleśnik
salad (n) /sæləd/ sałatka
steak (n) /steɪk/ stek
tortilla (n) /tə'tɪljə/ tortilla

PRZYMIOTNIKI OPISUJĄCE JEDZENIE

- crunchy (adj) /'krʌntʃi/ chrupki, chrupiący
delicious (adj) /dɪ'lɪʃəs/ pyszny
dry (adj) /draɪ/ wytrawny
fatty (adj) /'fæti/ tłusty
fresh (adj) /freʃ/ świeży
hot (adj) /hɒt/ ostry
medium (adj) /'mi:diəm/ średnio wysmażony
mild (adj) /maɪld/ łagodny
rare (adj) /reə/ niedosmażony
smelly (adj) /'smeli/ śmierdzący
sour (adj) /saʊə/ kwaśny
sparkling (adj) /'spɑ:kɪŋ/ gazowany
spicy (adj) /'spɑ:sɪ/ pikantny
stale (adj) /steɪl/ czerstwy
still (adj) /stɪl/ niegazowany
strong (adj) /strɒŋ/ mocny
sweet (adj) /swi:t/ słodki
tasty (adj) /'teɪsti/ smaczny
weak (adj) /wi:k/ słaby
well-done (adj) /wel'dʌn/ dobrze wysmażony
yummy (adj) /'jʌmi/ pyszny, „pycha”

OPAKOWANIA I WYRAŻANIE ILOŚCI

- bag (n) /bæg/ torebka
bar (n) /bɑ:/ tabliczka
bottle (n) /'bɒtl/ butelka
box (n) /bɒks/ pudełko
can (n) /kæn/ puszka
carton (n) /'kɑ:tən/ karton
glass (n) /glɑ:s/ szklanka
jar (n) /dʒɑ:/ słoik
loaf (n) /ləʊf/ bochenek
packet (n) /'pækɪt/ paczka

PRZYGOTOWYWANIE JEDZENIA

- bowl (n) /bəʊl/ miska
finely chopped (adj) /'fɑ:mlɪ 'tʃɒpt/ drobno posiekany
fork (n) /fɔ:k/ widelec
frying pan (n) /'fraɪŋ pæn/ patelnia
ingredient (n) /ɪn'grɪdiənt/ składnik

6. Jedzenie

kettle (n) /'kɛtl/ czajnik
knife (n) /naɪf/ nóż
leftovers (n) /'leftəʊvəz/ resztki
oven (n) /'ʌvən/ piekarnik
pan (n) /pæn/ rondel
pot (n) /pɒt/ garnek
recipe (n) /'resəpi/ przepis
saucepan (n) /'sɔ:spæn/ ronderek
slice (n) /slaɪs/ plasterek
spoon (n) /spu:n/ łyżka
spoonful (n) /'spu:nfʊl/ łyżeczka (ilość)
tablespoonful (n) /'teɪbəlspu:nfʊl/ łyżka stołowa (ilość)

CZASOWNIKI

add (v) /æd/ dodawać
bake (v) /beɪk/ piec (chleb, ciasto)
barbecue (v) /'bɑ:bɪkjʊ:/ grillować, piec coś na grillu (na dworze)
beat (v) /bi:t/ ubijać
boil (v) /bɔɪl/ zagotować do wrzenia, wrzeć
cook (v) /kʊk/ gotować
cut (v) /kʌt/ kroić
freeze (v) /fri:z/ zamrażać
fry (v) /fraɪ/ smażyć
grate (v) /greɪt/ trzeć na tarce
grill (v) /grɪl/ grillować, piec coś na grillu w kuchni
heat (v) /hi:t/ zagrzzać, rozgrzać
melt (v) /mɛlt/ rozpuszczać, topić
mix (v) /mɪks/ mieszać (kilka składników)
peel (v) /pi:l/ obierać
pour (v) /pɔ:/ nalewać
rise (v) /raɪz/ rosnąć (o cięście)
roast (v) /rəʊst/ piec (mięso)
season (v) /'si:zn/ doprawić
slice (v) /slaɪs/ kroić na plasterki
stir (v) /sta:/ mieszać (jedną substancję, np. zupę)

ZWROTY

chop up siekać
put sth on nastawić coś
roll up zawijać (naleśniki)
top sth with sth posypać coś czymś

POSILKI I DIETY

POSILKI

afternoon tea (n) /'ɑ:ftənu:n 'ti:/ podwieczorek
barbecue (n) /'bɑ:bɪkjʊ:/ grill
breakfast (n) /'breɪkfəst/ śniadanie
course (n) /kɔ:s/ danie (część posiłku)
cutlery (n) /'kʌtləri/ sztućce
dinner (n) /'dɪnə/ obiad
lunch (n) /'lʌntʃ/ lunch
meal (n) /mi:l/ posiłek
packed lunch (n) /'pækt 'lʌntʃ/ drugie śniadanie
picnic (n) /'pɪknɪk/ piknik
snack (n) /snaek/ przekąska
light ~ /laɪt 'snaek/ lekka przekąska
supper (n) /'sʌpə/ kolacja

DIETY, ZDROWE I NIEZDROWE JEDZENIE

calorie (n) /'kæləri/ kaloria
diet (n) /'daɪt/ dieta
vegetarian ~ /vedʒə'teəriən 'daɪt/ dieta wegetariańska
fattening (adj) /'fætɪŋ/ tuczący
healthy (adj) /'helθi/ zdrowy
mineral (n) /'mɪnərəl/ minerał
vitamin (n) /'vɪtəmɪn/ witamina
weight (n) /weɪt/ waga

ZWROTY

be fussy grymasić
be on a diet być na diecie

clear the table sprzątać ze stołu
cook a meal ugotować posiłek
do the washing-up myć naczynia
eat junk food jeść niezdrowe jedzenie
go on a diet rozpocząć dietę
grab a coffee wypić szybko kawę
grab a bit to eat przekąsić coś
have a meal jeść posiłek
have a sweet tooth mieć słabość do słodczych
have an appetite mieć apetyt
high in sth o wysokiej zawartości czegoś
lay the table nakryć do stołu
lose weight tracić na wadze
low in sth o niskiej zawartości czegoś
put on weight przybierać na wadze
vegetarian food jedzenie wegetariańskie
watch one's weight pilnować wagi

BARY I RESTAURACJE

bill (n) /bɪl/ rachunek
buffet car (n) /'bʊfeɪ kɑ:/ wagon restauracyjny
café (n) /'kæfeɪ/ kawiarnia
canteen/cafeteria (n) /kæn'ti:n, kæfə'tɪəriə/ stołówka
dish (n) /dɪʃ/ potrawa
fast food restaurant (n) /fɑ:st 'fʊd ,restərɒnt/ bar szybkiej obsługi
main course (n) /meɪn 'kɔ:s/ danie główne
menu (n) /'menju:/ karta dań
napkin/serviette (n) /'næpkɪn, sɜ:vɪ'et/ serwetka
order (n) /'ɔ:də/ zamówienie
pub (n) /pʌb/ pub
self-service restaurant (n) /self ,sɜ:vɪs 'restərɒnt/ restauracja samoobsługowa
service (n) /'sɜ:vɪs/ obsługa
starter (n) /'stɑ:tə/ przystawka
tablecloth (n) /'teɪbklɒθ/ obrus
takeaway (n) /'teɪkəweɪ/ restauracja sprzedająca jedzenie na wynos
tip (n) /tɪp/ napiwek
waiter (n) /'weɪtə/ kelner
waitress (n) /'weɪtrɪs/ kelnerka
wine list (n) /'waɪn lɪst/ karta win

CZASOWNIKI

order (v) /'ɔ:də/ zamówić
serve (v) /sɜ:v/ obsługiwać, podawać

ZWROTY

book a table zarezerwować stół
eat out jeść poza domem (w restauracji)
leave a tip zostawić napiwek

7. Zakupy

RODZAJE SKLEPÓW

- antique shop (n) /æn'tɪk ʃɒp/ sklep z antykami
 baker's/bakery (n) /'beɪkəz, 'beɪkəri/ piekarnia
 bookshop (n) /'bʊkʃɒp/ księgarnia
 boutique (n) /bu:'ti:k/ butik
 butcher's (n) /'bʊtʃəz/ sklep mięsny
 chain store (n) /tʃeɪn stɔː/ sklep należący do sieci handlowej, sieć domów towarowych
 charity shop (n) /tʃærəti ʃɒp/ sklep z rzeczami używanymi, którego dochód przeznaczony jest na cele dobroczynne
 chemist's/pharmacy (n) /'kemɪsts, 'fɑːməsi/ apteka
 clothes shop (n) /'kləʊðz ʃɒp/ sklep odzieżowy
 delicatessen (n) /delɪkə'teɪsən/ delikatesy
 department store (n) /dɪ'pɑːtmənt stɔː/ dom towarowy
 DIY store (n) /di: aɪ 'waɪ stɔː/ sklep budowlany, sklep z materiałami do wykonywania remontów
 fashion boutique (n) /'fæʃən bu:'ti:k/ butik z modnymi ubraniami
 fishmonger's (n) /'fɪʃməŋgəz/ sklep rybny
 florist's/flower shop (n) /'flɔːrɪsts, 'flaʊə ʃɒp/ kwaciarnia
 furniture shop (n) /'fɜːnɪtʃə ʃɒp/ sklep meblowy
 garden centre (n) /'gɑːdn ,sentə/ sklep ogrodniczy
 greengrocer's/fruit and veg shop (n) /'grɪŋgrəʊsəz, fruɪt ən 'vedʒ ʃɒp/ warzywniak
 hardware shop (n) /'hɑːdweə ʃɒp/ sklep z artykułami metalowymi
 health food shop (n) /'helθ fuːd ʃɒp/ sklep ze zdrową żywnością
 jeweller's (n) /'dʒuːələz/ jubiler
 market (n) /'mɑːkɪt/ rynek, targ
 farmers' ~ /'fɑːməz ,mɑːkɪt/ targ, na którym handlują okoliczni rolnicy
 music shop (n) /'mjuːzɪk ʃɒp/ sklep muzyczny
 newsagent's (n) /'njuːzəɪdʒənts/ kiosk z gazetami
 off-licence (n) /'ɒf laɪsəns/ sklep z alkoholem
 pet shop (n) /'pet ʃɒp/ sklep z artykułami dla zwierząt
 second-hand shop (n) /'sekənd'hænd ʃɒp/ sklep z używanymi rzeczami
 shoe shop (n) /ʃuː ʃɒp/ sklep obuwniczy
 shopping centre/shopping mall (n) /'ʃɒpɪŋ ,sentə, 'ʃɒpɪŋ mɔːl/ centrum handlowe
 sports shop (n) /'spɔːts ʃɒp/ sklep sportowy
 stationer's (n) /'steɪʃənəz/ sklep papierniczy
 supermarket (n) /'sʊpə'mɑːkɪt/ supermarket

W SKLEPIE

SUPERMARKET

- aisle (n) /aɪl/ przejście między regałami
 bar code (n) /'bɑː kəʊd/ kod kreskowy
 basket (n) /'bɑːskɪt/ koszyk
 checkout/till (n) /tʃekəʊt, tɪl/ kasa w sklepie
 checkout assistant/cashier (n) /tʃekəʊt ə'sɪstənt, kæʃɪə/ kasjer
 convenience food (n) /kən'viːniəns fuːd/ gotowe potrawy
 conveyor belt (n) /kən'veɪə belt/ taśma przy kasie, na którą układamy towary
 pet food (n) /'pet fuːd/ karma dla zwierząt
 shelf (n) /ʃelf/ półka
 tinned food (n) /tɪnd 'fuːd/ konserwy
 toiletries (n) /'tɔɪlɪz/ artykuły higieniczne
 trolley (n) /'trɒli/ wózek na zakupy

INNE SŁOWA

- baby changing facilities /'beɪbi,tʃeɪndʒɪŋ fə'sɪlɪtɪz/ pokój matki z dzieckiem
 cheap (adj) /tʃi:p/ tani
 choice (n) /tʃɔɪs/ wybór
 counter (n) /'kaʊntə/ lada, kontuar
 customer (n) /'kʌstəmə/ klient
 department (n) /dɪ'pɑːtmənt/ dział
 escalator /'eskəleɪtə/ schody ruchome
 expensive (n) /ɪk'spensɪv/ drogi
 for sale /fɔː 'seɪl/ na sprzedaż
 on sale /ɒn 'seɪl/ w sprzedaży
 queue (n) /kjuː/ kolejka

- range of products (n) /reɪndʒ əv 'prɒdʌkts/ gama produktów
 second-hand (adj) /'sekənd'hænd/ używany
 shop assistant (n) /'ʃɒp ə'sɪstənt/ sprzedawca
 shopaholic (n) /'ʃɒpə'hɒlɪk/ osoba uzależniona od zakupów
 shopper (n) /'ʃɒpə/ osoba robiąca zakupy
 shopping bag (n) /'ʃɒpɪŋ bæɡ/ torba na zakupy
 shopping list (n) /'ʃɒpɪŋ lɪst/ lista zakupów
 stall (n) /stɔːl/ stragan

CZASOWNIKI

- gift-wrap (v) /'gɪft ræp/ zapakować na prezent
 purchase (v) /'pɜːtʃəs/ zakupić, nabyć
 queue (up) (v) /kjuː 'ʌp/ stać w kolejce

ZWROTY

- Can I help you? Czym mogę służyć?
 pick a product off a shelf wybrać produkt z półki sklepowej

SKŁADANIE REKLAMACJI

- broken (adj) /'brəʊkən/ zepsuty
 complaint (n) /kəm'pleɪnt/ reklamacja
 dissatisfied (adj) /dɪs'sætɪsfɪd/ niezadowolony
 faulty (adj) /'fɔːlti/ wadliwy, mający usterki
 past the sell-by date (adv) /pɑːst ðə 'sel baɪ deɪt/ po dacie przydatności, przeterminowany
 receipt (n) /rɪ'siːt/ paragon
 replacement (n) /rɪ'pleɪsmənt/ produkt na wymianę
 return (n) /rɪ'tɜːn/ zwrot
 scratched (adj) /skræʃt/ porysowany

CZASOWNIKI

- exchange (v) /ɪks'tʃeɪndʒ/ wymienić
 replace (v) /rɪ'pleɪs/ wymienić
 work (v) /wɜːk/ działać

ZWROTY

- get a refund/get your money back otrzymać zwrot pieniędzy
 give refunds zwracać pieniądze
 keep crashing ciągle się zawieszać, psuć
 make a complaint złożyć reklamację
 return/take sth back zwrócić, oddać coś do sklepu
 talk to the manager porozmawiać z kierownikiem sklepu

KUPOWANIE UBRAN

- changing room/fitting room (n) /tʃeɪndʒɪŋ ru:m, 'fɪtɪŋ ru:m/ przymierzalnia
 designer clothes (n) /dɪ,zajna 'kləʊðz/ markowe ubrania
 fashion (n) /'fæʃən/ moda
 ~ accessories /,fæʃən ək'sesəriz/ modne dodatki
 ~ label /'fæʃən ,leɪbəl/ znana marka ubrań, producent modnych ubrań
 the latest ~s /ðə ,leɪtɪst 'fæʃənz/ najnowsza moda
 fashionable (adj) /'fæʃənəbəl/ modny
 label (n) /'leɪbəl/ metka
 designer ~ (n) /dɪ,zajna 'leɪbəl/ znana marka ubrań
 last year's model (n) /lɑːst jɪəz 'mɒdl/ model z ubiegłego roku
 men's wear (n) /'menz weə/ moda męska
 outfit (n) /'aʊtɪt/ strój
 size (n) /saɪz/ rozmiar
 the right ~ /ðə raɪt 'saɪz/ odpowiedni rozmiar
 too loose (adj) /tuː 'luːs/ za luźny
 too small (adj) /tuː 'smɔːl/ za mały
 too tight (adj) /tuː 'taɪt/ za ciasny
 trendy (adj) /'trendi/ modny, na topie
 women's wear (n) /'wɪmɪnz weə/ moda damska

CZASOWNIKI

- fit (v) /fɪt/ pasować (pod względem rozmiaru)
 match (v) /mætʃ/ pasować (pod względem koloru, wzoru)
 suit (v) /suːt/ pasować (do osoby, jej stylu)

ZWROTY

- go shopping iść na zakupy

7. Zakupy

I'm size 38 noszę rozmiar 38
look for sth szukać czegoś
shop for clothes kupować ubrania
try sth on przymierzać coś

USŁUGI

bank (n) /bæŋk/ bank
car wash (n) /'kɑ: wɒʃ/ myjnia samochodowa
daycare centre for children (n) /'deɪkeə ,sentə fɔ 'tʃɪldrən/ punkt opieki nad dziećmi, przedszkole, żłobek
dry cleaner's (n) /draɪ 'kli:nəz/ pralnia chemiczna
eatery (n) /'i:təri/ knajpka, mała restauracja
food court (n) /'fu:ð kɔ:t/ miejsce w centrum handlowym, gdzie znajdują się restauracje
garage (n) /'gærɪdʒ/ warsztat samochodowy
hairdresser's (n) /'heədresəz/ fryzjer
launderette (n) /'ləʊndə'ret/ pralnia samoobsługowa
laundry (n) /'ləʊndri/ pralnia
petrol station (n) /'petrəl ,steɪʃən/ stacja benzynowa
photographer's (n) /fə'tɒgrəfəz/ fotograf
post office (n) /'pəʊst ,ɒfɪs/ poczta
service station (n) /'sɜ:vɪs ,steɪʃən/ stacja obsługi pojazdów
services (n) /'sɜ:vɪsəz/ usługi
shoe repairs (n) /'ʃu: rɪ'peəz/ naprawa obuwia

OKAZJE

50 per cent discount/per cent off /fɪfti pɜ:sent 'dɪskaʊnt, fɪfti pɜ:sent 'ɒf/ pięćdziesiąt procent zniżki
bargain (n) /'bɑ:gɪn/ okazja, produkt w niskiej cenie
deal (n) /di:l/ okazja, dobry interes
great reductions (n) /greɪt n'dʌkʃnz/ znaczne obniżki cen
price (n) /praɪs/ cena
a fair ~ /ə feə 'praɪs/ uczciwa cena
half ~ /hɑ:f 'praɪs/ za pół ceny
sale (n) /seɪl/ wyprzedaż
special offer (n) /speʃəl 'ɒfə/ oferta specjalna
on ~ /ɒn speʃəl 'ɒfə/ w ofercie specjalnej

ZWROTY

be reduced from 100 pounds to 50 pounds
być przecenionym ze 100 funtów na 50 funtów
buy sth in a sale kupić coś na wyprzedaży
buy two, get one free jeśli kupisz dwa, jeden dostaniesz gratis

PLACENIE

ATM (automatic teller machine)/cash machine (n) /ɑ:tɪ mə'tɪk ,tɛlə mə'ʃɪn, 'kæʃ mə'ʃɪn/ bankomat
cash (n) /kæʃ/ gotówka
cheque (n) /tʃek/ czek
credit card (n) /'kredɪt kɑ:d/ karta kredytowa

CZASOWNIKI

pay (v) /peɪ/ płacić

ZWROTY

accept/take credit cards honorować karty kredytowe
enter your PIN wprowadzić numer PIN
get money out of a cash machine wypłacić pieniądze z bankomatu
not have enough cash on oneself nie mieć przy sobie wystarczającej ilości gotówki
pay by cheque płacić czekiem
pay by credit card płacić kartą
pay in cash płacić gotówką

REKLAMA I MARKETING

ad/advert/advertisement (n) /æd, 'ædvɜ:t, əd'vɜ:tɪsmənt/ reklama
advertising campaign (n) /'ædvɜ:tɪzɪŋ kæm'peɪn/ kampania reklamowa
billboard/hoarding (n) /'bɪlbɔ:d, 'hɔ:dnɪ/ billboard
brand/make (n) /brænd, meɪk/ marka
brand name (n) /'brænd neɪm/ nazwa handlowa

brochure (n) /'brɔ:ʃə/ broszura reklamowa
classified ad (n) /'klæsɪfaɪd 'æd/ drobne ogłoszenie
commercial (n) /kə'mɜ:ʃjəl/ reklama telewizyjna/radiowa
jingle (n) /'dʒɪŋɡəl/ melodyjka reklamowa, dzingiel
leaflet (n) /'li:flət/ ulotka reklamowa
logo (n) /'ləʊɡəʊ/ logo
peer pressure (n) /'piə ,preʃə/ presja grupy rówieśniczej
poster (n) /'pəʊstə/ plakat
slogan (n) /'sləʊɡən/ hasło reklamowe

CZASOWNIKI

advertise (v) /'ædvɜ:təɪz/ reklamować

ZWROTY

attract the crowds przyciągać tłumy
place an advertisement zamieścić ogłoszenie

HANDEL

consumer (n) /kən'sju:mə/ konsument
consumer society (n) /kən'sju:mə sə'saɪəti/ społeczeństwo konsumpcyjne
consumerism (n) /kən'sju:mə'rɪzəm/ konsumpcjonizm
consumption (n) /kən'sʌmpʃən/ konsumpcja
free market (n) /fri:'mɑ:kɪt/ wolny rynek
goods (n) /ɡʊdz/ towary
product (n) /'prɒdʌkt/ produkt
profit (n) /'prɒfɪt/ zysk
protectionism (n) /prə'tekʃənɪzəm/ protekcjonizm
trade (n) /treɪd/ handel

8. Podróże

ŚRODKI KOMUNIKACJI

bicycle/bike (n) /'baɪskəl, baɪk/ rower
 boat (n) /bəʊt/ łódź
 bus (n) /bʌs/ autobus
 coach (n) /kəʊtʃ/ autokar
 double decker bus (n) /ˌdʌbəl ˌdeɪkə 'bʌs/
 autobus piętrowy
 ferry (n) /'feri/ prom
 lorry (BrE)/truck (AmE) (n) /'lɒri, trʌk/
 ciężarówka
 means of transport (n) /mi:nz əv 'trænsport/
 środek transportu
 minibus (n) /'mɪnɪbʌs/ mikrobus
 motorbike/motorcycle (n) /'məʊtəbaɪk,
 'məʊtəsaɪkəl/ motocykl
 plane (n) /pleɪn/ samolot
 taxi/cab (n) /'tæksɪ, kæb/ taksówka
 train (n) /treɪn/ pociąg
 underground (BrE)/subway (AmE) (n)
 /ˌʌndəgraʊnd, 'sʌbweɪ/ metro
 van (n) /væn/ furgonetka
 yacht (n) /jɒt/ jacht

PODRÓŻOWANIE

POJĘCIA OGÓLNE

arrival (n) /ə'reɪvəl/ przyjazd, przybycie
 backpack/rucksack (n) /'bækpæk, 'rʌksæk/
 plecak
 baggage/luggage (n) /'bæɡɪdʒ, 'læɡɪdʒ/
 bagaż
 business trip (n) /'bɪznəs trɪp/ podróż
 służbowa, delegacja
 commuter (n) /kə'mju:tə/ osoba, która
 codziennie dojeżdża do pracy
 delay (n) /dɪ'leɪ/ opóźnienie
 delayed (adj) /dɪ'leɪd/ opóźniony
 departure (n) /dɪ'pɑ:tʃə/ odjazd, odjazd
 destination (n) /ˌdestɪ'neɪʃən/ docelowy
 punkt podróży
 expedition (n) /ˌekspɪ'dɪʃn/ ekspedycja
 explorer (n) /ɪk'splɔ:ə/ badacz, podróżnik
 excursion (n) /ɪk'skɜ:ʃən/ wycieczka
 fare (n) /feə/ opłata za przejazd, cena biletu
 journey/trip (n) /'dʒɜ:ni, trɪp/ podróż
 left luggage office (n) /left 'læɡɪdʒ, 'ɒfɪs/
 przechowalnia bagażu
 luggage trolley (n) /'læɡɪdʒ 'trɒli/ wózek
 bagażowy
 on board /ɒn 'bɔ:rd/ na pokładzie
 pass (n) /pɑ:s/ bilet uprawniający do
 wielokrotnego przejazdu
 passenger (n) /'pæsɪndʒə/ pasażer
 suitcase (n) /'su:tkeɪs/ walizka
 ticket (n) /'tɪkɪt/ bilet
 first class ~ /fɜ:st klɑ:s 'tɪkɪt/ bilet
 pierwszej klasy
 monthly ~ /'mʌnθli 'tɪkɪt/ bilet miesięczny
 return ~ /rɪ'ta:ɪn 'tɪkɪt/ bilet powrotny
 second class ~ /sɪkənd klɑ:s 'tɪkɪt/
 bilet drugiej klasy
 single ~ /'sɪŋɡəl 'tɪkɪt/ bilet w jedną stronę
 ticket office (n) /'tɪkɪt 'ɒfɪs/ kasa biletowa
 timetable (n) /'taɪmteɪbəl/ rozkład jazdy

PODRÓŻ SAMOCHODEM

brakes (n) /breɪks/ hamulce
 crossroads/junction (n) /'krɒsrəʊd,
 'dʒʌŋkʃən/ skrzyżowanie
 cycle lane/bike lane (n) /'saɪkəl leɪn, 'baɪk
 leɪn/ pas dla rowerów
 cycle path/bike path (n) /'saɪkəl pəθ, 'baɪk
 pəθ/ ścieżka rowerowa
 fine/ticket (n) /faɪn, 'tɪkɪt/ mandat

flat tyre/puncture (n) /flæt 'taɪə, 'pʌŋktʃə/
 przebita opona
 motorway (BrE)/highway (AmE) (n)
 /'məʊtəweɪ, 'haɪweɪ/ autostrada
 pavement (n) /'peɪvmənt/ chodnik
 pedestrian (n) /pɪ'destrɪən/ pieszy
 petrol station (n) /'petrəl 'steɪʃən/ stacja
 benzynowa
 red light (n) /red 'laɪt/ czerwone światło
 right of way (n) /raɪt əv 'weɪ/
 pierwszeństwo przejazdu
 road (n) /rəʊd/ droga, jezdnia, ulica
 main ~ /meɪn 'rəʊd/ główna ulica
 minor ~ /maɪnə 'rəʊd/ boczna droga
 road sign (n) /rəʊd saɪn/ znak drogowy
 road travel (n) /rəʊd 'trævəl/
 podróżowanie drogą samochodową
 roundabout (n) /raʊndəbaʊt/ rondo
 speed limit (n) /spi:d lɪmɪt/ ograniczenie
 prędkości
 speeding (n) /'spi:dnɪŋ/ przekroczenie
 dozwolonej prędkości
 traffic (n) /'træfɪk/ ruch uliczny
 ~ congestion /'træfɪk kən'dʒestʃn/ duże
 natężenie ruchu ulicznego, korki
 ~ jam /'træfɪk dʒæm/ korek
 ~ lights /'træfɪk laɪts/ sygnalizacja świetlna
 zebra crossing (n) /zebrə 'krɒsɪŋ/ przejście
 dla pieszych

PODRÓŻ LOTNICZA

air travel (n) /'eə 'trævəl/ podróżowanie
 samolotem
 airline (n) /'eəlaɪn/ linia lotnicza
 budget ~ /'bʌdʒɪt 'eəlaɪn/ tania linia
 lotnicza
 airport (n) /'eəpɔ:t/ lotnisko
 baggage reclaim (n) /'bæɡɪdʒ rɪ'kleɪm/
 odbiór bagażu
 belt (n) /belt/ taśma, z której odbieramy
 bagaż po lądowaniu
 boarding card/boarding pass (n) /'bɔ:dnɪŋ
 kɑ:rd, 'bɔ:dnɪŋ pɑ:s/ karta pokładowa
 cabin crew (n) /'kæbɪn kru:z/ personel
 pokładowy
 check-in desk (n) /tʃek ɪn desk/ stanowisko
 odprawy biletowo-bagażowej
 departure lounge (n) /dɪ'pɑ:tʃə laʊndʒ/
 poczekalnia dla odlatujących
 duty-free zone (n) /dʒu:ti 'fri: zəʊn/
 strefa bezcłowa
 flight (n) /flaɪt/ lot
 charter ~ /tʃɑ:tə flɑɪt/ rejs czarterowy
 flight attendant (n) /flaɪt ə'tendənt/ steward/
 stewardessa
 gate (n) /geɪt/ wyjście prowadzące do
 samolotu
 hand luggage (n) /hænd 'læɡɪdʒ/ bagaż
 podręczny
 runway (n) /'rʌɪweɪ/ pas startowy
 security check (n) /sɪ'kjʊərəti tʃek/ kontrola
 bezpieczeństwa
 terminal (n) /tɜ:mɪnəl/ terminal

PODRÓŻ KOLEJĄ

compartment (n) /kəm'pɑ:tmənt/ przedział
 dining car (n) /daɪnɪŋ kɑ:z/ wagon
 restauracyjny
 platform (n) /'plætfɔ:m/ peron
 rail travel (n) /reɪl 'trævəl/ podróżowanie
 koleją
 railway (n) /reɪlweɪ/ kolej
 ~ company (n) /'reɪlweɪ 'kʌmpəni/ spółka
 kolejowa
 ~ station (n) /'steɪʃən/ stacja kolejowa

sleeping car (n) /'sli:pɪŋ kɑ:z/ wagon sypialny
 train (n) /treɪn/ pociąg
 direct ~ /dɪ'rekt 'treɪn/ pociąg
 bezpośredni
 express ~ /'ekspres 'treɪn/ pociąg
 ekspresowy
 fast ~ /fɑ:st 'treɪn/ pociąg pośpieszny
 passenger ~ /'pæsɪndʒə 'treɪn/ pociąg
 pasażerski

PODRÓŻ STATKIEM

cabin (n) /'kæbɪn/ kabina
 cruise (n) /kru:z/ rejs wycieczkowy
 harbour/port (n) /'hɑ:bə, pɔ:t/ port
 sea travel (n) /'si: 'trævəl/ podróżowanie
 statkiem
 voyage (n) /'vɔɪdʒ/ podróż morska, długi
 rejs

CZASOWNIKI

arrive (v) /ə'reɪv/ przylatywać, przybyć
 board (v) /bɔ:rd/ wchodzić na pokład
 book (v) /bʊk/ rezerwować
 brake (v) /breɪk/ hamować
 catch (v) /kætʃ/ złapać, zdążyć na
 change (v) /tʃeɪndʒ/ przesiadać się
 commute (v) /kə'mju:t/ dojeżdżać do pracy
 depart (v) /dɪ'pɑ:t/ odlatywać, odjeżdżać
 drive (v) /draɪv/ prowadzić samochód
 fine (v) /faɪn/ ukarać mandatem
 hitchhike (v) /'hɪtʃaɪk/ podróżować
 autostopem
 land (v) /lənd/ lądować
 miss (v) /mɪs/ spóźnić się na
 sail (v) /seɪl/ płynąć, żeglować
 travel (v) /trævəl/ podróżować, jechać

ZWROTY

arrive at the station przybyć na stację
 arrive in New York przybyć do Nowego
 Jorku
 ask the way zapytać o drogę
 be on one's way być w drodze
 be/get stuck in a traffic jam utknąć w korku
 board a ferry wchodzić na pokład promu
 board a plane wchodzić na pokład samolotu
 board a ship/a boat wchodzić na pokład
 statku
 book a flight rezerwować lot
 book a room rezerwować pokój
 book a seat rezerwować miejsce
 book a ticket rezerwować bilet
 book online rezerwować przez internet
 catch a bus złapać autobus
 catch a flight złapać lot
 check in przejść odprawę biletowo-
 bagażową
 cross a continent przepłynąć się przez
 kontynent
 fasten one's seat belts zapinąć pasy
 bezpieczeństwa
 find one's way odnaleźć drogę
 get lost zgubić się
 get off/get out of wysiadać z
 get on/get into wsiąść do
 get on/get into a bus wsiąść do autobusu
 get on/get into a train wsiąść do pociągu
 give sb a lift podwieźć kogoś
 give way ustąpić pierwszeństwa
 go by bus pojechać autobusem
 go by car pojechać samochodem
 go by train pojechać pociągiem
 Have a safe journey/trip! Bezpiecznej
 podróży!
 have priority mieć pierwszeństwo

8. Podróże

make a reservation zrobić rezerwację
meet sb at the airport wyjść po kogoś na lotnisko
miss one's flight/plane spóźnić się na samolot
run out of petrol nie mieć już benzyny
see sb off odprowadzać kogoś
set off/set out wyruszać
show sb the way wskazywać komuś drogę
take a plane polecieć samolotem
take a train pojechać pociągiem
take off startować (o samolocie)
travel by air/by plane podróżować samolotem
travel by bus podróżować autobusem
travel by rail/by train podróżować koleją
travel by sea/by boat podróżować statkiem

ZAKWATEROWANIE

accommodation (n) /əˈkɒməˈdeɪʃn/ zakwaterowanie
bed and breakfast/B&B (n) /bed ənd ˈbrekfəst, bi: ənd ˈbi:/ nocleg ze śniadaniem; pensjonat oferujący nocleg ze śniadaniem
campsite (n) /ˈkæmpsaɪt/ pole namiotowe, kemping
caravan (n) /ˈkærəvæn/ przyczepa kempingowa
en suite (adj) /ɒn ˈswi:t/ z łazienką
guest house (n) /ˈɡɛsthəʊs/ pensjonat
hotel (n) /həʊˈtel/ hotel
including breakfast /ɪnˌkluːdɪŋ ˈbrekfəst/ śniadanie wliczone w cenę pokoju
reception (n) /rɪˈsepʃən/ recepcja
receptionist (n) /rɪˈsepʃənɪst/ recepcjonista
room (n) /ru:m/ pokój
double ~ /ˈdʌbəl ˈru:m/ pokój dwuosobowy z podwójnym łóżkiem
single ~ /ˈsɪŋɡəl ˈru:m/ pokój jednoosobowy
twin ~ /twin-ˈbeddəd/ ~ /twin ˈru:m, twɪn ˈbeddɪd ˈru:m/ pokój z dwoma łózkami
sleeping bag (n) /ˈslɪpɪŋ bæɡ/ śpiwór
suite (n) /swi:t/ apartament
tent (n) /tent/ namiot
youth hostel (n) /ˈju:θ ˈhɒstl/ schronisko młodzieżowe

ZWROTY

be fully booked nie mieć wolnych miejsc
check in zameldować się
check into a hotel zameldować się w hotelu
check out wymeldować się
put up a tent rozłożyć namiot
stay at zatrzymać się w

WAKACJE

adventure (n) /ədˈventʃə/ przygoda
coastal path (n) /ˈkɔ:stl ˈpɑ:θ/ ścieżka wzdłuż wybrzeża
hike (n) /haɪk/ piesza wędrówka
holiday (n) /ˈhɒlədi/ wakacje
~ destination /ˈhɒlədi ˌdestɪˈneɪʃən/ miejsce, do którego jedziemy na wakacje
package ~ /ˈpækɪdʒ ˈhɒlədi/ wczasy zorganizowane
~ resort /ˈhɒlədi rɪˌzɔ:t/ miejscowość wypoczynkowa
holidaymaker (n) /ˈhɒlədɪmeɪkə/ wczasowicz
scenery (n) /ˈsiːnəri/ krajobraz
souvenir (n) /suˈvɛnɪə/ pamiątka
tacky ~ /ˈtæki suˈvɛnɪə/ tandetna pamiątka
tourist (n) /ˈtuərɪst/ turysta
~ attractions /ˈtuərɪst əˈtrækʃnz/ atrakcje turystyczne
travel agency/travel agent (n) /ˈtrævl ˌeɪdʒənsi, ˈtrævl ˌeɪdʒənt/ biuro podróży

ZWROTY

camp in the mountains obozować w górach
cut one's holiday short skrócić wakacje
go backpacking wędrować z plecakiem
go camping pojechać pod namiot
go for a ride pojechać na przejażdżkę
go hiking pójść na pieszą wędrówkę
go on a cruise pojechać w rejs wycieczkowy
go on foot pójść piechotą

go on holiday pojechać na wakacje
go sightseeing/see the sights zwiedzać
have fun dobrze się bawić
make a trip/an excursion pojechać na wycieczkę
put sun cream on nałożyć balsam do opalania
take a ride pojechać na przejażdżkę
take a walk pójść na spacer

PODRÓŻE ZAGRANICZNE

customs (n) /ˈkʌstəmz/ urząd celny, kontrola celna
customs officer (n) /ˈkʌstəmz ˌɒfɪsə/ celnik
exchange office (n) /ɪksˈtʃeɪndʒ ˌɒfɪs/ kantor wymiany walut
foreign currency (n) /ˌfɔ:rn ˈkʌrənsi/ obca waluta
immigration officer (n) /ɪmɪˈɡreɪʃən ˌɒfɪsə/ przedstawiciel urzędu imigracyjnego
passport control (n) /ˈpɑ:spɔ:t kənˌtrɒl/ kontrola paszportowa
valid passport (n) /ˌvælɪd ˈpɑ:spɔ:t/ ważny paszport
invalid passport /ɪnˌvælɪd ˈpɑ:spɔ:t/ nieważny paszport
visa (n) /ˈvi:zə/ wiza

ZWROTY

cross the border przekraczać granicę
travel abroad podróżować za granicę
travel across Europe podróżować po Europie
travel around the world podróżować dookoła świata

WYPADKI

accident (n) /ˈæksɪdənt/ wypadek
crash (n) /kræʃ/ wypadek samochodowy
emergency (n) /ɪˈmɛdʒənsi/ nagły wypadek, sytuacja awaryjna
~ landing /ɪˈmɛdʒənsi ˈlændɪŋ/ przymusowe lądowanie
life jacket (n) /ˈlaɪf ˌdʒækt/ kamizelka ratunkowa
lifeboat (n) /ˈlaɪfbɔ:t/ łódź ratunkowa
safety (n) /ˈseɪfti/ bezpieczeństwo

CZASOWNIKI

rescue (v) /ˈreskjʊ/ ratować
survive (v) /səˈvaɪv/ przeżyć

ZWROTY

break down zepsuć się (o pojeździe)
call an ambulance wezwać karetkę
crash into a tree rozbić się o drzewo
have a crash/an accident mieć wypadek
run sb/sth over przejechać kogoś/coś

9. Kultura

POJĘCIA OGÓLNE

acting (n) /'æktɪŋ/ gra aktorska
 artist (n) /'ɑ:tɪst/ artysta
 audience (n) /'ɔ:diəns/ widownia
 award (n) /ə'wɔ:d/ nagroda
 box office (n) /'bɒks,ɒfɪs/ kasa biletowa
 character (n) /'kærəktə/ postać
 main ~ /meɪn 'kærəktə/ główny bohater
 comedian (n) /kə'mi:diən/ komik, aktor komediowy
 creation (n) /kri:'eɪʃən/ dzieło
 creator (n) /kri:'eɪtə/ twórca
 critic (n) /'krɪtɪk/ krytyk
 culture (n) /'kʌltʃə/ kultura
 dialogue (n) /'daɪəlɒɡ/ dialog
 entertainment (n) /entə'teɪnmənt/ rozrywka
 festival (n) /'festɪvəl/ festiwal
 hero (n) /'hɪərəʊ/ bohater
 heroine (n) /'hɪərəʊm/ bohaterka
 live (adj, adv) /laɪv/ na żywo
 masterpiece (n) /'mɑ:stəpi:s/ arcydzieło
 performance (n) /pə'fɔ:məns/ przedstawienie, występ
 plot (n) /plɒt/ fabuła
 review (n) /ri'vju:/ recenzja
 reviewer (n) /ri'vju:ə/ recenzent
 scene (n) /si:n/ scena (część sztuki, książki lub filmu)
 stage (n) /steɪdʒ/ scena (miejsce)
 venue (n) /'venju:/ miejsce, gdzie coś się odbywa
 well-known (adj) /wel 'nəʊn/ słynny

CZASOWNIKI

act (v) /ækt/ grać (o aktorze)
 applaud (v) /ə'plɔ:nd/ okłaskiwać
 clap (v) /klæp/ klaskać
 create (v) /kri:'eɪt/ tworzyć
 recommend sth to sb (v) /re'kɔ:mend ,sʌmbɒtɪŋ tə ,sʌmbɒdi/ polecać coś komuś
 rehearse (v) /ri'hɜ:s/ robić próby
 release (v) /ri'li:s/ wydać, wprowadzić na rynek/na ekrany
 review (v) /ri'vju:/ zrecenzować

MUZYKA

album (n) /'ælbəm/ album
 ballet (n) /'bæleɪ/ balet
 band/group (n) /bænd, grʊp/ zespół muzyczny
 charts (n) /tʃɑ:ts/ lista przebojów
 classical music (n) /'klæsɪkəl 'mju:zɪk/ muzyka poważna
 composer (n) /kəm'pəʊzə/ kompozytor
 concert (n) /'kɒnsət/ koncert (muzyki poważnej lub rozrywkowej)
 concert hall (n) /'kɒnsət hɔ:l/ sala koncertowa
 conductor (n) /kən'dʌktə/ dyrygent
 drums (n) /drʌmz/ bębny, perkusja
 folk music (n) /'fɔ:k 'mju:zɪk/ muzyka ludowa, muzyka folk
 gig (n) /gɪg/ koncert (muzyki rozrywkowej)
 guitar (n) /gɪ'tɑ:/ gitara
 guitar player/guitarist (n) /gɪ'tɑ: ,pleɪə, ,gɪ'tɑ:rɪst/ gitarzysta
 hit (n) /hɪt/ przebój
 lyrics (n) /'lɪrɪks/ tekst piosenki
 modern music (n) /,mɒdn 'mju:zɪk/ muzyka nowoczesna
 musician (n) /mju:'zi:ʃən/ muzyk

number one hit (n) /,nʌmbə 'wʌn hɪt/ przebój
 opera (n) /'ɒpərə/ opera
 orchestra (n) /'ɔ:kəstrə/ orkiestra
 percussion (n) /pə'kʌʃn/ perkusja
 piano (n) /pi'ænəʊ/ fortepian
 piece of music (n) /pi:s əv 'mju:zɪk/ utwór muzyczny
 record (n) /'rekɔ:d/ płyta
 recording contract (n) /ri'kɔ:dnɪŋ ,kɒntrækt/ kontrakt płytowy
 recording studio (n) /ri'kɔ:dnɪŋ ,stju:diəʊ/ studio nagraniowe
 rehearsal (n) /ri'hɜ:səl/ próba
 release of a single (n) /ri'li:s əv ə 'sɪŋɡəl/ ukazanie się singla
 singer (n) /'sɪŋə/ piosenkarz
 songwriter (n) /'sɒŋraɪtə/ autor piosenek
 tour (n) /tuə/ tournée

CZASOWNIKI

compose (v) /kəm'pəʊz/ komponować
 conduct (v) /kən'dʌkt/ dyrygować
 perform (v) /pə'fɔ:m/ występować
 play (v) /pleɪ/ grać

ZWROTY

play an instrument grać na instrumencie

LITERATURA

bestseller (n) /best'selə/ bestseller
 chapter (n) /tʃæptə/ rozdział
 collection of short stories (n) /kə'leɪʃən əv ʃɔ:t 'stɔ:ri:z/ zbiór opowiadań
 crime story/detective story (n) /'kraɪm ,stɔ:ri, dɪ'tektɪv ,stɔ:ri/ kryminał
 fairy tale (n) /'feəri teɪl/ baśń
 fiction (n) /'fɪkʃən/ beletrytyka, literatura piękna
 literature (n) /'lɪtrətʃə/ literatura
 Nobel Prize (n) /nəʊ,bel 'praɪz/ Nagroda Nobla
 non-fiction (n) /nɒn 'fɪkʃən/ literatura faktu
 novel (n) /'nɒvəl/ powieść
 novelist (n) /'nɒvəlɪst/ powieściopisarz
 poem (n) /'pəʊm/ wiersz
 poet (n) /'pəʊt/ poeta
 poetry (n) /'pəʊtri/ poezja
 short story (n) /ʃɔ:t 'stɔ:ri/ opowiadanie
 trilogy (n) /'trɪlɒdʒi/ trylogia
 volume (n) /'vɒljʊm/ tom
 writer (n) /'raɪtə/ pisarz

ZWROTY

set in osadzony w
 tell the story of sth opowiadać historię czegoś
 the action takes place in akcja odbywa się w

TEATR

act (n) /ækt/ akt (sztuki teatralnej)
 interval (n) /'ɪntəvəl/ anrakt
 play (n) /pleɪ/ sztuka teatralna
 programme (n) /'prɒɡræm/ program
 seat (n) /si:t/ miejsce, siedzenie
 show (n) /ʃəʊ/ przedstawienie
 theatre (n) /'θɪətə/ teatr

FILM

Academy Award*/Oscar* (n) /ə'kædəmi ,ə,wɔ:rd, 'ɒskə/ Oscar

action film/action movie (n) /'æksjən fɪlm, 'æksjən ,mu:vi/ film akcji
 adaptation (n) /ædæp'teɪʃən/ adaptacja
 adventure film (n) /əd'ventʃə fɪlm/ film przygodowy
 agent (n) /'eɪdʒənt/ agent
 audition (n) /ə'dɪʃən/ przesłuchanie do roli
 blockbuster (n) /'blɒkbʌstə/ przebój filmowy
 cameraman (n) /'kæmərəmən/ operator, kamerzysta
 cartoon (n) /kɑ:'tu:n/ film rysunkowy, kreskówka
 cast (n) /kɑ:st/ obsada
 cinema (n) /'sɪnəmə/ kino
 comedy (n) /'kɒmədi/ komedia
 dialogues (n) /'daɪəlɒɡz/ dialogi
 director (n) /dɪ'rektə/ reżyser
 disaster movie (n) /dɪ'zɑ:stə ,mu:vi/ film katastroficzny
 documentary (n) /dɒkjə'mentəri/ film dokumentalny
 drama (n) /'drɑ:mə/ dramat
 dubbed (adj) /dʌbd/ dubbingowany
 dubbing (n) /'dʌbnɪŋ/ dubbing
 feature film (n) /'fi:tʃə fɪlm/ pełnometrażowy film fabularny
 film/movie/picture (n) /fɪlm, 'mu:vi, 'pɪktʃə/ film
 horror (n) /'hɒrə/ horror
 leading role/main role (n) /'li:dnɪŋ 'rəʊl, meɪn 'rəʊl/ rola główna
 love story (n) /'lʌv ,stɔ:ri/ historia miłosna, romans
 make-up artist (n) /'meɪkʌp ,ɑ:tɪst/ charakteryzator
 musical (n) /'mju:zɪkəl/ musical
 part (n) /pɑ:t/ rola
 producer (n) /prə'dju:sə/ producent
 production (n) /prə'dʌkʃən/ produkcja
 psychological drama (n) /saɪkə'lɒdʒɪkəl 'drɑ:mə/ dramat psychologiczny
 romantic comedy (n) /rɒmæn'tɪk 'kɒmədi/ komedia romantyczna
 science fiction film/sci-fi film (n) /saɪəns 'fɪkʃən fɪlm, saɪ'fai fɪlm/ film science fiction
 screenplay (n) /skri:npleɪ/ scenariusz
 shot (n) /ʃɒt/ ujęcie, scena
 soundtrack (n) /'saʊndtreɪk/ ścieżka dźwiękowa
 special effects (n) /speʃəl 'ɪfektz/ efekty specjalne
 subtitled (adj) /sʌbtʌtɪld/ z napisami
 subtitles (n) /sʌbtʌtɪlz/ napisy
 thriller (n) /'θrɪlə/ film sensacyjny, thriller
 viewer (n) /'vju:ə/ widz
 war drama (n) /'wɔ: ,drɑ:mə/ dramat wojenny
 western (n) /'westən/ western

CZASOWNIKI

appear (v) /ə'piə/ występować, grać
 cast (v) /kɑ:st/ obsadzać role
 direct (v) /dɪ'rektə/ reżyserować
 dub (v) /dʌb/ dubbingować
 shoot (v) /ʃu:t/ kręcić, filmować

ZWROTY

based on a book oparty na książce
 based on a true story oparty na prawdziwej historii

9. Kultura

make a book into a film zekranizować książkę
make a film robić film
play the part/role of sb grać rolę kogoś
star in a film grać, występować w filmie
study at drama school studiować w szkole teatralnej
what's on co grają
worth seeing warty zobaczenia

ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU

article (n) /'ɑ:tɪkəl/ artykuł
broadcast (n) /'brɔ:dkɑ:st/ transmisja
live ~ /laɪv 'brɔ:dkɑ:st/ transmisja na żywo
cable TV (n) /'keɪbəl ti: 'vi:/ telewizja kablowa
cartoonist (n) /kɑ:'tu:nɪst/ rysownik kreskówek/komiksów
copy (n) /'kɒpi/ egzemplarz
daily/daily paper/newspaper (n) /'deɪli, 'deɪli 'peɪpə, 'nju:zpeɪpə/ gazeta codzienna, dziennik
editor (n) /'edɪtə/ redaktor
episode (n) /'epɪsəʊd/ odcinek
game show/quiz show (n) /'geɪm ʃəʊ, 'kwɪz ʃəʊ/ teleturniej
headline (n) /'hedlaɪn/ nagłówek prasowy
interview (n) /'ɪntəvju:/ wywiad
journalist (n) /'dʒɜ:nəlɪst/ dziennikarz
letter to the editor (n) /'letə tə ði 'edɪtə/ list do redakcji
local press (n) /'ləʊkəl 'pres/ prasa lokalna
magazine (n) /'mæɡə'zi:n/ czasopismo, magazyn
glossy ~ /'ɡlɒsi mæɡə'zi:n/ magazyn ilustrowany
women's ~ /'wɪmɪnz mæɡə'zi:n/ magazyn dla kobiet
media celebrity (n) /'mi:diə sɪ'lebrəti/ osoba znana z mediów
monthly (n) /'mʌnθli/ miesięcznik
national press (n) /'næʃənəl 'pres/ prasa ogólnokrajowa
national TV and radio (n) /'næʃənəl ti: 'vi: ənd 'reɪdiəʊ/ stacja telewizyjna i radiowa o zasięgu krajowym
newsagent (n) /'nju:zeɪdʒənt/ sprzedawca prasy
presenter (n) /'prezəntə/ prezenter
reality show (n) /ri:'æləti ʃəʊ/ reality show
reality TV (n) /ri:'æləti ti: 'vi:/ reality TV
remote control (n) /ri:'məʊt kən'trəʊl/ pilot do telewizora
report (n) /ri:'pɔ:t/ doniesienie, relacja
reporter (n) /ri:'pɔ:tə/ reporter
satellite TV (n) /'sætələɪt ti: 'vi:/ telewizja satelitarna
series/serial (n) /'sɪəri:z, 'sɪəriəl/ serial
sitcom (n) /'sɪtkɒm/ serial komediowy
soap opera (n) /'səʊp 'ɒpərə/ telenowela, opera mydlana
Sunday paper (n) /'sʌndeɪ 'peɪpə/ niedzielne wydanie gazety codziennej
talk show host (n) /'tɔ:k ʃəʊ həʊst/ gospodarz talk show
talk show/chat show (n) /'tɔ:k ʃəʊ, 'tʃæt ʃəʊ/ talk show
the front page (n) /ðə frʌnt 'peɪdʒ/ pierwsza strona gazety
the media (n) /ðə 'mi:diə/ środki masowego przekazu
the news (n) /ðə nju:z/ wiadomości
TV channel (n) /ti: 'vi: 'tʃænl/ kanał telewizyjny
TV studio (n) /ti: 'vi: 'stju:diəʊ/ studio telewizyjne
TV/television (n) /ti: 'vi:, 'teləvɪʒən/ telewizja
weekly (n) /'wi:kli/ tygodnik

CZASOWNIKI

comment (v) /'kɒment/ komentować
inform (v) /ɪn'fɔ:m/ informować
interview sb (v) /'ɪntəvju: ,sʌmbɒdi/ przeprowadzić z kimś wywiad

ZWROTY

post sth on a website zamieścić coś na stronie internetowej

SZTUKI PLASTYCZNE

art (n) /ɑ:t/ sztuka
~ book /'ɑ:t bu:k/ album o sztuce
~ gallery /'ɑ:t ˌgæləri/ galeria sztuki
piece of ~/work of ~ /pi:s əv 'ɑ:t, wɜ:k əv 'ɑ:t/ dzieło sztuki
background (n) /'bækgraʊnd/ tło
collage (n) /'kɒləʒ/ kolaż

designer (n) /di:'zaɪnə/ projektant
drawing (n) /'drɔ:ɪŋ/ rysunek
exhibition (n) /eksə'biʃən/ wystawa
gallery (n) /'gæləri/ galeria
graphic arts (n) /'græfɪk ɑ:ts/ grafika (dziedzina sztuki)
landscape (n) /'lændskeɪp/ pejzaż
mural (n) /'mjʊərəl/ malowidło ścienne
museum (n) /'mju:ziəm/ muzeum
painter (n) /'peɪntə/ malarz
painting (n) /'peɪntɪŋ/ obraz
oil ~ /'ɔɪl 'peɪntɪŋ/ obraz olejny
perspective (n) /pə'spektɪv/ perspektywa
photographer (n) /fə'tɒgrəfə/ fotograf
photography (n) /fə'tɒgrəfi/ fotografia
portrait (n) /'pɔ:trɪt/ portret
sculptor (n) /'skʌlptə/ rzeźbiarz
sculpture (n) /'skʌlptʃə/ rzeźba
self-portrait (n) /self 'pɔ:trɪt/ autoportret
sketch (n) /sketʃ/ szkic
still life (n) /stɪl 'laɪf/ martwa natura
studio (n) /'stju:diəʊ/ pracownia
visual arts (n) /'vɪʒʊəl 'ɑ:ts/ sztuki plastyczne

CZASOWNIKI

design (v) /di:'zaɪn/ projektować
draw (v) /drɔ:/ rysować
paint (v) /peɪnt/ malować
sculpt (v) /skʌlpt/ rzeźbić
sketch (v) /sketʃ/ szkicować

ZWROTY

draw in chalk rysować kredą
draw in charcoal rysować węglem
draw in pencil rysować ołówkiem
take photographs/take photos robić zdjęcia

10. Sport

DYSCIPLINY SPORTU

aerobics (n) /ə'raʊbɪks/ aerobik
 aikido (n) /aɪ'kiːdō/ aikido
 archery (n) /'ɑːtʃəri/ łucznictwo
 athletics (n) /æθ'letɪks/ lekkoatletyka
 badminton (n) /'bædmɪntən/ badminton
 baseball (n) /'beɪsbɔːl/ baseball
 basketball (n) /'bɑːskɪtbɔːl/ koszykówka
 boxing (n) /'bɒksɪŋ/ boks
 bridge (n) /brɪdʒ/ brydz
 car racing (n) /'kɑː'reɪsɪŋ/ wyścigi samochodowe
 chess (n) /tʃes/ szachy
 combat sport (n) /'kɒmbæt spɔːt/ sport walki
 cricket (n) /'krɪkɪt/ krykieta
 cycling (n) /'saɪklɪŋ/ kolarstwo
 dancing (n) /'dɑːnsɪŋ/ taniec
 darts (n) /dɑːts/ rzutki
 discus (n) /'dɪskəs/ rzut dyskiem
 diving (n) /'daɪvɪŋ/ nurkowanie
 fencing (n) /'fenstɪŋ/ szermierka
 football/soccer (n) /'fʊtbɔːl, 'sɒkə/ piłka nożna
 freestyle (n) /'friːstaɪl/ styl dowolny (w pływaniu)
 golf (n) /gɒlf/ golf
 gymnastics (n) /dʒɪm'næstɪks/ gimnastyka
 hammer throw (n) /'hæmə θrəʊ/ rzut młotem
 high jump (n) /'haɪ dʒʌmp/ skok wzwyż
 hockey (n) /'hɒki/ hokej
 horseracing (n) /'hɔː'reɪsɪŋ/ wyścigi konne
 hurdling (n) /'hɜːdlɪŋ/ bieg przez płocki
 individual sport (n) /ɪn'dɪvɪdʒʊəl spɔːt/ sport indywidualny
 indoor sport (n) /ɪn'dɔː 'spɔːt/ sport halowy
 javelin (n) /'dʒævəlɪn/ rzut oszczepem
 judo (n) /dʒʊdɔː/ dżudo
 karate (n) /kə'reɪtɪ/ karate
 long jump (n) /'lɒŋ dʒʌmp/ skok w dal
 long-distance running (n) /'lɒŋ ,dɪstəns 'rʌnɪŋ/ biegi długodystansowe
 marathon (n) /'mærəθən/ maraton
 outdoor sport (n) /'aʊtɔː 'spɔːt/ sport uprawiany na świeżym powietrzu
 rollerblading (n) /'rɔʊləbleɪdɪŋ/ jazda na rolkach
 rowing (n) /'rəʊɪŋ/ wioślarstwo
 rugby (n) /'rʌɡbi/ rugby
 running (n) /'rʌnɪŋ/ bieganie
 sailing (n) /'seɪlɪŋ/ żeglarsstwo
 skateboarding (n) /'skeɪtbɔːdɪŋ/ jazda na deskorolce
 skating (n) /'skeɪtɪŋ/ łyżwiarstwo
 figure ~ /'fɪɡə ,skeɪtɪŋ/ łyżwiarstwo figurowe
 speed ~ /'spiːd ,skeɪtɪŋ/ łyżwiarstwo szybkie
 ski jumping (n) /'skiː ,dʒʌmpɪŋ/ skoki narciarskie
 skiing (n) /'skiɪŋ/ narciarstwo
 sprint (n) /sprɪnt/ sprint
 squash (n) /skwɒʃ/ squash
 swimming (n) /'swɪmɪŋ/ pływanie
 table tennis (n) /'teɪbəl ,tenɪs/ tenis stołowy
 team sport (n) /'tiːm spɔːt/ sport zespołowy
 tennis (n) /'tenɪs/ tenis
 volleyball (n) /'vɒləibɔːl/ siatkówka
 walk (n) /wɔːk/ chód
 water sport (n) /'wɔːtə spɔːt/ sport wodny
 weightlifting (n) /'weɪtlɪftɪŋ/ podnoszenie ciężarów
 windsurfing (n) /'wɪndɜːfɪŋ/ windsurfing
 winter sport (n) /'wɪntə spɔːt/ sport zimowy
 wrestling (n) /'reslɪŋ/ zapasy
 yoga (n) /'jəʊgə/ joga

SPRZĘT SPORTOWY I MIEJSCA

ball (n) /bɔːl/ piłka
 basketball court (n) /'bɑːskɪtbɔːl kɔːt/ boisko do koszykówki
 bobsleigh (n) /'bɒbsleɪ/ bobslej

boxing ring (n) /'bɒksɪŋ rɪŋ/ ring bokserski
 chess pieces (n) /tʃes piːsɪz/ figury szachowe
 football boots (n) /'fʊtbɔːl buːts/ korki
 football kit (n) /'fʊtbɔːl kɪt/ strój do gry w piłkę nożną
 football pitch/football field (n) /'fʊtbɔːl pɪtʃ, 'fʊtbɔːl fiːld/ murawa, boisko do piłki nożnej
 football shirt (n) /'fʊtbɔːl ʃɜːt/ koszulka piłkarska
 gloves (n) /'glɒvz/ rękawice
 boxing ~ /'bɒksɪŋ glɒvz/ rękawice bokserskie
 goal (n) /gəʊl/ bramka
 goggles (n) /'gɒɡəlz/ okulary, gogle
 swimming ~ /'swɪmɪŋ ,gɒɡəlz/ okulary pływackie
 gym (n) /dʒɪm/ siłownia, sala gimnastyczna
 helmet (n) /'helɪmt/ kask
 ice skates (n) /'aɪs skeɪts/ łyżwy
 kayak (n) /'kɑːkə/ kajak
 net (n) /net/ siatka
 rollerblades (n) /'rɔʊləbleɪdɪz/ rolki
 skateboard (n) /'skeɪtbɔːd/ deskorolka
 skating rink/ice rink (n) /'skeɪtɪŋ rɪŋk, 'aɪs rɪŋk/ lodowisko
 ski boots (n) /'skiː buːts/ buty narciarskie
 ski lift (n) /'skiː lɪft/ wyciąg narciarski
 ski poles (n) /'skiː pəʊlz/ kijki narciarskie
 ski slope (n) /'skiː sləʊp/ stok narciarski
 ski suit (n) /'skiː suɪt/ kombinezon narciarski
 sports equipment (n) /'spɔːts ɪkwɪpmənt/ sprzęt sportowy
 stadium (n) /'steɪdiəm/ stadion
 stand (n) /staend/ trybuna
 swimming cap (n) /'swɪmɪŋ keɪp/ czepok
 swimming costume (n) /'swɪmɪŋ ,kɒstjəm/ kostium kąpielowy
 swimming pool (n) /'swɪmɪŋ puːl/ basen
 swimming trunks (n) /'swɪmɪŋ trʌŋks/ kąpielówki
 tennis ball (n) /'tenɪs bɔːl/ piłeczka tenisowa
 tennis court (n) /'tenɪs kɔːt/ kort tenisowy
 tennis racket (n) /'tenɪs ,rækt/ rakietka do tenisa
 tennis shoes (n) /'tenɪs ʃuːz/ buty do tenisa
 track (n) /træk/ bieżnia, tor
 tracksuit (n) /'træksuɪt/ dres
 trainers (n) /'treɪnəz/ buty sportowe
 volleyball court/volleyball field (n) /'vɒləibɔːl kɔːt, 'vɒləibɔːl fiːld/ boisko do siatkówki

SPORT: OSOBY

amateur (n) /'æmətə/ amator
 archer (n) /'ɑːtʃə/ łucznik
 athlete (n) /'æθliːt/ sportowiec, lekkoatleta
 basketball player (n) /'bɑːskɪtbɔːl ,pleɪə/ koszykarz
 boxer (n) /'bɒksə/ bokser
 captain (n) /'kæptɪn/ kapitan
 champion (n) /'tʃæmpɪən/ mistrz
 coach (n) /kəʊtʃ/ trener
 contestant (n) /kɒn'testənt/ zawodnik
 crowd (n) /kraʊd/ tłum, kibice
 cyclist (n) /'saɪklɪst/ rowerzysta
 diver (n) /'daɪvə/ nurek, skoczek do wody
 springboard ~ /'sprɪŋbɔːd ,daɪvə/ skoczek do wody (z trampoliny)
 fan/supporter (n) /fæn, sə'pɔːtə/ kibic
 fencer (n) /'fensə/ szermierz
 football player/footballer (n) /'fʊtbɔːl ,pleɪə, 'fʊtbɔːlə/ piłkarz
 goalkeeper (n) /'gəʊlkɪpə/ bramkarz
 golfer (n) /'gɒlfə/ golfista
 gymnast (n) /dʒɪmnæst/ gimnastyk
 hockey player (n) /'hɒki ,pleɪə/ hokeista
 jumper (n) /'dʒʌmpə/ skoczek
 marathon runner (n) /'mærəθən ,rʌnə/ maratończyk
 opponent/rival (n) /ə'pəʊnənt, 'raɪvəl/ przeciwnik
 professional (n) /prə'feʃənəl/ zawodowiec
 referee (n) /'refə'reɪ/ sędzia sportowy
 runner (n) /'rʌnə/ biegacz
 sailor (n) /'seɪlə/ żeglarz

10. Sport

skater (n) /ˈsketə/ łyżwiarz
figure ~ /ˈfɪɡə ˈsketə/ łyżwiarz figurowy
speed ~ /ˈspiːd ˈsketə/ panczenista
ski jumper (n) /ˈskiː ˈdʒʌmpə/ skoczek narciarski
skier (n) /ˈskiːə/ narciarz
spectator (n) /ˈspek.tətə/ widz
sprinter (n) /ˈsprɪntə/ sprinter
swimmer (n) /ˈswɪmə/ pływak
team (n) /tiːm/ drużyna
tennis player (n) /ˈtenɪs ˈpleɪə/ tenisista
weightlifter (n) /ˈweɪtlɪftə/ sztangista
windsurfer (n) /ˈwɪnd.sɜːfə/ windsurfer
wrestler (n) /ˈreslə/ zapaśnik

SPORT: WYRAŻENIA OGÓLNE

athletic (adj) /æθˈletɪk/ wysportowany
competition (n) /ˌkɒmpəˈtɪʃən/ konkurencja, zawody
contest (n) /ˈkɒntest/ konkurs
cycling race (n) /ˈsaɪklɪŋ reɪs/ wyścig kolarski
division (n) /dɪˈvɪʒən/ liga
first ~ /fɜːst dɪˈvɪʒən/ pierwsza liga
second ~ /ˌsekənd dɪˈvɪʒən/ druga liga
doping (n) /ˈdɒpɪŋ/ stosowanie środków dopingujących
draw (n) /dɹɔː/ remis
drug test (n) /ˈdrʌɡ test/ test antydopingowy
European championship (n) /ˌjʊərəˈpiːən ˈtʃæmpɪənʃɪp/ mistrzostwa Europy
exhausted (adj) /ɪɡˈzɔːstɪd/ wyczerpany
final (n) /ˈfɑːnəl/ finał
fit (adj) /fɪt/ sprawny, w dobrej kondycji
game (n) /geɪm/ mecz, gra
half (n) /hɑːf/ połowa (meczu)
first ~ /fɜːst ˈhɑːf/ pierwsza połowa (meczu)
second ~ /ˌsekənd ˈhɑːf/ druga połowa (meczu)
half-time (n) /hɑːf ˈtaɪm/ przerwa (w połowie meczu)
lap (n) /leɪp/ okrążenie
live commentary (n) /ˈlɑːv ˈkɒməntri/ komentarz na żywo
match (n) /mætʃ/ mecz
medal (n) /ˈmedl/ medal
bronze ~ /ˈbrɒnz ˈmedl/ brązowy medal
gold ~ /gəʊld ˈmedl/ złoty medal
silver ~ /ˈsɪlvə ˈmedl/ srebrny medal
Olympic Games/Olympics (n) /ˌɒlɪmpɪk ˈɡeɪmz, ɔːˈlɪmpɪks/ olimpiada
Olympic sport (n) /ˌɒlɪmpɪk ˈspɔːt/ sport olimpijski
out of shape /aʊt ɒv ˈʃeɪp/ w złej formie, nie w formie
penalty (n) /ˈpenlti/ rzut karny
point (n) /pɔɪnt/ punkt
practice (n) /ˈpræktɪs/ trening
race (n) /reɪs/ wyścig, bieg
relay ~ /riːleɪ reɪs/ sztafeta
record (n) /ˈrekɔːd/ rekord
world ~ /wɜːld ˈrekɔːd/ rekord świata
round (n) /raʊnd/ runda
score (n) /skɔː/ wynik meczu
semi-final (n) /ˌsemiˈfaɪnəl/ półfinał
sporting event (n) /ˈspɔːtɪŋ ɪˈvɛnt/ wydarzenie sportowe
sporty (adj) /ˈspɔːti/ wysportowany
tournament (n) /ˈtuənəmənt/ turniej
victory (n) /ˈvɪktəri/ zwycięstwo
World championship (n) /wɜːld ˈtʃæmpɪənʃɪp/ mistrzostwa świata
World Cup (n) /wɜːld ˈkʌp/ mundial

CZASOWNIKI

attack (v) /əˈtæk/ atakować
beat (v) /biːt/ pokonać
cheer (v) /tʃɪə/ wiwatować, wznosić okrzyki
compete (v) /kəmˈpiːt/ współzawodniczyć, konkurować
defend (v) /dɪˈfend/ bronić
disqualify (v) /dɪsˈkwɒlɪfaɪ/ zdyskwalifikować
dive (v) /daɪv/ nurkować, skakać do wody
fight (v) /faɪt/ walczyć

kick (v) /kɪk/ kopać
lose (v) /luːz/ przegrać
play (v) /pleɪ/ grać
practise (v) /ˈpræktɪs/ trenować, ćwiczyć
qualify (v) /ˈkwɒlɪfaɪ/ zakwalifikować się
race (v) /reɪs/ ścigać się
score (v) /skɔː/ zdobyć punkt, strzelić bramkę, rzucić kosza
sponsor sb (v) /ˈspɒnsə ˌsʌmbədi/ sponsorować kogoś
support sb (v) /səˈpɔːt ˌsʌmbədi/ kibicować komuś
train (v) /treɪn/ trenować
win (v) /wɪn/ wygrać

ZWROTY

become a professional zostać zawodowym sportowcem
break a record pobić rekord
catch the ball złapać piłkę
come first zająć pierwsze miejsce
do aerobics uprawiać aerobik
do aikido uprawiać aikido
do athletics uprawiać lekkoatletykę
do exercise ćwiczyć
do karate uprawiać karate
do sports uprawiać sport
do yoga uprawiać jogę
equal a record wyrównać rekord
give up poddawać się
go cycling/cycle jeździć na rowerze
go riding/ride a horse jeździć konno
go rollerblading/rollerblade jeździć na rolkach
go skateboarding jeździć na deskorolce
go skiing/ski jeździć na nartach
go swimming/swim pływać
in the lead na prowadzeniu
keep fit utrzymywać dobrą formę
knock sb out znokautować kogoś
lose a game/a match przegrać mecz
lose a race przegrać wyścig
miss the goal/a kick chybić, nie trafić do bramki
participate in brać udział w
play against sb grać przeciwko komuś
play badminton grać w badminton
play basketball grać w koszykówkę
play bridge grać w brydża
play football grać w piłkę nożną
play squash grać w squasha
play tennis grać w tenisa
run a marathon biec w maratonie
score a goal strzelić gola
score a point zdobyć punkt
set a record ustanowić rekord
take on a challenge podjąć wyzwanie
take up a sport zacząć uprawiać sport
turn professional przejść na zawodowstwo
win a game/a match wygrać mecz
win a race zwyciężyć w wyścigu
win a sporting competition wygrać zawody sportowe
work out at the gym ćwiczyć na siłowni

11. Zdrowie

CHOROBY, URAZY, OBJAWY CHORÓB

- accident (n) /'æksɪdənt/ wypadek
 asthma (n) /'æsmə/ astma
 backache (n) /'bækɪk/ ból pleców
 blind (adj) /blaɪnd/ niewidomy
 broken arm (n) /'brəʊkən 'ɑ:m/ złamana ręka
 broken ribs (n) /'brəʊkən 'rɪbz/ złamane żebra
 burn (n) /bɜ:n/ oparzenie
 cancer (n) /'kænsə/ rak
 lung ~ /'lʌŋ 'kænsə/ rak płuc
 cold (n) /kəʊld/ przeziębienie
 condition (n) /kən'dɪʃən/ schorzenie
 skin ~ /'skɪn kən'dɪʃən/ schorzenie skóry
 cough (n) /kɒf/ kaszel
 deaf (adj) /deɪf/ głuchy
 disabled (adj) /dɪs'eɪbld/ niepełnosprawny
 mentally ~ /'mentəlɪ dɪs'eɪbld/ niepełnosprawny umysłowo
 physically ~ /'fɪzɪkəlɪ dɪs'eɪbld/ niepełnosprawny fizycznie
 dizziness (n) /'dɪzɪznəs/ zawroty głowy
 dumb (adj) /dʌm/ niemy
 earache (n) /'ɪərəɪk/ ból ucha
 fast pulse (n) /fɑ:st 'pʌls/ szybkie tętno
 fever (n) /'fi:və/ gorączka
 flu (n) /flu:/ grypa
 food poisoning (n) /'fud 'pɔɪzənɪŋ/ zatrucie pokarmowe
 hard of hearing (adj) /hɑ:d əv 'hɪərɪŋ/ niedosłyszący
 headache (n) /'hedɪk/ ból głowy
 heart attack (n) /hɑ:t ə'tæk/ zawał serca
 heart disease (n) /hɑ:t dɪ'zi:z/ choroba serca
 heart-related illnesses (n) /'hɑ:t rɪ'leɪtɪd 'ɪlnəsəz/ choroby związane z układem krążenia
 hypochondriac (n) /haɪpə'kɒndrɪæk/ hipochondryk
 ill (adj) /ɪl/ chory
 illness/disease (n) /'ɪlnəs, dɪ'zi:z/ choroba
 fatal illness/disease /'feɪtəl 'ɪlnəs, dɪ'zi:z/ śmiertelna choroba
 infected (adj) /ɪn'fektəd/ zarażony, zakażony
 injured (adj) /ɪndʒəd/ kontuzjowany, ranny
 injury (n) /ɪndʒəri/ uraz, obrażenie, kontuzja
 insect bite (n) /ɪnsekt baɪt/ ukąszenie owada
 insomnia (n) /ɪn'sɒmniə/ bezsenność
 irritated (adj) /ɪ'rɪteɪtəd/ podrażniony
 jaundice (n) /dʒændɪs/ żółtaczka, zapalenie skóry
 measles (n) /'mi:zlz/ odra
 mumps (n) /mʌmps/ świnka
 numb (adj) /nʌm/ zdrętwiały, bez czucia
 pain (n) /peɪn/ ból
 painful (adj) /'peɪnfəl/ bolesny
 pneumonia (n) /nju:'mɒniə/ zapalenie płuc
 rash (n) /ræʃ/ wysypka
 runny nose (adj) /'rʌni 'nəʊz/ katar
 scratch (n) /skrætʃ/ zadrapanie
 short-sighted (adj) /ʃɔ:t'saɪtɪd/ krótkowzroczny
 sore throat (n) /sɔ:'θrəʊt/ bolące gardło
 sprained wrist (n) /sprɛɪnd 'rɪst/ skręcony nadgarstek
 stomach cramp (n) /'stʌmək kɹæmp/ skurcz żołądka
 stomachache (n) /'stʌmækɪk/ ból brzucha
 stroke (n) /straʊk/ udar
 swollen tonsils (n) /'swɒlən 'tɒnsəlz/ powiększone migdałki
 symptom (n) /'sɪmptəm/ objaw
 toothache (n) /'tu:θɪk/ ból zęba
 twisted ankle (n) /'twɪstɪd 'æŋkəl/ zwichnięta kostka
 upset stomach (n) /ʌp'set 'stʌmək/ problemy z żołądkiem
 virus (n) /'vaɪərəs/ wirus
 wound (n) /wʌʊnd/ rana
 wounded (adj) /'wʌʊndɪd/ ranny

CZASOWNIKI

- bleed (v) /bli:d/ krwawić
 burn (v) /bɜ:n/ oparzyć
 choke (v) /tʃəʊk/ krztusić się, dławić się
 cough (v) /kɒf/ kaszleć

- faint (v) /feɪnt/ zemdleć
 feel (v) /fi:l/ czuć się
 hurt (v) /hɜ:t/ boleć
 shiver (v) /'ʃɪvə/ mieć dreszcze
 sneeze (v) /sni:z/ kichać
 tremble (v) /'trembl/ drżeć
 vomit (v) /'vɒmɪt/ wymiotować

ZWROTY

- allergic to sth uczulony na coś
 bad for one's sight niezdrowy dla wzroku
 be short of breath dostawać zadyszki
 catch a cold przeziębnić się
 die of sth umrzeć na coś
 feel a bit poorly czuć się nie najlepiej
 feel chilly odczuwać zimno
 feel dizzy mieć zawroty głowy
 feel hot być rozpalonym
 feel sick mieć mdłości
 feel terrible czuć się okropnie
 feel weak czuć się słabo
 have a pain in one's leg mieć ból w nodze
 look sick wyglądać na chorego
 lose one's sight stracić wzrok
 my arm hurts boli mnie ręka
 regain one's sight odzyskać wzrok
 run/have a high temperature mieć wysoką temperaturę
 suffer from a disease cierpieć na jakąś chorobę
 take an overdose przedawkować

CZĘŚCI CIAŁA I NARZĄDY WEWNĘTRZNE

- ankle (n) /'æŋkəl/ kostka
 blood pressure (n) /'blʌd preʃə/ ciśnienie krwi
 bone (n) /bəʊn/ kość
 chest (n) /tʃest/ klatka piersiowa
 gene (n) /dʒi:n/ gen
 heart (n) /hɑ:t/ serce
 liver (n) /'lɪvə/ wątroba
 lung (n) /lʌŋ/ płuco
 muscle (n) /'mʌsəl/ mięsień
 organ (n) /'ɔ:gən/ narząd
 rib (n) /rɪb/ żebro
 spine (n) /spɑɪn/ kręgosłup
 stomach (n) /'stʌmək/ żołądek
 throat (n) /θrəʊt/ gardło
 tonsil (n) /'tɒnsəl/ migdałek
 wrist (n) /rɪst/ nadgarstek

LECZENIE

- drops (n) /drɒps/ krople
 examination (n) /ɪgzæmə'netʃən/ badanie
 first aid (n) /fɜ:st 'eɪd/ pierwsza pomoc
 herb (n) /hɜ:b/ zioło
 injection (n) /ɪn'dʒekʃən/ zastrzyk
 medical advice (n) /'medɪkəl əd'vaɪs/ porada lekarska
 medical check-up (n) /'medɪkəl 'tʃekʌp/ wizyta kontrolna u lekarza
 medication/medicine/drug (n) /medɪ'keɪʃən, 'medsən, drʌg/ lekarstwo
 ointment (n) /'ɔɪntmənt/ maść
 painkiller (n) /'peɪnkɪlə/ środek przeciwbólowy
 pill (n) /pɪl/ tabletki
 sleeping ~ /'slɪpɪŋ pɪl/ tabletki nasenna
 plaster (BrE)/Band-Aid™ (AmE) (n) /'plɑ:stə, 'bændɪd/ plaster
 plaster/cast/plaster cast (n) /'plɑ:stə, kɑ:st, 'plɑ:stə 'kɑ:st/ gips
 prescription (n) /prɪ'skrɪpʃən/ recepta
 rest (n) /rest/ odpoczynek
 side effects (n) /saɪd 'ɪfektz/ skutki uboczne
 stethoscope (n) /'steθəskəʊp/ stetoskop
 surgery/operation (n) /sɜ:dʒəri, əpə'reɪʃən/ operacja
 thermometer (n) /θə'mɒmɪtə/ termometr

11. Zdrowie

treatment (n) /'tri:tmənt/ leczenie, terapia
vaccine (n) /'væksɪn/ szczepionka
vitamin (n) /'vɪtəmin/ witamina
wheelchair (n) /'wi:ltʃeə/ wózek inwalidzki
X-ray (n) /'eks reɪ/ prześwietlenie

CZASOWNIKI

cure (v) /kjʊə/ wyleczyć
diagnose (v) /'daɪəɡnoʊz/ diagnozować
treat (v) /tri:t/ leczyć

ZWROTY

carry out/perform an operation przeprowadzić operację
consult/see a doctor zasięgnąć porady lekarza
drink lots of liquids/fluids pić dużo płynów
examine sb/give sb an examination zbadać kogoś
get better wyzdrowieć
go to hospital iść do szpitala
go to the doctor's iść do lekarza
look well wyglądać zdrowo
make an appointment with a doctor umawiać się na wizytę lekarską
operate on sb operować kogoś
recover from sth wyzdrowieć z czegoś
run tests przeprowadzić badania
see patients przyjmować pacjentów
take sb's blood pressure mierzyć komuś ciśnienie
take sb's temperature mierzyć komuś temperaturę

SŁUŻBA ZDROWIA

accident victim (n) /'æksɪdənt 'vɪktɪm/ ofiara wypadku
ambulance (n) /'æmbjələns/ karetka pogotowia
dentist (n) /'dentɪst/ dentysta
doctor (n) /'dɒktə/ lekarz
General Practitioner/GP (n) /'dʒenərəl præk'tɪʃənə, dʒi: 'pi:/
lekarz rodzinny
health care (n) /'helθ keə/ służba zdrowia
public ~ /'pʌblɪk 'helθ keə/ publiczna służba zdrowia
health centre (n) /'helθ ,sentə/ przychodnia
hospital (n) /'hɒspɪtl/ szpital
~ bed /'hɒspɪtl bed/ łóżko szpitalne
~ ward /'hɒspɪtl wɜ:rd/ oddział szpitalny
nurse (n) /nɜ:s/ pielęgniarz/pielęgniarka
operating theatre (n) /'ɒpəreɪtɪŋ θiəətə/ sala operacyjna
paramedic (n) /'pærə'medɪk/ sanitariusz
patient (n) /'peɪʃənt/ pacjent
pharmacy (n) /'fɑ:məsi/ apteka
physiotherapist (n) /'fɪziəʊ'therəpɪst/ fizjoterapeuta
specialist (n) /'speʃəlɪst/ specjalista
stretcher (n) /'stretʃə/ nosze
surgeon (n) /'sɜ:dʒən/ chirurg
surgery (n) /'sɜ:dʒəri/ gabinet lekarski

ZDROWY I NIEZDROWY TRYB ŻYCIA

addiction (n) /ə'dɪkʃn/ uzależnienie
healthy (adj) /'helθi/ zdrowy
~ diet /'helθi 'daɪət/ zdrowa dieta
~ food /'helθi 'fu:d/ zdrowe jedzenie
~ habits /'helθi 'hæbɪts/ zdrowe nawyki
~ lifestyle /'helθi 'laɪfstɑ:l/ zdrowy tryb życia
high-fat food (n) /haɪ faɪt 'fu:d/
żywność o wysokiej zawartości tłuszczu
in perfect health (adj) /ɪn pə'fɛkt 'helθ/ w doskonałym zdrowiu
life expectancy (n) /laɪf ɪk'spektənsɪ/ długość życia
low-fat food (n) /ləʊ faɪt 'fu:d/ żywność o niskiej zawartości tłuszczu
obesity (n) /əʊ'bi:əsəti/ otyłość
smoking (n) /'sməʊkɪŋ/ palenie
unhealthy lifestyle (n) /ʌn, helθi 'laɪfstɑ:l/ niezdrowy tryb życia

ZWROTY

addicted to sth uzależniony od czegoś
avoid stress unikać stresu
be overweight mieć nadwagę
breathe smoke wdychać dym
cut down on fatty food ograniczyć spożywanie tłustych pokarmów
do/take regular exercise regularnie ćwiczyć
follow a sensible diet przestrzegać rozsądnej diety
get enough sleep wysypiać się
give up smoking rzucić palenie
in good shape w dobrej formie
keep fit/stay fit utrzymywać dobrą formę
out of shape w złej formie
reduce stress ograniczać stres
take a nap zdrzemnąć się
take things easy nie przemęczać się
take up a sport zacząć uprawiać jakiś sport
work out at the gym ćwiczyć na siłowni

12. Nauka

NAUKOWCY I DZIEDZINY NAUKI

archaeologist (n) /'ɑ:kɪ'blɒdʒɪst/ archeolog
 archaeology (n) /'ɑ:kɪ'blɒdʒi/ archeologia
 area of science/branch of science/field of science (n) /,eəriə əv 'saɪəns, brɑ:ntʃ əv 'saɪəns, fi:ld əv 'saɪəns/ dziedzina nauki
 biologist (n) /baɪ'blɒdʒɪst/ biolog
 biology (n) /baɪ'blɒdʒi/ biologia
 chemist (n) /'kɛmɪst/ chemik
 chemistry (n) /'kɛmɪstri/ chemia
 computer science (n) /kəm'pjʊtə ,saɪəns/ informatyka
 economics (n) /i:ka'nɒmɪks/ ekonomia
 economist (n) /i'kɒnɒmɪst/ ekonomista
 engineer (n) /endʒɪ'nɪə/ inżynier
 engineering (n) /endʒɪ'nɪərɪŋ/ inżynieria
 geneticist (n) /dʒɛ'nɛtɪsɪst/ genetyk
 genetics (n) /dʒɛ'nɛtɪks/ genetyka
 geologist (n) /dʒɪ'blɒdʒɪst/ geolog
 geology (n) /dʒɪ'blɒdʒi/ geologia
 linguist (n) /'lɪŋgwɪst/ językoznawca
 linguistics (n) /'lɪŋ'gwɪstɪks/ językoznawstwo
 mathematician (n) /mæθə'mætɪʃən/ matematyk
 mathematics/maths (n) /mæθə'mætɪks, mæθs/ matematyka
 physicist (n) /'fɪzɪsɪst/ fizyk
 physics (n) /'fɪzɪks/ fizyka
 nuclear ~ /'nju:kliə 'fɪzɪks/ fizyka jądrowa
 psychologist (n) /saɪ'kɒlədʒɪst/ psycholog
 psychology (n) /saɪ'kɒlədʒi/ psychologia
 scientist (n) /saɪəntɪst/ naukowiec
 sociologist (n) /səʊsɪ'blɒdʒɪst/ socjolog
 sociology (n) /səʊsɪ'blɒdʒi/ socjologia

PRACA NAUKOWCÓW

analysis (n) /ə'neɪlɪsɪs/ analiza
 conclusion (n) /kən'klʊʒən/ wniosek
 connection/link (n) /kə'nekʃən, lɪŋk/ związek, połączenie
 discovery (n) /dɪs'kʌvəri/ odkrycie
 evidence (n) /'eɪdɪns/ dowody
 experiment (n) /ɪk'spɛrɪmənt/ doświadczenie, eksperyment
 hypothesis (n) /haɪ'pɒθəsɪs/ hipoteza
 invention (n) /ɪn'venʃən/ wynalazek
 inventor (n) /ɪn'ventə/ wynalazca
 knowledge (n) /'nɒlɪdʒ/ wiedza
 laboratory/lab (n) /lə'bɒrətɪ, læb/ laboratorium, pracownia
 observation (n) /əbzə'veɪʃən/ obserwacja
 record (n) /rɪ'kɒrd/ zapis, dokumentacja
 research/study (n) /rɪ'sɜ:ʃ, 'stʌdi/ badania
 research/study findings/results /rɪ'sɜ:ʃ, 'stʌdi, faɪndɪŋz, rɪ'zʌlts/ wyniki badań
 researcher (n) /rɪ'sɜ:ʃə/ pracownik naukowy, badacz
 science (n) /'saɪəns/ nauka
 scientific (adj) /saɪəntɪfɪk/ naukowy
 ~ law /saɪəntɪfɪk 'lɔ: / prawo naukowe
 ~ method /saɪəntɪfɪk 'meθəd/ metoda naukowa
 ~ theory /saɪəntɪfɪk 'θiəri/ teoria naukowa
 scientifically (adv) /saɪəntɪfɪkli/ naukowo
 statistical data (n) /stə'tɪstɪkəl 'deɪtə/ dane statystyczne
 statistically (adv) /stə'tɪstɪkli/ statystycznie
 statistics (n) /stə'tɪstɪks/ statystyka
 survey (n) /'sʌveɪ/ badania, sondaż
 test (n) /test/ próba, analiza

theory (n) /'θiəri/ teoria

CZASOWNIKI

analyse (v) /'ænəlaɪz/ analizować, przeprowadzać analizę
 confirm (v) /kən'fɜ:m/ potwierdzić
 determine (v) /dɪ'tɜ:mɪn/ ustalać, określać
 discover/find out (v) /dɪs'kʌvə, faɪnd 'aʊt/ odkryć
 duplicate (v) /'dʒʌplɪkeɪt/ powielić
 estimate (v) /'estɪmeɪt/ oszacować
 experiment (v) /ɪk'spɛrɪmənt/ przeprowadzać doświadczenia
 hypothesise (v) /haɪ'pɒθəsaɪz/ postawić hipotezę
 invent (v) /ɪn'vent/ wynaleźć
 observe (v) /əb'zɜ:v/ obserwować, prowadzić obserwację
 prove (v) /pru:v/ udowodnić
 reject (v) /rɪ'dʒekt/ odrzucić
 study/investigate (v) /'stʌdi, ɪn'vestɪgeɪt/ badać

ZWROTY

carry out/conduct/do an experiment przeprowadzać doświadczenie
 carry out/conduct/do research przeprowadzać badania
 come to the conclusion that... dojsć do wniosku, że...
 confirm a hypothesis potwierdzić hipotezę
 keep records prowadzić dokumentację
 make a discovery dokonać odkrycia
 make predictions/predict przewidywać
 patent an invention opatentować wynalazek
 reject a hypothesis odrzucić hipotezę
 specialise in sth specjalizować się w czymś
 undertake research podjąć badania
 win the Nobel Prize in (physics) otrzymać Nagrodę Nobla w dziedzinie (fizyki)

TECHNIKA

aerial (n) /'eəriəl/ antena
 battery (n) /'bætəri/ bateria, akumulator
 ~ life /'bætəri laɪf/ żywotność baterii, akumulatora
 button (n) /'bʌtn/ przycisk
 cable (n) /'keɪbl/ kabel
 controls (n) /kən'trəʊlz/ układ sterowania
 device (n) /dɪ'vaɪs/ urządzenie
 hand-held communication ~ /hænd,həld kə'mju:nɪ'keɪʃən dɪ'vaɪs/ ręczne urządzenie komunikacyjne
 digital (adj) /dɪ'dʒɪtəl/ cyfrowy
 electricity (n) /ɪlekt'rɪsɪtɪ/ energia elektryczna
 electro-magnetic induction ring (n) /ɪlekt'rəʊ mæɡ'netɪk ɪn'dʌkʃən rɪŋ/ pierścień indukcyjny
 electromagnet (n) /ɪlekt'rəʊ'mæɡnɪt/ elektromagnes
 electronic (adj) /ɪlekt'rɒnɪk/ elektroniczny
 engine (n) /'endʒɪn/ silnik
 internal combustion ~ (n) /ɪn'tɜ:nl kəm'bʌstʃən ,endʒɪn/ silnik spalinowy
 gadget (n) /'ɡædʒɪt/ przyrząd, gadżet
 headphones (n) /'hedfəʊnz/ słuchawki
 lens (n) /lenz/ soczewka
 light bulb (n) /'laɪt bʌlb/ żarówka
 machine (n) /mə'ʃɪn/ maszyna
 make a funny noise (v) /meɪk ə ,fʌni 'nɔɪz/ wydawać dziwne dźwięki
 manual (n) /'mænjuəl/ instrukcja obsługi

microphone (n) /'maɪkrəfəʊn/ mikrofon
 mobile phone (n) /'məʊbaɪl 'fəʊn/ telefon komórkowy (aparatur)
 ~ handset /'məʊbaɪl 'fəʊn ,hændset/ słuchawka
 ~ operator /'məʊbaɪl 'fəʊn ,ɒpəreɪtə/ operator telefonii komórkowej
 nuclear power (n) /'nju:kliə 'paʊə/ energia jądrowa
 plug (n) /plʌɡ/ wtyczka
 remote control (n) /rɪ'məʊt kən'trəʊl/ pilot (urządzenie)
 sensor (n) /'sensə/ czujnik
 socket (n) /'sɒkɪt/ gniazdko
 sound (n) /saʊnd/ dźwięk
 switch (n) /swɪtʃ/ przełącznik
 on-off ~ /ɒf ɒn 'swɪtʃ/ włącznik
 technological innovation (n) /tek'nɒlədʒɪkl ɪnə'veɪʃən/ innowacja technologiczna
 technology (n) /tek'nɒlədʒi/ technika
 text message/text (n) /'tekst ,mesɪdʒ, tekst/ SMS
 touch screen (n) /tʌtʃ skrin/ ekran dotykowy
 transistor (n) /træn'zɪstə/ tranzystor
 virtual reality (n) /vɜ:tʃʊəl rɪ'æləti/ rzeczywistość wirtualna
 wireless (adj) /'waɪələs/ bezprzewodowy

CZASOWNIKI

hover (v) /'hɒvə/ unosić się w powietrzu
 jam (v) /dʒæm/ zaciąć się, zaklinować się
 power (v) /'paʊə/ napędzać
 scan (v) /skæn/ skanować
 text (v) /tekst/ pisać SMS-y
 transform (v) /træns'fɔ:m/ zmieniać, przekształcać
 work (v) /wɜ:k/ działać

ZWROTY

break down popsuć się
 press a button nacisnąć guzik
 receive texts dostawać SMS-y
 switch off wyłączyć
 switch on włączyć
 out of order nie działa

KOMPUTERY I INTERNET

backup (n) /'bækʌp/ kopia zapasowa
 CD (n) /si: 'di:/ płyta kompaktowa
 CD-ROM drive (n) /si: di: 'rɒm draɪv/ napęd CD-ROM
 computer programme (n) /kəm'pjʊtə ,prəʊgræm/ program komputerowy
 computer programmer (n) /kəm'pjʊtə ,prəʊgræmə/ programista
 crash (n) /kræʃ/ awaria
 cursor (n) /'kɜ:sə/ kursor
 data (n) /'deɪtə/ dane
 database (n) /'deɪtəbeɪs/ baza danych
 disk (n) /dɪsk/ dysk
 hard ~ /hɑ:d 'dɪsk/ twardy dysk
 document (n) /'dɒkjʊmənt/ dokument
 DVD drive (n) /di: vi: 'di: draɪv/ napęd DVD
 error (n) /'erə/ błąd
 ~ message /'erə ,mesɪdʒ/ komunikat o błędzie
 external memory (n) /ɪk'stɜ:nl 'meməri/ pamięć zewnętrzna
 file (n) /faɪl/ plik
 flash card/memory card (n) /'flæʃ kɑ:d, 'meməri kɑ:d/ karta pamięci
 folder (n) /'fəʊldə/ katalog

12. Nauka

icon (n) /'aɪkən/ ikona
information technology/IT (n) /ɪnfə'meɪʃən tek'nɒlədʒi, aɪ 'ti:/ informatyka
Internet connection (n) /'ɪntənət kə'nekʃən/ łącze internetowe
key (n) /ki:/ klawisz
keyboard (n) /'ki:bɔ:d/ klawiatura
laser printer (n) /'leɪzə ,prɪntə/ drukarka laserowa
mouse (n) /maʊs/ mysz
online (adv) /ɒn'laɪn/ w sieci
pendrive (n) /'pendraɪv/ pamięć USB
personal computer/PC (n) /,pɜːsənəl kəm'pjʊtə, pi:'si:/ komputer stacjonarny
photocopier (n) /'fəʊtəkɒpiə/ kserokopiarka
scanner (n) /'skænə/ skaner
screen (n) /skri:n/ ekran
 blank ~ /blæŋk 'skri:n/ pusty ekran
 flat ~ monitor /flæt skri:n 'mɒnɪtə/ płaski monitor
social networking site (n) /,səʊʃl 'netwɜːkɪŋ saɪt/ portal społecznościowy
software (n) /'sɒftweɪ/ oprogramowanie
 anti-virus ~ /ænti'vaɪərəs ,sɒftweɪ/ oprogramowanie antywirusowe
speakers (n) /'spi:kəz/ głośniki
the Internet (n) /ðə 'ɪntənət/ internet
USB port (n) /juː es 'bi: pɔːt/ port USB
virus (n) /'vaɪərəs/ wirus
website (n) /'websaɪt/ strona internetowa

CZASOWNIKI

click (v) /kɪk/ kliknąć
crash (v) /kræʃ/ paść, zepsuć się
delete (v) /dɪ'li:t/ skasować
download (v) /daʊn'ləʊd/ ściągać
print (v) /prɪnt/ drukować
save (v) /seɪv/ zapisać

ZWROTY

create a document tworzyć dokument
double click kliknąć dwa razy
lose a document stracić dokument
open a document otworzyć dokument
process data przetwarzać dane
reboot a computer/restart a computer restartować komputer
surf the net surfować po internecie

BADANIA PRZESTRZENI KOSMICZNEJ

astronaut (n) /'æstrənɔ:t/ astronauta
atmosphere (n) /'ætməsfɪə/ atmosfera
comet (n) /'kɒmɪt/ kometa
meteor (n) /'mi:tɪə/ meteor
orbit (n) /'ɔ:bɪt/ orbita
 in ~ /ɪn 'ɔ:bɪt/ na orbicie
outer space (n) /'aʊtə 'speɪs/ przestrzeń kosmiczna
planet (n) /'plænɪt/ planeta
rocket (n) /'rɒkɪt/ rakietka
satellite (n) /'sætələɪt/ satelita
space (n) /speɪs/ kosmos
 ~ exploration /speɪs eksplə'reɪʃn/ badania kosmosu
 ~ station /speɪs ,steɪʃn/ stacja kosmiczna
the Earth (n) /ði ɜ:θ/ Ziemia
the Sun (n) /ðə sʌn/ Słońce
spacecraft/spaceship (n) /'speɪskra:ft, 'speɪsfɪp/ statek kosmiczny
star (n) /stɑː/ gwiazda
universe (n) /'juːnɪvɜːs/ wszechświat

CZASOWNIKI

launch (v) /lɔːntʃ/ wystrzelić
orbit sth (v) /'ɔ:bɪt/ okrążyć coś
rotate (v) /rəʊ'teɪt/ obracać się (wokół własnej osi)

ZWROTY

launch a rocket wystrzelić raketę
send sth into space wysłać coś w kosmos

NAUKI ŚCISLE

bacteria (n) /bæk'tɪəriə/ bakterie
cell (n) /sel/ komórka
chemical element (n) /,kemɪkəl 'eləmənt/ pierwiastek chemiczny
chemical reaction (n) /,kemɪkəl ri'ækʃən/ reakcja chemiczna
concentrated (adj) /'kɒnsəntreɪtɪd/ zagęszczony
development (n) /dɪ'veləpmənt/ rozwój
formula (n) /'fɔ:mjələ/ wzór, formuła
gas (n) /gæs/ gaz
genetically modified food/GM food (n) /dʒə'netɪkli ,mɒdɪfaɪd 'fud, dʒi: em 'fud/ żywność modyfikowana genetycznie
germ/microbe (n) /dʒɜ:m, 'maɪkrəʊb/ drobnoustroj, zarzek
gravity (n) /'grævəti/ grawitacja
liquid (n) /'lɪkwɪd/ ciecz
magnesium (n) /'mæɡ'nɪziəm/ magnez
mass (n) /mæs/ masa
mineral (n) /'mɪnərəl/ minerał
molecule (n) /'mɒlɪkjʊl/ cząsteczka, molekula
mould (n) /maʊld/ pleśń
oxygen (n) /'ɒksɪdʒən/ tlen
rate (n) /reɪt/ tempo, prędkość
salt (n) /sɔːlt/ sól
salty (adj) /'sɔːlti/ słony
sodium (n) /'səʊdiəm/ sód
solid (n) /'sɒlɪd/ ciało stałe
steam (n) /sti:m/ para
theory of evolution (n) /θɪəri ɒv ɪvə'lju:ʃn/ teoria ewolucji
vaccine (n) /'væksɪn/ szczepionka
vitamin (n) /'vɪtəmɪn/ witamina

CZASOWNIKI

assimilate (v) /ə'sɪməleɪt/ przyswajać
contain (v) /kən'teɪn/ zawierać
dissolve (v) /dɪ'zɒlv/ rozpuszczać, rozpuszczać się
evaporate (v) /'evəpəreɪt/ parować, wyparować
exhale (v) /eks'heɪl/ wydychać
extinguish (v) /ɪk'stɪŋɡwɪʃ/ zgasić, gasić
freeze (v) /friːz/ zamrozić, zamarzać
melt (v) /melt/ topnieć
multiply (v) /'mʌltɪplai/ mnożyć, zwielokrotnić
oxidise (v) /'ɒksədaɪz/ utleniać

13. Przyroda

KRAJOBRAZ: CECHY

beach (n) /bi:tʃ/ plaża
 rocky ~ /'rɒki 'bi:tʃ/ skalista plaża
 sandy ~ /'sændi 'bi:tʃ/ piaszczysta plaża
 cave (n) /keɪv/ jaskinia
 cliff (n) /klɪf/ klif, urwisko
 coast (n) /kəʊst/ wybrzeże, brzeg
 continent (n) /'kɒntɪnənt/ kontynent
 coral reef (n) /'kɒrəl 'ri:f/ rafa koralowa
 desert (n) /'dezət/ pustynia
 field (n) /fi:ld/ pole
 forest/wood/the woods (n) /'fɒrɪst, wud, ðə wudz/ las
 glacier (n) /'glæɪsɪə/ lodowiec
 hill (n) /hɪl/ wzgórze, pagórek
 island (n) /'aɪlənd/ wyspa
 lake (n) /leɪk/ jezioro
 landscape (n) /'lændskeɪp/ krajobraz
 mountain (n) /'maʊntɪn/ góra
 ~ range /'maʊntɪn reɪndʒ/ łańcuch górski
 ~ top /'maʊntɪn tɒp/ szczyt
 ocean (n) /'oʊʃən/ ocean
 reservoir (n) /'rezəvɔ:və/ zbiornik
 river (n) /'rɪvə/ rzeka
 sand (n) /sænd/ piasek
 scenery (n) /'si:nəri/ pejzaż, krajobraz
 sea (n) /si:/ morze
 stream (n) /stri:m/ strumień
 valley (n) /'vælɪ/ dolina
 waterfall (n) /'wɔ:təfɔ:l/ wodospad
 wave (n) /weɪv/ fala

POGODA

above zero /ə,bəv 'ziərəʊ/ powyżej zera
 below zero /bi,ləʊ 'ziərəʊ/ poniżej zera
 chilly/cool (adj) /'tʃɪli, ku:l/ chłodny, chłodno
 climate (n) /'klaɪmət/ klimat
 moderate ~ /'mɒdərət 'klaɪmət/ klimat umiarkowany
 cloud (n) /klaʊd/ chmura
 cloudy (adj) /'klaʊdi/ pochmurny, pochmurno
 cold (adj) /kəʊld/ zimny, zimno
 degrees Celsius/degrees Centigrade (n) /di,grɪz 'selsɪəs, di,grɪz 'sentɪgrɪd/ stopnie Celsjusza
 degrees Fahrenheit (n) /di,grɪz 'faerənhaɪt/ stopnie Fahrenheita
 fog (n) /fɒg/ mgła
 foggy (adj) /'fɒgi/ mglisty, mglisto
 freezing (adj) /'fri:zɪŋ/ przenikliwie zimny, przenikliwie zimno
 frost (n) /frɒst/ mróz
 frosty (adj) /'frɒsti/ mroźny, mroźno
 heat (n) /hi:t/ upał
 hot (adj) /hɒt/ gorący, gorąco
 humid (adj) /'hju:mɪd/ wilgotny
 ice (n) /aɪs/ lód
 icy (adj) /'aɪsi/ lodowaty
 lightning (n) /'laɪtnɪŋ/ błyskawica
 meteorologist (n) /'mi:tɪə'rɒlədʒɪst/ meteorolog
 meteorology (n) /'mi:tɪə'rɒlədʒi/ meteorologia
 mild (adj) /maɪld/ łagodny
 mist (n) /mɪst/ lekka mgła
 misty (adj) /'mɪsti/ mglisty, mglisto
 pressure (n) /'preʃə/ ciśnienie
 rain (n) /reɪn/ deszcz
 rainfall (n) /'reɪnfɔ:l/ opady deszczu

rainy (adj) /'reɪni/ deszczowy, deszczowo
 shower (n) /'ʃaʊə/ przelotny deszcz
 showery (adj) /'ʃaʊəri/ z przelotnymi opadami deszczu
 sky (n) /skaɪ/ niebo
 blue ~ /blu:'skaɪ/ błękitne niebo
 clear ~ /kliə:'skaɪ/ bezchmurne niebo
 snow (n) /snaʊ/ śnieg
 snowy (adj) /'snəʊi/ śnieżny, śnieżnie
 storm (n) /stɔ:m/ burza
 stormy (adj) /'stɔ:mi/ burzowy, burzowo
 sun (n) /sʌn/ słońce
 sunny (adj) /'sʌni/ słoneczny, słonecznie
 thunder (n) /'θʌndə/ grzmot
 warm (adj) /wɔ:m/ ciepły, ciepło
 weather (n) /'weðə/ pogoda
 ~ forecast/report /'weðə 'fɔ:kəst, rɪ'pɔ:t/ prognoza pogody
 ~ map /'weðə mæp/ mapa pogody
 wet (adj) /wet/ mokry, mokro
 wind (n) /wɪnd/ wiatr
 windy (adj) /'wɪndi/ wietrzny, wietrznie

CZASOWNIKI

blow (v) /bləʊ/ wiać
 rain (v) /reɪn/ padać (o deszczu)
 shine (v) /ʃaɪn/ świecić
 snow (v) /snaʊ/ padać (o śniegu)

ZWROTY

clear up przejaśniać się
 pour with rain lać, padać obficie

ROŚLINNOŚĆ

branch (n) /brɑ:ntʃ/ gałąź
 bush (n) /bu:ʃ/ krzak
 crop (n) /krɒp/ uprawa, plon
 crown (n) /kraʊn/ korona (drzewa)
 flower (n) /flaʊə/ kwiat
 fruit (n) /fru:t/ owoc
 grass (n) /grɑ:s/ trawa
 greenhouse (n) /'grɪnhaʊs/ szklarnia
 leaf (n) /li:f/ liść
 leaves (n) /li:vz/ liście
 plant (n) /plɑ:nt/ roślina
 root (n) /ru:t/ korzeń
 soil (n) /sɔɪl/ gleba
 tree (n) /tri:/ drzewo
 trunk (n) /trʌŋk/ pień
 vegetable (n) /'vedʒtəbəl/ warzywo

CZASOWNIKI

grow (v) /grəʊ/ rosnąć; uprawiać
 harvest (v) /'hɑ:vɪst/ zbierać (plony)
 plant (v) /plɑ:nt/ sadzić
 water (v) /'wɔ:tə/ podlewać

ZWROTY

grow plants hodować rośliny
 pick fruit zbierać owoce

ZWIERZĘTA

amphibian (n) /æm'fɪbiən/ płaz
 animal (n) /'ænɪməl/ zwierzę
 domestic ~ /də'mestɪk 'ænɪməl/ zwierzę domowe
 farm ~ /fɑ:m 'æntɪməl/ zwierzę gospodarskie
 ~ species /'ænɪməl 'spi:ʃɪz/ gatunek zwierzęcia
 ant (n) /ænt/ mrówka
 badger (n) /'bædʒə/ borsuk

bat (n) /bæt/ nietoperz
 bee (n) /bi:/ pszczoła
 honey ~ /'hani bi:/ pszczoła miodna
 bird (n) /bɜ:d/ ptak
 brown bear (n) /'braʊn beə/ niedźwiedź brunatny
 bull (n) /bul/ byk
 butterfly (n) /'bʌtəflaɪ/ motyl
 camel (n) /'kæməl/ wielbłąd
 chimpanzee (n) /tʃɪmpæn'zi:/ szympanś
 cockroach (n) /'kɒkrəʊtʃ/ karaluch
 cow (n) /kaʊ/ krowa
 creature (n) /'kri:tʃə/ stworzenie
 deer (n) /diə/ sarna, jeleni
 dolphin (n) /'dɒlfɪn/ delfin
 donkey (n) /'dɒŋki/ osioł
 duck (n) /dʌk/ kaczką
 elephant (n) /'eləfənt/ słoń
 European bison (n) /'juərə'pi:ən 'bi:zən/ żubr
 feather (n) /'feðə/ pióro
 fish (n) /fɪʃ/ ryba
 fox (n) /fɒks/ lis
 goat (n) /gəʊt/ koza
 guide dog (n) /'gaɪd dɒg/ pies przewodnik
 guinea pig (n) /'gi:ni pi:g/ świnka morska
 hamster (n) /'hæmstə/ chomik
 hare (n) /heə/ zając
 hen (n) /hen/ kura
 horse (n) /hɔ:s/ koń
 insect (n) /'ɪnsekt/ owad
 kitten (n) /'kɪtn/ kocię, kociak
 lamb (n) /læm/ jagnię, owieczka
 lizard (n) /'lɪzəd/ jaszczurka
 mammal (n) /'mæməl/ ssak
 monkey (n) /'mʌŋki/ małpa
 parrot (n) /'pærət/ papuga
 pelican (n) /'pelɪkən/ pelikan
 penguin (n) /'peŋgɪn/ pingwin
 pig (n) /pi:g/ świnia
 pigeon (n) /'pi:dʒɪn/ gołąb
 polar bear (n) /'pəʊlə beə/ niedźwiedź polarny
 pony (n) /'pəʊni/ kucyk
 puppy (n) /'pʌpi/ szczenię, szczeniak
 rabbit (n) /'ræbɪt/ królik
 rat (n) /ræt/ szczur
 reptile (n) /'reptal/ gad
 seal (n) /si:l/ foka
 sheep (n) /ʃi:p/ owca
 sheep /ʃi:p/ owce
 snake (n) /sneɪk/ wąż
 squirrel (n) /'skwɪrəl/ wiewiórka
 stag (n) /stæg/ jeleni
 stork (n) /stɔ:k/ bocian
 tortoise (n) /'tɔ:təs/ żółw
 whale (n) /weɪl/ wieloryb
 wild boar (n) /'waɪld 'bɔ:/ dzik
 wolf (n) /wʊlf/ wilk

CZASOWNIKI

bark (v) /bɑ:k/ szczekać
 bite (v) /baɪt/ gryźć
 buzz (v) /bʌz/ brzęczeć
 feed (v) /fi:d/ karmić
 miaow (v) /mi:'əʊ/ miauczeć
 roar (v) /rɔ:/ ryczeć
 scratch (v) /skretʃ/ podrapać

ZWROTY

breed animals hodować zwierzęta
 train a dog tresować psa

13. Przyroda

KŁĘSKI ŻYWIŁOWE

drought (n) /draʊt/ susza
earthquake (n) /ˈɜːθkwɛɪk/ trzęsienie ziemi
famine (n) /ˈfiːmɪn/ głód
fire (n) /faɪə/ pożar
bush ~ /ˈbʊʃ faɪə/ pożar buszu
forest ~ /ˈfɒrɪst faɪə/ pożar lasu
flood (n) /flʌd/ powódź
hurricane (n) /ˈhʌrɪkən/ huragan
natural disaster (n) /ˌnætʃərəl diˈzɑːstə/ klęska żywiołowa
tornado (n) /tɔːˈneɪdɔː/ tornado, trąba powietrzna
tsunami (n) /tsuˈnɑːmi/ tsunami
volcanic eruption (n) /vɒlˌkæɪnɪk ɪˈrʌpʃən/ wybuch wulkanu
volcano (n) /vɒlˈkeɪnəʊ/ wulkan

CZASOWNIKI

destroy (v) /diˈstrɔɪ/ zniszczyć
erupt (v) /ɪˈrʌpt/ wybuchnąć (o wulkanie)
flood (v) /flʌd/ zalać, zatopić
shake (v) /ʃeɪk/ zatrzęść się
starve (v) /stɑːv/ umierać z głodu

ZWROTY

the river burst its banks rzeka wystąpiła z brzegów

ŚRODOWISKO

acid rain (n) /ˌæsɪd ˈreɪn/ kwaśny deszcz
biodegradable (adj) /ˌbaɪəʊdɪˈgreɪdɪbəl/ ulegający biodegradacji
car exhaust fumes (n) /ˈkɑː ɪɡˌzɔːst fjuːmz/ spaliny
carbon dioxide (n) /ˌkɑːbən daɪˈɒksaɪd/ dwutlenek węgla
clean electricity (n) /kliːn ɪlekˈtrɪsɪti/ czysta energia elektryczna
climate change (n) /ˈklaɪmət tʃeɪndʒ/ zmiana klimatu
coal (n) /kəʊl/ węgiel
deforestation (n) /ˌdiːfɒrɪˈsteɪʃən/ wylesianie, deforestacja
disposable (adj) /dɪˈspəʊzəbəl/ jednorazowego użytku
energy (n) /ˈenədʒi/ energia
alternative ~ sources /ɔːlˌtɜːnətɪv ˈenədʒi sɔːsɪz/ alternatywne źródła energii
renewable ~ /rɪˌnjuːəbəl ˈenədʒi/ energia odnawialna
source of ~ /sɔːs əv ˈenədʒi/ źródło energii
total ~ consumption /təʊtəl ˈenədʒi kənˌsʌmpʃən/ całkowite zużycie energii
energy-saving (adj) /ˈenədʒi ˌseɪvɪŋ/ energooszczędny
environment (n) /ɪnˈvaɪrənmənt/ środowisko naturalne
extinct (adj) /ɪkˈstɪŋkt/ wymarły (o gatunku)
extinction (n) /ɪkˈstɪŋkʃən/ wyginiecie, wymarcie
in danger of ~ /ɪn ˈdeɪndʒə əv ɪkˈstɪŋkʃən/ zagrożony wyginieciem
fall in temperature (n) /fɔːl ɪn ˈtemprətʃə/ spadek temperatury
fuel (n) /fjuːəl/ paliwo
fossil ~ /ˈfɒsəl ˌfjuːəl/ paliwo kopalne
global warming (n) /ˌɡləʊbəl ˈwɔːmɪŋ/ globalne ocieplenie
gravity (n) /ˈɡrævəti/ grawitacja
greenhouse effect (n) /ˈɡriːnhaʊs ɪˈfekt/ efekt cieplarniany
heat (n) /hiːt/ gorąco, ciepło
industry (n) /ˈɪndəstri/ przemysł
landfill (n) /ˈlændfɪl/ wysypisko śmieci
lead (n) /led/ ołów
litter (n) /ˈlɪtə/ śmieci
natural habitat (n) /ˌnætʃərəl ˈhæbɪtæt/ środowisko naturalne
oil (n) /ɔɪl/ ropa naftowa
organic (adj) /ɔːˈɡæɪnɪk/ organiczny, naturalny
overpopulation (n) /əʊvəˈpɒpjəˈleɪʃən/ przeludnienie
ozone layer (n) /ˈəʊzəʊn ˌleɪə/ powłoka ozonowa
hole in the ozone layer /həʊl ɪn ðə ˈəʊzəʊn ˌleɪə/ dziura ozonowa
ozone-friendly (adj) /ˈəʊzəʊn ˈfrendli/ bezpieczny dla powłoki ozonowej
petrol (n) /ˈpetrəl/ benzyna
unleaded ~ /ʌnˌledɪd ˈpetrəl/ benzyna bezołowiowa
polar ice cap (n) /ˌpəʊlə ˈaɪs kæp/ podbiegunowa czapa lodowa

pollution (n) /pəˈluːʃən/ zanieczyszczenie
air ~ /ˈeə pəˈluːʃən/ zanieczyszczenie powietrza
water ~ /ˈwɔːtə pəˈluːʃən/ zanieczyszczenie wody
power (n) /ˈpaʊə/ energia
electric ~ /ɪˌlektʀɪk ˈpaʊə/ energia elektryczna
solar ~ /ˌsəʊlə ˈpaʊə/ energia słoneczna
water ~ /ˈwɔːtə ˈpaʊə/ energia wody
wind ~ /ˈwɪnd ˈpaʊə/ energia wiatru
power plant/power station (n) /ˈpaʊə plɑːnt, ˈpaʊə steɪʃən/ elektrownia
rainforest (n) /ˈreɪnfɒrɪst/ las deszczowy, las tropikalny
recycling (n) /rɪˈsaɪklɪŋ/ ponowne przetwarzanie zużytych produktów, recykling
rise in temperature (n) /raɪz ɪn ˈtemprətʃə/ wzrost temperatury
smog (n) /smɒɡ/ smog
steam (n) /stiːm/ para
sustainable (adj) /səʊˈteɪnəbəl/ zrównoważony
tidal (adj) /ˈtaɪdəl/ pływowy
tide (n) /taɪd/ przyływy, odpływ
waste (n) /weɪst/ odpadki
wildlife (v) /ˈwaɪldlaɪf/ dzika przyroda
wind farm (n) /ˈwɪnd fɑːm/ farma wiatrowa
wind turbine (n) /ˈwɪnd ˌtʃaɪn/ turbina wiatrowa, wiatrak

CZASOWNIKI

burn (v) /bɜːn/ palić, spalać
generate (v) /ˈdʒenəreɪt/ wytwarzać
melt (v) /melt/ topnieć
pollute (v) /pəˈluːt/ zanieczyszczać
protect (v) /prəˈtekt/ chronić
recycle (v) /rɪˈsaɪkl/ ponownie przetwarzać
save (v) /seɪv/ oszczędzać

ZWROTY

become extinct wymierać
burn fuel spalać paliwo
burn petrol spalać benzynę
burn rubbish palić śmieci
buy environmentally friendly products kupować produkty ekologiczne
cut down forests wycinać lasy
damage the environment niszczyć środowisko
environmentally friendly przyjazny dla środowiska
generate CO₂ wytwarzać dwutlenek węgla
generate energy wytwarzać energię
harm the environment szkodzić środowisku
harmful to the environment szkodliwy dla środowiska
in danger of extinction zagrożony wymarciem
pick up litter/clean up litter sprzątać śmieci
protect the environment chronić środowisko naturalne
protect wildlife chronić dziką przyrodę
save energy oszczędzać energię
save water oszczędzać wodę
sort rubbish segregować śmieci

14. Państwo

PAŃSTWA

border (n) /'bɔ:də/ granica
 capital (n) /'kæpɪtəl/ stolica
 citizen (n) /'sɪtɪzən/ obywatel
 citizenship (n) /'sɪtɪzənʃɪp/ obywatelstwo
 constitution (n) /kən'stɪtju:ʃn/ konstytucja
 domestic (adj) /də'mestɪk/ krajowy
 emigration (n) /emɪ'greɪʃn/ emigracja
 empire (n) /'empaɪə/ imperium
 exile (n) /'eksajl/ wygnanie
 federal (adj) /'fedrəl/ federalny
 foreign (adj) /'fɔ:rn/ obcy, zagraniczny
 foreigner/foreign national (n) /'fɔ:rnə, 'fɔ:rn 'næʃənəl/ obcokrajowiec
 home country/homeland (n) /'həʊm 'kʌntri, 'həʊmlænd/ ojczyzna
 immigrant (n) /'ɪmɪgrənt/ imigrant
 immigration (n) /'ɪmɪ'greɪʃn/ imigracja
 independence (n) /'ɪndə'pendəns/ niepodległość
 inhabitant/resident (n) /'ɪnhæbɪtənt, 'rezɪdənt/ mieszkaniec
 kingdom (n) /'kɪŋdəm/ królestwo
 monarchy (n) /'mɒnəki/ monarchia
 constitutional ~ /kən'stɪtju:ʃnəl 'mɒnəki/ monarchia konstytucyjna
 nation (n) /'neɪʃn/ naród
 national (adj) /'næʃənəl/ narodowy, państwowy
 ~ anthem /'næʃənəl 'æθəm/ hymn państwowy
 ~ flag /'næʃənəl 'flæɡ/ flaga państwowa
 ~ identity /'næʃənəl aɪ'dentəti/ tożsamość narodowa
 nationality (n) /næʃə'neləti/ narodowość
 population (n) /'pɒpjə'leɪʃn/ ludność
 province (n) /'prɒvɪns/ prowincja
 refugee (n) /'refju'dʒi/ uchodźca
 republic (n) /rɪ'pʌblɪk/ republika
 royal family (n) /'rɔ:əl 'fiəmli/ rodzina królewska
 state (n) /steɪt/ państwo
 the people (n) /ðə 'pi:pl/ naród, lud

ZASOWNIKI

border (with) (v) /'bɔ:də wɪð/ graniczyć z
 emigrate (v) /'emɪgreɪt/ emigrować
 immigrate (v) /'ɪmɪgreɪt/ imigrować

ZWROTY

adopt the constitution przyjąć konstytucję
 become a citizen zostać obywatelem
 gain/win independence uzyskać niepodległość

POLITYKA I RZĄD

ambassador (n) /æm'bæsədə/ ambasador
 authorities (n) /ə'θɔ:ətɪz/ władze
 cabinet (n) /'kæbɪnɪt/ rząd, gabinet
 ~ minister /'kæbɪnɪt 'mɪnɪstə/ minister
 city/town council (n) /,sɪti, taʊn 'kaʊnsəl/ rada miejska
 city councillor/town councillor (n) /,sɪti 'kaʊnsələ, taʊn 'kaʊnsələ/ radny
 city hall/town hall (n) /,sɪti 'hɔ:l, taʊn 'hɔ:l/ ratusz
 civil servant (n) /sɪvəl 'sɜ:vənt/ urzędnik państwowy
 conservative (adj) /kən'sɜ:vətɪv/ konserwatywny
 democracy (n) /dɪ'mɒkrəsi/ demokracja
 democratic (adj) /demə'kræɪtɪk/ demokratyczny
 demonstration (n) /demə'nstreɪʃn/

manifestacja
 election (n) /ɪ'lekʃn/ wybory
 general ~ /,dʒenərəl 'ɪlekʃn/ wybory powszechne
 local ~ /,ləʊkəl 'ɪlekʃn/ wybory samorządowe
 embassy (n) /'embəsi/ ambasada
 government (n) /'gʌvənmənt/ rząd
 minority ~ /maɪ'nɒrəti 'gʌvənmənt/ rząd mniejszościowy
 head of state (n) /hed əv 'steɪt/ głowa państwa
 House of Commons (n) /haus əv 'kɒmən/ Izba Gmin
 House of Lords (n) /haus əv 'lɔ:dz/ Izba Lordów
 House of Representatives (n) /haus əv reprɪ'zentətɪvz/ Izba Reprezentantów
 human rights (n) /'hju:mən 'raɪts/ prawa człowieka
 institution (n) /ɪnstɪ'tju:ʃn/ instytucja
 intelligence service (n) /ɪn'telɪdʒəns 'sɜ:vɪs/ służby wywiadowcze
 king (n) /kɪŋ/ król
 left wing (adj) /left 'wɪŋ/ lewicowy
 liberal (adj) /'lɪbərəl/ liberalny
 majority (n) /mə'dʒɔ:rəti/ większość
 Mayor (n) /meɪə/ burmistrz
 Member of Parliament/MP (n) /'membə əv 'pɑ:ləmənt, em 'pi:/ poseł
 Minister (n) /'mɪnɪstə/ minister
 minority (n) /maɪ'nɒrəti/ mniejszość
 opinion poll (n) /ə'pɪnɪən pəʊl/ badanie opinii publicznej
 opposition (n) /əpə'zɪʃn/ opozycja
 parliament (n) /'pɑ:ləmənt/ parlament
 party member (n) /'pɑ:ti 'membə/ członek partii
 policy (n) /'pɒləsi/ polityka (sposób postępowania)
 social ~ /səʊʃəl 'pɒləsi/ polityka społeczna
 political (adj) /pə'lɪtɪkəl/ polityczny
 ~ leader /pə'lɪtɪkəl 'li:də/ przywódca polityczny
 ~ scene /pə'lɪtɪkəl 'si:n/ scena polityczna
 ~ system /pə'lɪtɪkəl 'sɪstəm/ system polityczny
 politician (n) /pə'lɪtɪʃn/ polityk
 politics (n) /'pɒlətɪks/ polityka (działalność publiczna)
 President (n) /'prezɪdənt/ prezydent
 Prime Minister/PM (n) /praɪm 'mɪnɪstə, pi: 'em/ premier
 queen (n) /kwɪn/ królowa
 reform (n) /rɪ'fɔ:m/ reforma
 representative (n) /reprɪ'zentətɪv/ reprezentant
 right wing (adj) /raɪt 'wɪŋ/ prawicowy
 secret service (n) /sɪkri:t 'sɜ:vɪs/ służby specjalne
 Senate (n) /'senət/ senat
 Senator (n) /'senətə/ senator
 social democratic (adj) /səʊʃəl demə'kræɪtɪk/ socjaldemokratyczny
 socialist (adj) /səʊʃəlɪst/ socjalistyczny
 socialist (n) /səʊʃəlɪst/ socjalista
 term (n) /tɜ:m/ kadencja
 United States Congress (n) /ju:natəd steɪts 'kɒŋɡres/ Kongres Stanów Zjednoczonych

ZASOWNIKI

demonstrate (v) /dɪ'mɒnstreɪt/ manifestować
 elect (v) /ɪ'lekt/ wybierać
 represent (v) /reprɪ'zent/ reprezentować

rule/govern (v) /ru:l, 'gʌvən/ rządzić
 support (v) /sə'pɔ:t/ popierać
 vote (v) /vəʊt/ głosować

ZWROTY

break out wybuchnąć (o wojnie lub zamieszkach)
 form a government/cabinet utworzyć rząd
 join a political party wstąpić do partii politycznej
 win support zdobyć poparcie

ORGANIZACJEMIĘDZYNARODOWE

European Union/EU (n) /juərə'pi:ən 'ju:ənən, i: 'ju:/ Unia Europejska
 International Monetary Fund/IMF (n) /'ɪntə'næʃənəl 'mʌnɪtri fʌnd, aɪ em 'ef/ Międzynarodowy Fundusz Walutowy
 North Atlantic Treaty Organisation/NATO (n) /nɔ:θ ət'læntɪk 'tri:ti ɔ:rgənəɪ'zeɪʃn, 'neɪʃənəl/ Pakt Północnoatlantycki, NATO
 United Nations/UN (n) /ju:natəd 'neɪʃnz, ju: 'em/ Organizacja Narodów Zjednoczonych, ONZ
 World Health Organisation/WHO (n) /wɜ:ld 'helθ ɔ:rgənəɪ'zeɪʃn, dʌblju: eɪtʃ 'əʊ/ Światowa Organizacja Zdrowia, WHO

GOSPODARKA

black market (n) /blæk 'mɑ:kɪt/ czarny rynek
 budget (n) /'bʌdʒɪt/ budżet
 coin (n) /kɔɪn/ moneta
 commerce (n) /'kɒmɜ:s/ handel
 credit (n) /'kredɪt/ kredyt
 credit card (n) /'kredɪt kɑ:d/ karta kredytowa
 currency (n) /'kʌrənsɪ/ waluta
 economics (n) /'i:kə'nɒmɪks/ ekonomia
 economy (n) /'i:kənəmi/ gospodarka
 free-market ~ /fri: 'mɑ:kɪt 'i:kənəmi/ gospodarka wolnorynkowa
 finance (n) /'faɪnəns/ finanse
 financial (adj) /faɪ'nænʃl/ finansowy
 fund (n) /fʌnd/ fundusz
 gross domestic product/GDP (n) /grɒs də'mestɪk 'prɒdʌkt, dʒi: di: 'pi:/ produkt krajowy brutto, PKB
 income (n) /'ɪŋkʌm/ dochód
 industry (n) /'ɪndəstri/ przemysł
 inflation (n) /ɪn'fleɪʃn/ inflacja
 rate of ~ /reɪt əv ɪn'fleɪʃn/ stopa inflacji
 investment (n) /ɪn'vestmənt/ inwestycja
 note (n) /nəʊt/ banknot
 small business (n) /smɔ:l 'bɪznəs/ drobne przedsiębiorstwo
 tax (n) /tæks/ podatek
 trade union (n) /treɪd 'ju:ənən/ związek zawodowy

ZASOWNIKI

invest (v) /ɪn'vest/ inwestować

ZWROTY

go down spadać
 grow by (four) per cent urosnąć o (cztery) procent
 provide new jobs dostarczyć nowych miejsc pracy
 reduce taxes obniżyć podatki

POLITYKA SPOŁECZNA

disability (n) /dɪsə'bɪləti/ niepełnosprawność
 discrimination (n) /dɪskrɪmɪ'neɪʃn/ dyskryminacja

14. Państwo

government programme (n) /'gʌvənəmənt ˌprəʊɡræm/ program rządowy
homelessness (n) /'həʊmləsnes/ bezdomność
poverty (n) /'pɒvəti/ bieda
racism (n) /'reɪsɪzəm/ rasizm
religion (n) /rɪ'lɪdʒɪən/ religia
social issues (n) /ˌsəʊʃəl 'ɪʃuːz/ kwestie społeczne
unemployment (n) /ˌʌnɪm'plɔɪmənt/ bezrobocie

ZWROTY

be homeless być bezdomnym
be out of work być bez pracy
discriminate against sb dyskryminować kogoś

PRZESTĘPCZOŚĆ

alibi (n) /'ælibaɪ/ alibi
anti-social behaviour (n) /æntɪˌsəʊʃəl bɪ'hævjə/ postawa aspoeczna
arson (n) /'ɑːsn/ podpalenie
arsonist (n) /'ɑːsnɪst/ podpalacz
assault (n) /ə'səʊlt/ napaść
blackmail (n) /'blækmeɪl/ szantaż
blackmailer (n) /'blækmeɪlə/ szantażysta
burglar (n) /'bɜːglə/ włamywacz
burglary (n) /'bɜːgləri/ kradzież z włamaniem
child pornography (n) /tʃaɪld pɔː'nɒɡrəfi/ pornografia dziecięca
crime (n) /kraɪm/ przestępstwo, przestępczość
criminal (n) /'krɪmɪnəl/ przestępca
drug dealer (n) /'drʌɡ ˌdiːlə/ handlarz narkotyków
drug dealing (n) /'drʌɡ ˌdiːlɪŋ/ handel narkotykami
evidence (n) /'eɪdɪvns/ dowody
fingerprint (n) /'fɪŋɡəprɪnt/ odciski palca
fraud (n) /frɔːd/ oszustwo
hacking (n) /'hæknɪŋ/ hakerstwo
hostage (n) /'hɒstɪdʒ/ zakładnik
investigation (n) /ɪn'vestɪ'geɪʃn/ śledztwo, dochodzenie
jaywalking (n) /'dʒeɪwɔːkɪŋ/ przechodzenie przez ulicę w niedozwolonym miejscu
kidnapper (n) /'kɪdnæpə/ porywacz
kidnapping (n) /'kɪdnæpɪŋ/ porwanie
littering (n) /'lɪtərɪŋ/ zaśmiecanie
mugger (n) /'mʌɡə/ bandyta uliczny
mugging (n) /'mʌɡɪŋ/ rozbój
murder (n) /'mɜːdə/ morderstwo
murderer (n) /'mɜːdərə/ morderca
offence (n) /ə'fens/ przestępstwo, wykroczenie
pickpocket (n) /'pɪk'pɒkɪt/ kieszonkowiec
pickpocketing (n) /'pɪk'pɒkɪtɪŋ/ kradzież kieszonkowa
piracy (n) /'paɪəsi/ piractwo
private detective (n) /ˌpraɪvət dɪ'tektɪv/ prywatny detektyw
rape (n) /reɪp/ gwałt
rapist (n) /'reɪpɪst/ gwałtcielnik
robber (n) /'rɒbə/ rabuś
robbery (n) /'rɒbəri/ napad rabunkowy
armed ~ /'ɑːmd 'rɒbəri/ napad rabunkowy z użyciem broni
shoplifter (n) /'ʃɒplɪftə/ złodziej sklepowy
shoplifting (n) /'ʃɒplɪftɪŋ/ kradzież sklepowa
smuggler (n) /'smʌɡlə/ przemytnik
smuggling (n) /'smʌɡlɪŋ/ przemyt
terrorism (n) /'terə'rɪzəm/ terroryzm
theft (n) /θeft/ kradzież
thief (n) /θiːf/ złodziej
vandal (n) /'vændl/ wandal
vandalism (n) /'vændəlɪzəm/ wandalizm
violence (n) /'vaɪələns/ przemoc
weapon (n) /'wepən/ broń

CZASOWNIKI

arrest (v) /ə'rest/ aresztować
assault (v) /ə'səʊlt/ napaść
attack (v) /ə'tæk/ atakować
blackmail (v) /'blækmeɪl/ szantażować
burgle (v) /'bɜːgl/ włamać się i okraść
capture (v) /'kæptʃə/ schwycić

investigate (v) /ɪn'vestɪɡeɪt/ prowadzić dochodzenie
kidnap (v) /'kɪdnæp/ porwać
kill (v) /kɪl/ zabić
mug (v) /'mʌɡ/ napaść (na ulicy)
murder (v) /'mɜːdə/ zamordować
rape (v) /reɪp/ zgwałcić
rob (v) /rɒb/ obrabować
shoot (v) /ʃuːt/ strzelać, zastrzelić
shoplift (v) /'ʃɒplɪft/ kraść w sklepie
smuggle (v) /'smʌɡl/ przemycać
steal (v) /stiːl/ kraść

ZWROTY

break into włamać się do
break the law złamać prawo
commit a crime popełnić przestępstwo
pick sb's pocket kraść z kieszeni
plant a bomb podłożyć bombę
solve a mystery rozwiązać zagadkę

WYMIAR

SPRAWIEDLIWOŚCI

arrest (n) /ə'rest/ aresztowanie
ban (n) /bæn/ zakaz
community service (n) /kə'mju:nəti 'sɜːvɪs/ prace społeczne
court/court of law (n) /kɔːt, kɔːt əv 'ləʊ/ sąd
death penalty/capital punishment (n) /deθ ˌpenlti, ˌkæpɪtəl 'pʌnɪʃmənt/ kara śmierci
defence (n) /dɪ'fens/ obrona
defendant (n) /dɪ'fendənt/ pozwany
fine (n) /faɪn/ mandat, grzywna
guilty (adj) /'ɡɪlti/ winny
imprisonment (n) /ɪm'prɪznəmənt/ kara więzienia
life ~ /laɪf ɪm'prɪznəmənt/ dożywocie
(five years) ~ /faɪv jɪəz ɪm'prɪznəmənt/ (pięć lat) więzienia
in cold blood /ɪn kəʊld 'blʌd/ z zimną krwią
innocent (adj) /ɪ'nɒsnt/ niewinny
judge (n) /dʒʌdʒ/ sędzia
jury (n) /'dʒʊəri/ ława przysięgłych
law (n) /ləʊ/ prawo
lawyer (n) /'lɔːjə/ prawnik
penalty (n) /'penlti/ kara
police officer (n) /pə'liːs ˌɒfɪsə/ policjant
prison/jail (n) /'prɪzn, dʒeɪl/ więzienie
prosecution (n) /prə'sɪ:kjuːʃn/ oskarżenie
punishment (n) /'pʌnɪʃmənt/ kara
sentence (n) /'sentəns/ kara, wyrok
prison ~ (n) /'prɪzn ˌsentəns/ kara pozbawienia wolności
suspect (n) /sə'spekt/ podejrzany
trial (n) /'traɪəl/ rozprawa, proces
verdict (n) /'vɜːdɪkt/ werdykt
victim (n) /'vɪktɪm/ ofiara
witness (n) /'wɪtnɪs/ świadek

CZASOWNIKI

deny (v) /dɪ'naɪ/ zaprzeczać
punish (v) /'pʌnɪʃ/ karać
sentence (v) /'sentəns/ skazać
testify (v) /'testɪfaɪ/ zeznawać

ZWROTY

accuse sb of sth oskarżyć kogoś o coś
announce the verdict ogłosić werdykt
be under arrest być aresztowanym
drop charges wycofać oskarżenie
go on trial stanąć przed sądem
have the right to remain silent mieć prawo zachować milczenie
reach a verdict uzgodnić werdykt
release from prison zwolnić z więzienia